

BNI

MAART 2024

Ledenmagazine van
Koninklijke Bouwend Nederland

ALLE
REGIO'S

Verwachtingen 2024
"Een dip? Ja, maar niet lang en
met name in de nieuwbouw"

Maggie's Center (Groningen)
"Hart voor de bouw en
voor hetzelfde doel"

Arbeidsmarkt
Van een kapperszaak
naar de infrawereld

IN DIT NUMMER

6

“EEN DIP? JA, MAAR NIET LANG EN MET NAME IN DE NIEUWBOUW”

VERWACHTINGEN 2024

18

EEN TERUGBLIK OP ACHT EVENEMENTEN

BOUWVROUWEN 2024

14

VAN EEN KAPPERSZAAK NAAR DE INFRAWERELD

ARBEIDSMARKT

39

VEILIG WERKEN IN DE BOUW MET EN DOOR INGEHUURD PERSONEEL

VEILIGHEID

EN VERDER:

- 04 **BOUW IN BEELD**
- 11 **INFRADIALOGEN**
SAMEN KOERS BEPALEN
IN DE INFRALOBBY
- 17 **BRIEF UIT BRUSSEL**
BIJDRAGE RENÉ MEYBOOM
- 20 **DIGITALISERING**
BESCHERM JE BETER TEGEN HACKERS
- 22 **10 MANAGEMENTVRAGEN AAN...**
DIRK JAN VAN DEN BRINK
(BOUWBEDRIJF KREEFT)
- 23 **OMGEVINGSWET**
IMPACT NIEUWE OMGEVINGSWET
LIJKT VOORLOPIG MEE TE VALLEN
- 27 **REGIOKATERN**
- 35 **MEERJARENPROGRAMMA'S**
MJP DUURZAAMHEID:
EEN TERUGBLIK
- 36 **TROTS**
ASIELOPVANG BORGER-ODOORN
IN RUIM TWEE WEKEN GEREALISEERD
- 43 **EXTERNE COLUMN**
STAF DEPLA & BERT VAN DELDEN
- 44 **ONMISBAAR**
- 47 **VERENIGING**
COLUMN NIELS WENSING
- 53 **BNL IN DE MEDIA**

BEWUST VEILIG: IEDERE DAG EN OP ELKE PLEK

Het tragische ongeval op de bouwplaats in Lochem op 21 februari heeft een schok teweeggebracht. In de eerste plaats natuurlijk bij familie en collega's, maar ook bij omstanders die er getuige van waren. Twee medewerkers kwamen om het leven en twee raakten gewond. Welke woorden passen daarbij? Wie was er niet door aangeslagen?

Zo'n ongeval drukt ons ook weer met de neus op de feiten. Onze sector staat nog steeds in de top drie van meest onveilige sectoren. Dat is moeilijk te verkroppen. Want veiligheid staat op 1 vinden we allemaal. Iedere dag en op iedere plek. En in elke vergadering van ons Algemeen en Dagelijks Bestuur delen we persoonlijke ervaringen en bespreken wat we er van kunnen leren.

Wat het ingewikkeld maakt, is dat zo vele factoren invloed hebben op veiligheid – en niet in de laatste plaats gedrag. Het herkennen van risico's en je bewust zijn van de mogelijke gevolgen. Zorgen hebben, en je daarover uitspreken naar collega's en leidinggevenden. Toch is dat cruciaal. Een open bedrijfscultuur waarin medewerkers de vrijheid voelen om zich uit te spreken, of om hun collega of bouwpartner aan te spreken: dat moet normaal zijn en gewaardeerd worden.

We hebben alle partners in de keten hierbij hard nodig. Van opdrachtgever tot onderaannemer, van werkvoorbereider tot uitvoerder, van timmerman tot metselaar. Iedereen draagt z'n steentje bij. Daarom is het thema van de Bewust Veilig-dag 2024 ook: 'Veiligheid versterkt als je samenwerkt'. Veilig werk begint al bij het ontwerp en verdient aandacht tot en met de oplevering. Op 27 maart ga ik langs bij Knipscheer in Almere. Zij zijn één van de bedrijven die van veiligheid prioriteit hebben gemaakt en dat op deze dag uitdragen.

Hoe meer bedrijven meedoen, hoe beter we veilig en gezond werken in de hele keten onder de aandacht brengen. Aanmelden kan nog!

Arno Visser

Voorzitter Bouwend Nederland

COVERFOTO | JOSINE VOOGT
DORIEN STAAL, BOUWVROUW VAN HET JAAR
(ZIE ARTIKEL PAGINA 18)

BNL is het verenigingsmagazine van Koninklijke Bouwend Nederland. In het magazine is informatie te vinden over activiteiten van de vereniging, ontwikkelingen in de sector en onderwerpen die van belang zijn voor de bedrijfsvoering van de leden. De inhoud geeft invulling aan de missie van de vereniging, namelijk het binden, boeien en verenigen van de leden.

Wil je reageren?

Stuur een mail aan: webredactie@bouwendnederland.nl.

BOUW IN BEELD

Op het Amsterdamse Zeeburgereiland staat woontoren Justus fier overeind. De 100 meter hoge toren met 33 verdiepingen startte als eerste bouwproject van de nieuwe Sluisbuurt. Justus herbergt 289 nieuwe energiezuinige middenhuurwoningen. Op de begane grond van de woontoren is circa 900 vierkante meter ruimte gereserveerd voor commerciële invulling, zoals horeca, fitness en maatschappelijke functies. Onder de laagbouw is een kleine parkeergarage voor 38 auto's. Een groot deel van het oppervlak van de bouwka- vel, waaronder de daken, wordt voorzien van beplanting, met op de 24^e verdieping een dakterras voor de bewoners. Daarnaast krijgen de daken van het gebouw en de parkeergarage een retentiedak, waarmee regenwater wordt opgevangen om het groen te voeden. Justus is het resultaat van een intensieve samenwerking tussen gemeente Amsterdam, Syntrus Achmea en ontwikkelende bouwer J.P. van Eesteren. Het ontwerp is van De Architecten Cie.

Opdrachtgever
J.P. van Eesteren

Realisatie
J.P. van Eesteren

Oplevering
Medio 2024

Heb jij onlangs ook een project afgerond waar je trots op bent en graag met ons deelt? Stuur het dan naar webredactie@bouwennederland.nl. Wellicht sta jij dan de volgende keer met foto in Bouw in Beeld!

Verwachtingen bouwproductie en
werkgelegenheid 2024 en verder

“EEN DIP? JA, MAAR NIET LANG EN MET NAME IN DE NIEUWBOUW”

Het recente EIB-rapport 'Verwachtingen bouwproductie en werkgelegenheid 2024' zorgde recent voor ronkende krantenberichten. 'Bouw verliest 12.000 medewerkers', 'Woningnieuwbouw stort in' en 'Nieuwe bouwcrisis op komst?' "Ja, erg negatief geframed en zonder nuance. Het is niet het hele verhaal", zegt strategisch onderzoekscoördinator Pieter Jan Halma van Bouwend Nederland. Hij en twee lidbedrijven in woningbouw en infra maken zich dan ook niet echt zorgen. "De verwachte tijdelijke dip is niet nieuw."

Eerst maar even de vooruitzichten zoals het EIB die ziet. In 2024 daalt de totale bouwproductie naar verwachting met 3,5%. Zowel de totale woningbouw- als de utiliteitsbouwproductie krimpen beide met 4%. In lijn met de daling van de vergunningen in het afgelopen jaar neemt de nieuwbouwproductie van woningen en utiliteitsgebouwen beide met rond de 10% af. Ook voor de gww wordt dit jaar een productieterugval verwacht in nieuwbouw. Bij het onderhoud wordt een stabilisatie verwacht, net als bij renovatie en verduurzaming. De totale bouwproductie valt dit jaar naar verwachting met ruim €3 miljard terug (op basis van prijzen 2022). Ook in 2025 neemt de werkgelegenheid licht af tot iets minder dan 500.000 arbeidsjaren, 12.000 minder dan in het afgelopen jaar. Na deze dip, tonen de cijfers weer verbetering (zie tabel 1).

Negatief geframed

“De krantenberichten uit de publieksmedia over woningniewbouw en personeelsverloop zijn erg negatief geframed en laten de nuance achterwege”, zegt Pieter Jan Halma. “De driedeling van woningbouw, utiliteitsbouw en infra (gww) en de verdere verdeling in nieuwbouw, onderhoud en herstel en verbouw wordt in euro's becijferd met de prijzen van 2022. Dat met name de woningniewbouw en nieuwbouw utiliteit in 2023 en 2024 pas op de plaats maken, komt gezien de ontwikkeling van de dalende vergunningverlening niet als een verrassing. Tegelijkertijd is er een stabiele groei te zien in herstel, verbouw en onderhoud van zowel woning- als utiliteitsbouw, belangrijk voor het gros van onze leden. Na 2025 zie je ook de nieuwbouw weer in beide sectoren bij deze positieve trend aansluiten. De vraag naar woningen is immers onverminderd groot en ook in de verduurzamingsopgave speelt onze sector een grote rol.”

Banenverlies heeft nuance

Halma nuanceert ook het verwachte verlies aan arbeidsplaatsen. “De 12.000 arbeidsplekken die in 2023 en 2024 verdwijnen, zijn deels een rechtstreeks gevolg van een lagere productie. Maar ook dit cijfer heeft nuancing: het aantal mensen dat momenteel in de bouw werkt, is historisch gezien hoog. Er is veel werkgelegenheid en we staan nog steeds te springen om personeel. Maar de natuurlijke uitstroom door bijvoorbeeld pensionering is ook in de gepresenteerde cijfers meegenomen. Na 2025 stabiliseert ook dat cijfer weer en is er ruimte voor groei. De oproep aan de leden is dan ook niet te snel te handelen en mensen voor de sector te behouden en voor opleiders om de specialistische opleidingen in stand te houden.”

Beter dan verwacht

De krimp in 2023 en 2024 komt voor Bouwend Nederland niet onverwacht. “2023 is achteraf gezien over de hele breedte een beter jaar dan verwacht”, zegt Halma. “Dat is toe te schrijven aan de utiliteitsbouw en de gww. Aan het begin van 2023 was wereldwijd veel onzekerheid die ook invloed had op de bouwmarkt in Nederland. Bouwend Nederland heeft toen de bouwproductie laten doorrekenen. Door te variëren met factoren die van invloed kunnen zijn, zoals rente, inflatie, materiaalkosten en de groei of krimp van de Nederlandse economie, is de ontwikkeling in een bepaalde bandbreedte geprognostiseerd. Het jaar 2023 was uiteindelijk positiever dan verwacht, maar de dip komt alsnog en is naar verwachting korter. In Nederland is een enorme vraag naar woningen en het tekort zal nog wel even voortduren door bijvoorbeeld het uitblijven van een oplossing voor het stikstofprobleem en gebrek aan bouwlocaties en -vergunningen. Maar de dip is tijdelijk.”

Tabel 1 Bouwproductie ¹ per sector, 2022-2028						
	Miljoen euro		Jaarlijkse veranderingen ² (%)			
	2022 ²	2023 ³	2023	2024	2025	2028 ⁴
Woningbouw						
- nieuwbouw	18.900	17.575	-7	-11	5	3½
- herstel en verbouw	14.225	15.150	6½	½	1	3½
- onderhoud	8.600	8.800	2½	1½	1½	1½
Utiliteitsbouw						
- nieuwbouw	14.025	14.300	2	-10	-7	1
- herstel en verbouw	8.400	8.550	2	2	3	2½
- onderhoud	6.175	6.350	3	1½	2½	2½
GWV						
- nieuwbouw en herstel	13.300	13.825	4	-1½	0	3
- onderhoud	7.325	7.550	3	0	3	3
Externe onderaanneming	4.950	5.025	1½	-3½	1	2½
Totaal bouw	95.900	97.125	1½	-3½	1	2½

1 Exclusief interne leveringen, machines, overige investeringen, saldo uitvoer diensten en handelsmarges; basis Nationale rekeningen; bedragen in prijzen 2022, exclusief btw
2 EIB-raming op basis van voorlopige CBS-cijfers
3 Raming
4 Gemiddelde jaarlijkse mutatie in de periode 2026-2028

Bron: EIB

Landré Schrijver

Schrijver verwacht aanzienlijke omzetsijging

Familiebedrijf Bouwgroep Schrijver is met 170 fte en vier vestigingen in 's-Gravenpolder, Poortvliet, Puttershoek en Terneuzen een middelgrote bouwonderneming. Directeur Landré Schrijver die de onderneming in 2011 van zijn vader overnam, herkent de trends uit het EIB-rapport nauwelijks. “In 2011 toen we een omzet draaiden van zes miljoen euro was er ook van alles aan de hand. Door overnames en het aantrekken van de markt zitten we nu op een omzet van 75 miljoen euro. Daarvan komt een derde uit dagelijks, planmatig en mutatieonderhoud en verduurzaming voor woningcorporaties. Dat doen we met gespecialiseerde teams. Scholenbouw en utiliteit maken ook een derde van de activiteiten uit (sloop, nieuwbouw, verduurzaming). En dan is er nog woningniewbouw (grondgebonden en gestapeld). Vooral dat laatste heeft bij ons tegen de trend in een enorme vlucht genomen. We hebben circa 250 woningen in portefeuille. Voor ons dus geen dip. We verwachten dit jaar zelfs een aanzienlijke omzetsijging.”

Maar voldoende voorhanden werk kun je alleen uitvoeren met voldoende gekwalificeerd personeel. Schrijver: “Het is belangrijk dat je als onderneming in je werkgebied zit, ook voor het aantrekken van personeel. Nieuwe instroom moet bij je bedrijf passen. Wij zijn een bedrijf van opgestroopte mouwen en het is een zoektocht om die cultuur vast te houden. Vacatures staan langer open al heeft dat nog niet tot problemen geleid. Wij investeren in opleidingen, maar ook in onze mensen. Mét een glimlach voor een glimlach. Het slaan van een eerste paal gaat eigenlijk nooit zonder aandacht voorbij. Het sociale aspect is belangrijk. Als de werktevredenheid goed is, is de klanttevredenheid dat ook.” En voor de langere termijn? “Je moet doen waar je goed in bent. Woningbouw en scholenbouw vragen doorontwikkeling en innovatie. Voor sociale woningbouw lanceren wij binnenkort een eigen module en ook voor scholenbouw hebben we eigen oplossingen die ons bij tenders een voorsprong geven. Ons bedrijf kenmerkt zich door een no-nonsense cultuur. Dat slaat aan bij onze klanten.”

Contactpersoon

Pieter Jan Halma

Strategisch onderzoekscoördinator

p.halma@bouwendnederland.nl

Verwachting in de infra

Door de energietransitie laten de werkzaamheden voor het leggen van kabels en leidingen een sterke groei zien, zowel voor de korte als de middellange termijn. Ook de natte waterbouw ontwikkelt zich gunstig door intensivering van de investeringen in waterkwaliteit en waterveiligheid. De werkzaamheden in de overige deelmarkten lopen op korte termijn terug, waarna op middellange termijn over de gehele linie herstel optreedt. De wegenbouw en activiteiten rond straatwerk en riolering ondervinden op korte termijn nog de negatieve invloed van de krimp in de woningbouw en stikstof. De totale bouwproductie bereikt in 2028 een volume van ruim € 102 miljard (prijzen 2022), hetgeen ruim € 5 miljard hoger is dan in het afgelopen jaar.

Pieter Jan Halma: “Straatwerk, wegenbouw, spoorbouw laten dit jaar een pas op de plaats zien. Maar ze pakken vanaf 2025 tot 2028 de stijgende lijn weer op. Bij kabels en leidingen gaat de groei de komende jaren onverminderd door het dak.”

Rik Alsema

Bij Alsema blijft behoefte aan vakkrachten onverminderd groot

Dat herkent ook Rik Alsema, samen met broer Jan directeur/eigenaar van Aannemingsbedrijf Alsema in Zuidlaren. Hun onderneming met 120 medewerkers is gespecialiseerd in het leggen, monteren en testen van kabels en leidingen voor on- en offshore markten. Ook levert de onderneming installaties. Alsema: “2023 was voor ons een goed jaar. Wij hebben kunnen investeren in onze toekomst met meer collega's en meer materieel. Door verandering van ons werkpakket zien we onze omzet licht dalen, maar het rendementspercentage blijft hetzelfde. Dat heeft vooral te maken met dat we door een verschuiving van ons werkpakket minder materialen leveren aan netbeheerders. Materialen worden doorgaans al aangeleverd.” Alsema herkent de stijgende groei aan activiteiten in zijn sector. “De productiviteitsomzet blijft doorgroeien, mede door de langjarige werkpakketten die bijna geen plafond kennen. De energietransitie heeft een grote impact die de effecten van een tijdelijk teruglopende woningbouw compenseert, mit je op beide markten actief bent.”

De krapte op de arbeidsmarkt, zo verwacht Alsema, kan een temperend effect hebben op de groei. “De sector is volop bezig om de vergrijzing op te vangen door jonge mensen aan te nemen. Wij kunnen zelf momenteel goed aan nieuwe collega's komen. Daarvoor investeren we ook in opleiding en scholing en werving. Als zich bij wijze van spreken honderd nieuwe mensen bij ons melden, kunnen we daar op korte termijn werk voor krijgen. Werk genoeg, maar het bedrijf moet organisatorisch ook meegroeien. In ons segment verwachten de opdrachtgevers dat je meegroeit. De behoefte aan vakkrachten blijft dan ook onverminderd groot.”

Meer informatie

Zie de rubriek 'Bouwactueel' op pagina 47 van deze editie.

Verzekeren via Koninklijke Bouwend Nederland met Aandacht en Expertise

Verzekeringen en Risicoadvies
In-Staet
Bouw & infra

VOOR MEER INFORMATIE

Waarom kiezen voor In-Staet?

- ✓ **AANDACHT** - Persoonlijk contact, vertrouwen en afspraak is afspraak
- ✓ **EXPERTISE** - Adviseurs met sectorspecifieke kennis en jarenlange ervaring
- ✓ **BOUWEND NEDERLAND INTEGRAAL POLIS** - Speciaal voor het MKB ontwikkelde verzekering met unieke dekkingen
- ✓ **DICHTBIJ** - Regionale aanwezigheid met vaste adviseurs en contactpersonen

INFRADIALOGEN: SAMEN KOERS BEPALEN IN DE INFRA LOBBY

Vanaf 2019 zijn infraondernemers met impactvolle dossiers geconfronteerd, zoals stikstof, PFAS, corona, prijsstijgingen en de energietransitie. Om onze gezamenlijke koers te bespreken, organiseerden we infradialogen. Het waren geanimeerde gesprekken met veel bruikbare suggesties. Deze inbreng gaan we gebruiken om onze belangenbehartiging en dienstverlening nog beter aan te laten sluiten op de behoeften van onze infraleden.

1. Personeel

Tom van Eck, manager opdrachtgeverschap en ketensamenwerking bij Bouwend Nederland, weet dat werken in de infra bij jongeren vaak onbekend of zelfs onbemind is. "De jongere generatie vraagt om een eigentijdser personeelsbeleid met meer flexibiliteit en vrije tijd. Ook zien we kansen in het aantrekken van nieuwe doelgroepen zoals zij-instromers, vrouwen, vluchtelingen en gepensioneerden die het leuk vinden om nog te werken. En tot slot kun je zoeken naar manieren om het werk efficiënter uit te voeren, zodat je minder mensen nodig hebt."

2. Continuïteit opdrachten

Opdrachtgevers als gemeenten en Rijkswaterstaat hebben een groot tekort aan deskundigen. Van Eck: "We moeten op zoek naar manieren om onze opdrachtgevers te helpen bij de projectvoorbereiding. Ik hoor gelukkig steeds meer goede resultaten van de inzet van bouwteams, raamcontracten en andere samenwerkingsgerichte contractvormen. Op deze manier maken we efficiënter gebruik van ons beschikbare personeel in de sector. Dit is een kansrijke strategie om continuïteit in het werk te vergroten."

3. Investeren in infra

"We werken aan maatschappelijke vraagstukken zoals mobiliteit, klimaat en water en de energietransitie. Dat zijn belangrijke onderwerpen. Maar als er bezuinigingen nodig zijn, dan trekt onze sector nog te vaak aan het kortste eind. We willen de politiek en de maatschappij meer bewust maken van de noodzaak om ook nu in de infra te blijven investeren."

4. Stikstof

Van Eck laat weten dat Bouwend Nederland in Den Haag blijft hameren op het uitvoeren van de aanpak piekbelasting. "Al zal er nog veel moeten gebeuren voordat we als infrasector van alle knelpunten als gevolg van stikstof af zijn. Gelukkig zien infrabedrijven niet alleen problemen, maar vooral ook kansen. Bijvoorbeeld op het gebied van emissieloos, klimaatadaptief en natuurinclusief bouwen."

5. Verduurzaming materieel

De stikstofproblematiek en de afspraken rond CO₂-reductie maken het terugdringen van de uitstoot bij de uitvoering van infraprojecten noodzakelijk. "Voor infrabedrijven is het daarom verstandig te investeren in emissieloos materieel. Daarmee vergroot je je kansen om werken gegund te krijgen. Met het convenant Schoon en Emissieloos Bouwen ligt er ook een duidelijk tijdspad met subsidiemogelijkheden. Onze oproep aan opdrachtgevers is om bedrijven langjarig de zekerheid te geven die nodig is om te kunnen investeren."

6. Circulariteit

Bij circulair bouwen zijn het toekomstbeeld en de spelregels soms niet helder. "Aan bedrijven wordt gevraagd om meer circulair te werken. Maar de milieunormen voor te hergebruiken producten worden steeds strenger. De infraondernemers kwamen tot de conclusie dat we als sector natuurlijk onze verantwoordelijkheid nemen. En dat we daarnaast de overheid kunnen voorzien van kennis over wat wel en niet kan bij hergebruik en circulariteit. Omdat wij daar als uitvoerende partijen bij uitstek kennis over hebben."

Contactpersoon

Tom van Eck / Manager opdrachtgeverschap
en ketensamenwerking
t.vaneck@bouwendnederland.nl

GEMEENTE AMSTERDAM VRAAGT RADICALE INNOVATIES UIT

We gingen op zoek naar een gemeentelijke aanbesteder die ruimte biedt voor innovaties. Amsterdam opereert op dat vlak met lef. Drie consortia ontwikkelden elk een unieke aanpak voor het versterken en vernieuwen van ruim 800 bruggen en 200 kilometer kademuren.

Amsterdam begon pakweg zeven jaar geleden met de eerste verkenningen van innovatief partnerschap. "Het vernieuwen van de bruggen en kademuren in de stad is een grote en complexe opgave. Daarom zochten we naar radicale innovaties. Liefst oplossingen die meerdere vliegen in een klap slaan en waarbij bijvoorbeeld monumentale bomen kunnen blijven staan of biodiversiteit wordt gestimuleerd", vertelt projectmanager Martin van den Berg van gemeente Amsterdam. Het bleek een gewilde uitvraag waarvoor veel animo was. Uiteindelijk wonnen drie partijen de aanbesteding: G-Kracht (Giken, Van Gelder en Gebroeders de Koning), Kade 2.020 (CMD Civiele Werken, Oosterhof Holman, Bouwadviesbureau Strackee, Sweco en Van Dijk Maasland), en Koningsgracht (BAM, Royal Haskoning DHV).

Voor elke situatie een beste techniek

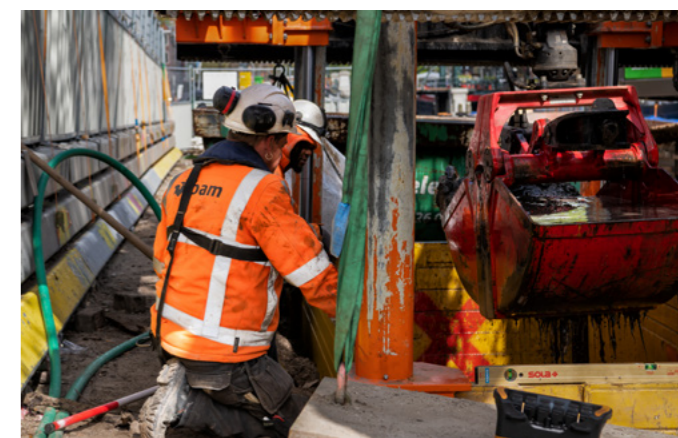
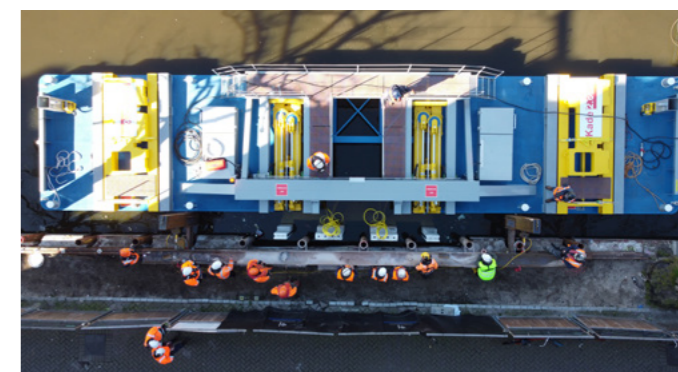
De afgelopen drie jaar werkten deze partijen hun techniek verder uit in de onderzoeks- en ontwikkelfase. Van den Berg: "De innovatie van G-Kracht is een kleine machine die dwars door de bestaande kade muur een aaneengesloten rij van buisbalen de grond in draait. Deze techniek heeft de praktijktoets inmiddels goed doorstaan. Koningsgracht werkt vanaf pontons op het water telkens aan een klein stuk kademuur en kan dit zeer snel en efficiënt. Ook Kade 2.020 werkt in kleine segmenten, maar dan met een Z-wand die steunt op de bodem van de gracht vóór de kademuur. Elke situatie in de stad is anders. Met deze variatie aan technieken, hebben we nu een voorlopige programmering tot en met 2026 gemaakt."

De contracten worden binnenkort getekend

"Naarmate de partijen verder in het proces komen, wordt de samenwerking intensiever", zegt Van den Berg. "Ze wisselen informatie uit en gaan op elkaars proeflocatie kijken. Wat helpt, is dat elk consortium een minimale omzetgarantie heeft." Zodra de praktijktoets met goed resultaat is afgerond, wordt het raamcontract getekend. Van den Berg verwacht dat het contract met G-kracht binnen een maand wordt getekend. Dat consortium is al bezig met de voorbereidingen voor herstel van de Gelderse kade en de Kloveniersburgwal. De andere twee partijen volgen dan redelijk snel erna. De looptijd van het contract is vier jaar, met de mogelijkheid om twee keer twee jaar te verlengen.

Aanpak ook inzetbaar in andere gemeenten

Zijn er ook zaken die Van den Berg zijn tegengevallen? "De aanbesteding gaat uit van vernieuwen. Maar uit recent onderzoek naar onder andere de paalfundatie blijkt dat sommige bruggen en kademuren langer mee kunnen. Ook kunnen we de levensduur soms verlengen door de verkeersbelasting te verminderen. Hierdoor is de totale opgave nog steeds enorm, maar toch iets kleiner dan vooraf inschat." De consortia hebben gelukkig een aanpak klaar, die ook voor andere gemeenten interessant kan zijn. "We hebben laatst als projectteam een presentatie gehouden in Den Haag. Laat andere gemeenten vooral hun voordeel doen met wat we hier hebben ontwikkeld."

Contactpersoon

Jos van Alphen

Adviseur aanbestedingen en contracten

j.vanalphen@bouwendnederland.nl

VAN EEN KAPPERSZAAK NAAR DE INFRAWERELD

Het kappersvak bleek het toch niet te zijn voor Marloes Dijkman. Maar wat dan wel? Na gesprekken met ouders en vrienden, het bezoeken van banenmarkten en een beroepskeuzetest dacht ze steeds meer in de richting van de bouw. Gelukkig maar. Ze volgt nu de opleiding Middenkader functionaris Infra, liep stage bij BAM Infra, waar ze uitermate tevreden over haar waren en waar Marloes helemaal op haar plek zat. Logisch dat ze haar daar nog even vasthouden.

"Ik riep al tien jaar dat ik kapster wilde worden, dus na het behalen van mijn vmbo-kader ben ik naar de kappersopleiding gegaan. In eerste instantie vond ik het best leuk, maar in het tweede jaar brak corona uit en gingen alle kapsalons dicht. Terwijl ik thuis zat, ging ik twifelen. Want ik miste wel de gezelligheid, maar niet het werk. De opleiding heb ik afgemaakt, maar ik wist wel dat ik iets anders wilde doen. Wat dan wel? Ik heb een beroepskeuzetest gedaan, verschillende mensen gesproken, ben op veel plekken gaan kijken en heb op internet gezocht. Van alles passeerde: de zorg, uiterlijke verzorging, interieurstylist, maar ook de bouw."

Bouw en Infra

"Mijn moeder zei dat ze mij wel in de bouw zou zien werken. Samen met mijn vader kijk ik graag naar woonprogramma's, maar ook het bouwen van huizen op bizarre plekken, zoals op een rots in Nieuw-Zeeland. Mijn vader heeft zelf een boot gebouwd. Ik dacht altijd, wat gaaf als je dat zelf kunt. Toen ben ik nog gericht naar dat soort opleidingen gaan kijken. Tijdens een kennismakingsgesprek bij een bouwopleiding dachten ze: we gaan haar even bang maken, want dit kan geen logische stap zijn. Alleen werd ik steeds enthousiaster. Tijdens mijn eerste jaar was Bouw en Infra gecombineerd. Het grappige was dat ik me helemaal niet in Infra had verdiept. Ik kende dat werkgebied eigenlijk niet goed. Maar op deze manier kwam ik er mee in aanraking en ik ging het steeds leuker vinden. Grotere projecten, veel uitdagingen, afwisselingen, je hebt te maken met het aanleggen van wegen, dan weer riolering of kunstwerken. Ik zit hier nog meer op mijn plek dan in de bouw. Ze denken wat meer out of the box. De bouw is toch wat traditioneler. Dat wordt ook wel minder, maar bij Infra hebben ze al door dat vrouwen hier ook kunnen werken."

"Zij-instromers zijn voor ons een interessante groep"

Praktijkervaring

In haar derde jaar ging Marloes aan de slag als stagiaire bij BAM Infra in Den Haag. Tom van Beekum is daar projectleider en haar stagebegeleider. "Het is bij een stagiaire altijd afwachten hoe iemand is, maar je merkt dat Marloes al een opleiding heeft gedaan, ook al is dat in een richting wat niks met Infra te maken heeft. Ze weet hoe ze met mensen moet omgaan en kent bepaalde werkomstandigheden al die je niet op school leert. Een zij-instromer heeft meer praktijkervaring. Het is voor ons een interessante groep, maar lastig om te bereiken. Mensen moeten eerst zelf een stap zetten om iets anders te willen doen."

Met een omweg is Marloes op haar plek gekomen. Spijt van de kappersopleiding heeft ze echter niet. "Het kon sowieso geen kwaad om eerst een andere opleiding te volgen. Bovendien ben ik er toen achter gekomen dat het kappersvak niks voor mij is. Op mijn middelbare school hadden we een banenmarkt, maar dat is lastig als je nog totaal geen idee hebt wat je wilt doen. En met mijn veertien jaar was ik veel te jong om al een vervolopleiding te kiezen."

De stage van Marloes is inmiddels afgelopen, maar ze blijft nog een paar dagdelen per week bij BAM Infra werken. En wat ze hierna wil? "Binnen dit vak liggen nog veel keuzes. Welke kant ik op ga, vind ik nu nog best lastig. Maar ik weet wel dat ik nog wil bijleren, want ik vind dit vakgebied heel interessant en tof. Of bij een bedrijf en dan cursussen volgen of nog een hbo-opleiding doen." Tom: "Ik hoop dat mensen die twifelen over hun huidige werk naar een banenmarkt gaan. Kijk of de techniek iets voor je is, er is ruimte zat. Niet alleen BAM maar alle grote aannemers staan te popelen om nieuwe mensen aan te nemen."

Marloes knikt: "En durf buiten je comfortzone te stappen. Trek de stoute schoenen aan en ga eens kijken op een plek die misschien niet zo voor de hand ligt. Misschien blijkt het niks te zijn, maar dan heb je het in ieder geval geprobeerd. Wie weet is het een schot in de roos."

Contactpersoon

Angelina van Weerdenburg

Senior communicatieadviseur /
coördinator campagnes

a.vanweerdenburg@bouwendnederland.nl

"Met 14 jaar was ik te jong om een vervolg- opleiding te kiezen"

Bekijk de ervaringen van BAM
Infra met zij-instromer Marloes!

ZIJN UW WERKNEMERS ZEKER VAN EEN VEILIGE WERKOMGEVING?

Meer info?

arbond.nl/veiligbouwbedrijf

U wilt uw werknemers een veilige werkomgeving bieden, waar ze met plezier kunnen werken. Met de Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) krijgt u inzicht in de arbeidsrisico's in uw bedrijf waardoor u ze kunt aanpakken en verkleinen. Zo voorkomt u ongelukken en verzuim.

Gratis RI&E Bouwnijverheid

Valt u onder de cao Bouw & Infra, dan kunt u gratis gebruik maken van de RI&E Bouwnijverheid van Vollandis.

Heeft u 25 of meer werknemers in dienst? Dan hoeft u de RI&E alleen nog door ArboDuo als gecertificeerde arbodienst

te laten toetsen. Als trotse partner van Vollandis en Bouwend Nederland helpen wij u graag.

Korting

Wij hebben meer dan 25 jaar ervaring met de RI&E bij bouwbedrijven. Bent u lid van Bouwend Nederland? Dan **profiteert u van 5% korting** op de RI&E- uitvoer en -toetsing, advies en trainingen.

Zelf/Samen/Laten doen

Bij ArboDuo kiest u hoe u uw arbozaken regelt. Zelf met behulp van onze online hulpmiddelen? Liever alles uitbesteden? Of kiezen voor een middenweg? Alles kan.

Ik help u graag

Gert-Jan Klanderman, branchemanager Bouw & Transport
gert.jan.klanderman@arbond.nl - 06 129 985 49
Of kijk op www.arbond.nl/veiligbouwbedrijf

ArboDuo

Gezond ondernemen. Daar zijn wij voor.

EUROPESE VERKIEZINGEN: WAT GEBEURT ER ALLEMAAL?

Begin juni zijn de verkiezingen voor het Europees Parlement. Landen mogen de precieze datum zelf bepalen; Nederland heeft voor 6 juni 2024 gekozen. In België worden de verkiezingen met de nationale parlementsverkiezingen gecombineerd. Op die dag worden, verdeeld over de 27 lidstaten, 720 nieuwe Europarlementariërs gekozen. Nederland mag 31 Nederlandse parlementariërs naar Brussel afvaardigen. Anders dan ons nationale Parlement is de mandaatsperiode in de Europese Unie geen vier maar vijf jaar (dus 2024 tot 2029).

Kort na die verkiezingen worden 27 Eurocommissarissen benoemd, één per lidstaat. Deze vormen de Europese Commissie, zeg maar een soort Europees kabinet. De huidige Europese Commissie wordt voorgezeten door Ursula van der Leyen die overigens ook graag een volgende Europese Commissie wil voorzitten. Wopke Hoekstra is de huidige Nederlandse Eurocommissaris en volgde Frans Timmermans op.

De Eurocommissarissen worden door het nationaal kabinet voorgedragen en moeten op gesprek bij het Europees Parlement. Dat toetst of de kandidaat geschikt is en kan haar/hem weigeren. In het verleden is het al een paar keer gebeurd dat een kandidaat 'te licht' werd bevonden en moest worden vervangen.

Alle 27 Commissarissen krijgen uiteraard een eigen portefeuille die in zwaarte en omvang (en dus status) enorm kan verschillen. Denk aan de Green Deal van voormalig 'executive vice president' Frans Timmermans tot aan het beschermen van Europese normen en waarden. Vervolgens worden bovendien óók veel ambtelijke topfuncties herverdeeld.

Verwacht wordt dat ruim 60% van de huidige Europarlementariërs verdwijnt en dat, naar analogie van onze nationale verkiezingen, de rechtse partijen extra zetels zullen krijgen. Dat verklaart ook dat de EU inmiddels een eindsprint heeft ingezet om bijvoorbeeld 'groene' wetgeving vóór de verkiezingen af te ronden. De verwachting is dat het ná de verkiezingen een stuk moeilijker wordt om deze regelgeving goedgekeurd te krijgen.

Resultaat van dit alles is dat Brussel er eind 2024 naar verwachting heel anders uitziet dan nu. Veel nieuwe functionarissen met nieuwe assistenten en andere agenda's met nieuwe speerpunten. Bouwend Nederland bereidt zich goed voor op de veranderingen om een vliegende start te maken in die nieuwe mandaatsperiode.

Inhoudelijk vragen we vooral ruimte om te kunnen blijven bouwen. Dat betekent meer flexibele regels die rekening houden met de specifieke situatie in ons dichtbevolkte Nederland. De situatie in Finland of Roemenië is écht anders dan bij ons en de EU moet daar meer rekening mee gaan houden. Geen one size fits all!

Meer informatie

bouwennederland.nl/europa

Contactpersoon

René Meyboom

Europese Zaken

r.meyboom@bouwennederland.nl

BOUWVROUWEN 2024: EEN TERUGBLIK

Op vrijdag 8 maart werden alle bouwvrouwen van Nederland in het zonnetje gezet. Met de minicampagne #bouwvrouwen (een inhaker op de Internationale Vrouwendag) lieten we op deze dag vrouwelijke rolmodellen aan het woord als inspiratie voor toekomstige medewerkers en hun beïnvloeders. Ook krijgt het imago van de bouw en infra op deze dag een boost onder vrouwelijk Nederland. Naast de onlinecampagne werden diverse Bouwvrouwen-events georganiseerd – in regio Zuid maar liefst vier!

In regio Noord kwamen meer dan 40 vrouwen op Landgoed Nienoord bij elkaar. Een inspirerend verhaal van Helena Spit ('Bouwen met een female touch') werd gevolgd door drie workshops: over het benutten van je vrouwelijke talenten, bio-based bouwen én schapen drijven.

In regio Oost opende Claudi Schuurman-Groothuis, algemeen directeur van Groothuis Bouwgroep, de dag bij Kampus Rijssen. Vervolgens nam snowboardkampioene Nicolien Sauerbreij de 50 aanwezigen mee in haar verhaal in aanloop naar de Olympische Winterspelen van Vancouver 2010 en hoe ze nu haar leven leidt.

De H2O Esports Campus (Purmerend) was gastheer voor regio Randstad Noord waar onder meer een inclusievere bouw en infra centraal stond. Zo luisterden 80 deelnemers naar Houda Loukili, expert op het gebied van bewegen, mindset en resultaat behalen. De dag eindigde met een modeshow vrouwvriendelijke bouwkleeding.

Contactpersoon
Angelina van Weerdenburg
Senior communicatieadviseur /
coördinator campagnes
a.vanweerdenburg@bouwendnederland.nl

In regio Randstad Zuid sprak bouwvrouw Wiëlle Douma (verdedigster bij ADO Den Haag) de 40 aanwezigen toe over haar balans tussen topsport en werken bij Era Contour. KNVB/FIFA-scheidsrechter Lizzy van der Helm vertelde over het bijzondere traject om scheidsrechter te worden. Lisa Guijt, hoofdtrainer bij ADO Den Haag Meisjes Onder 16 en assistent-trainer van de Haagse vrouwen, sloot af met een clinic.

Vier keer raak in regio Zuid

Brabant Mid-West mocht in Etten-Leur zo'n 50 deelnemers verwelkomen. Tijdens het plenaire deel sprak Diana Remmers in 'Change or Die' over hoe te overleven in een veranderende organisatie. Daarna volgden vier workshops, variërend van financiën en circulair materiaal tot 'breed dromen' en 'goede voeding & lifestyle'. De bijeenkomst in Oost-Brabant kon op 200 deelnemers rekenen. Kasteel Henkenshage was wederom de ontmoetingsplek waar de workshops zakelijk fotograferen met je mobiel, gastvrijheid én aanmaken DISC-profielen (dat inzicht geeft in het gedrag van mensen) populair waren.

Midden-Limburg deed voor de eerste keer mee. In Haelen werden twee lezingen voor 40 deelnemers gehouden. Anne-Mart Agerbeek vertelde over haar ervaringen als algemeen directrice bij de Limburgse attractiebouwer Vekoma. De andere lezing richtte zich op het belang van ademhaling. Afdeling Zeeland ten slotte hield een event in Kloetinge waarbij 50 vrouwen een amusante theatershow over werkgeeluk (herkenbare werksituaties en hoe hier zelf invloed op uit te oefenen) bijwoonden.

'Verbinden en versterken'

Dorien Staal (coverfoto), die al meer dan 25 jaar in de bouw werkt en in 2023 tot Bouwvrouw van het Jaar werd uitgeroepen, besluit: "Het helpt wanneer vrouwen in de bouw elkaar vinden. Dan kun je verbinden en elkaar versterken. Alleen al daarom is zichtbaarheid belangrijk. Ook wil ik stimuleren dat vrouwen hun waardevolle verhalen op relevante podia vertellen. Een dag als Bouwvrouwen is daarvoor enorm geschikt."

En doe je dit jaar ook mee aan de Onderwijsdag van de Bouw?

ZET JOUW PROJECT IN DE SPOTLIGHT OP DE DAG VAN DE BOUW

Voor wie het nog niet met dikke letters in zijn agenda heeft gezet: de alweer zeventiende editie van de Dag van de Bouw vindt dit jaar op zaterdag 8 juni plaats. Het is de dag dat alle aangesloten lidbedrijven van harte worden uitgenodigd om bouwprojecten voor het publiek open te stellen die normaal niet toegankelijk zijn.

Sandra Roijers, die net als in 2023 als projectleider coördineert, blikt vooruit: "De Dag van de Bouw is inmiddels meer dan een terugkerend fenomeen. Dit jaar openen tal van leden op 8 juni de deuren om iedereen te kunnen laten zien waar we ons dagelijks in de bouw en infra mee bezighouden. Werk waar we met z'n allen maar al te trots op zijn."

Voor de leden van Bouwend Nederland is deze 'open dag' een ideale mogelijkheid om mensen voor de bouw- en infrasector te enthousiasmeren, aan de naamsbekendheid te werken, begrip te vergroten voor eventuele overlast én de relatie met opdrachtgevers te verstevigen. "Net als voorgaande edities zijn deelnemende bedrijven via een collectieve ongevalverzekering verzekerd. Bij het verschijnen van deze eerste BNL-editie van 2024 hebben we nog zo'n drie maanden te gaan. Mocht je dagvandebouw.nl nog niet hebben bezocht: wacht dan geen dag langer en meld je bedrijf aan. Op deze site kun je onder meer foto's en video's van jouw bouwprojecten makkelijk uploaden."

Wie in actie komt, wordt daarvoor beloond. "Wanneer je je vóór 1 mei inschrijft, ontvang je een gratis promotiepakket met twee bouwhekdoeken, twee vlaggenlijnen en een afzetlint. Meer promotionele artikelen zijn vanaf april/mei in de webshop te vinden."

Contactpersoon
Sandra Roijers
Projectleider Dag van de Bouw 2024
s.roijers@bouwendnederland.nl

Onderwijsdag van de Bouw

Op vrijdag 7 juni, de dag voorafgaand aan de Dag van de Bouw 2024, faciliteert Bouwend Nederland voor het derde jaar de Onderwijsdag van de Bouw. Op deze dag (of in die week) kunnen kinderen op verschillende manieren met de bouw en infra kennismaken.

Dit jaar ligt de focus op basisschoolkinderen. Deelnemende bedrijven zoeken zelf een basisschool. Lydia Tiemens van Bouwend Nederland licht toe: "Leg contact met een school in de buurt van een van je bouwplaatsen, je kantoor of waar jouw (klein)kinderen of die van je collega's op school zitten. En nodig ze uit voor een bezoek aan de bouwplaats, op je kantoor of ga langs op de school. Bouwend Nederland helpt je uiteraard graag met tips en communicatiemiddelen. Denk aan mails die je kunt aanpassen om in contact met een basisschool te komen. Maar ook aan ander materiaal, waaronder een presentatie die je van een eigen logo en naam kunt voorzien en voor alle groepen te gebruiken is. Op dit moment zijn we bezig met de ontwikkeling van digitaal materiaal voor de klas én met goodies om uit te delen. Meer informatie is via onze speciale site aan te vragen."

Meer informatie

dagvandebouw.nl
onderwijsdagvandebouw.nl

Contactpersoon
Lydia Tiemens
Projectleider Onderwijsdag van de Bouw 2024
l.tiemens@bouwendnederland.nl

Dorien Staal roept bouwvrouwen op een actiefoto te posten met #bouwvrouwen

Aftermovie: Dag van de Bouw 2023!

HOOG TIJD OM JE BETER TE BESCHERMEN TEGEN HACKERS

We merken dat leden onderschatten hoe groot de kans op een cyberaanval is én hoeveel impact dat heeft. De financiële gevolgen kunnen echt heel groot zijn, terwijl je jouw bedrijf met een paar eenvoudige maatregelen al beter kunt beschermen. Om te onderzoeken of die maatregelen bij leden in orde zijn, hebben we een meting laten doen. We zijn geschrokken van de uitkomsten.

Waarom is de bouw interessant voor hackers?

Als eerste werken we in de bouw samen met veel partijen en in wisselende samenstellingen. De kans dat er een partij tussen zit waar hackers makkelijk binnenkomen, is vrij groot. Als tweede is de omzet in de bouw vaak hoog. Als derde blijkt dat mkb'ers in de bouw zich onvoldoende bewust zijn van de enorme risico's. 'Wij zijn niet interessant voor hackers' of 'Onze IT-leverancier is daarvoor verantwoordelijk' horen we vaak. Mis, het kan iedereen overkomen en het is aan jou om je IT-leverancier, websitebouwer en/of hostingbedrijf aan te sturen.

Wat kan er zoal gebeuren?

We worden regelmatig gebeld door leden die 'zwaar de klos' zijn als gevolg van een cyberaanval. Zo ontdekte een ondernemer dat er vanuit de bedrijfsmail facturen naar opdrachtgevers waren gestuurd met een ander bankrekeningnummer. Kassa voor de hackers. Of een ondernemer die ontdekt dat iemand anders zich voordoet als hijzelf en via social mediakanalen nep-instructies geeft.

Wat kost dat eigenlijk, gehackt worden?

Vakblad Cobouw schreef er eind 2023 een artikel over. Zij lieten Pim Takkenberg, directeur van beveiligingsbedrijf Northwave, aan het woord. De kosten kunnen zitten in de inzet van externe specialisten, gedeelde inkomsten (doordat systemen tijdelijk niet functioneren of klanten niet bediend kunnen worden), extra kosten voor eigen medewerkers, juridische claims en reputatieschade. Volgens hem is een bedrijf gemiddeld drie weken uit de lucht. Dat is ruim vijf procent van de jaaromzet. En dan is het betalen van losgeld niet meegeteld.

We scoren nog geen 5

Voor onze meting hebben we bureau ThreadStone gevraagd om op basis van website en mailadres naar kwetsbaarheden te zoeken. Bijvoorbeeld door te controleren of wachtwoorden van emailadressen van jouw bedrijf zijn gehackt, en dus verhandeld kunnen worden door cybercriminelen. Onze sector scoort nog geen 5 op een schaal van 1 tot 10. De uitgebreide rapportage vind je op onze website.

Wat kun je doen om je bedrijf te beschermen?

Het eerste wat je kunt doen, is je registreren bij Samen Digitaal Veilig. Dit hulpmiddel bieden we je aan vanuit Bouwend Nederland en is gewoon gratis. Je vindt er een checklist voor het gesprek met je websitebouwer en/of IT-leverancier. En handige instructiefilmpjes voor je medewerkers. Met een minimale tijdsinvestering ben je al een stuk beter beschermd. Daarnaast hebben we nog een aantal vouchers beschikbaar voor een individuele bedrijfsscan. Laat ons graag weten als je hierin geïnteresseerd bent.

Contactpersoon

Dennis Mollet

Beleidsadviseur Digitalisering

d.mollet@bouwendnederland.nl

Podcast #36 uitgelicht

OVER OUDE UITDAGINGEN OP NIEUWE MANIEREN AANPAKKEN

Ook de nieuwe generatie ondernemers staat voor grote uitdagingen in de bouw en infra. Hebben zij andere oplossingen om nieuwe mensen te vinden en ze te binden en te boeien? En hoe vertalen zij hun leiderschap naar de behoeften van nieuwe talenten? In de Bouwend Nederland-podcastserie De bouw maakt het delen Sophia van Bakel (commercieel directeur bij de Vermeulen Groep) en Artjan van Kooten (algemeen directeur van VKP Groep) hun kijk op leiderschap.

De personeelskrapte is van alle tijden, toch geven Van Bakel en Van Kooten aan dat het ze goed lukt om nieuwe mensen te vinden. Maar breder in de markt is er echt wel een *run on talent*. Daarom is het goed duidelijk te hebben wat de huidige generatie drijft en daarop aan te sluiten. Van Bakel: "Jongeren hebben een ander arbeidsdoel. Laptop en auto staan niet meer op nummer één, ze willen ook weten wat een bedrijf doet aan klimaatverandering en de werk-privébalans. Daar moeten we als sector goed over nadenken."

Trots uitstralen

De werving moet afgestemd zijn op de doelgroepen. Van Kooten: "Als bedrijf met veel jonge mensen trekken we makkelijker jong talent. Tegelijkertijd gebruiken we verschillende manieren om in contact met mensen te komen. Van social media tot een open dag. Het is belangrijk te laten zien wat je maakt en welke mensen dat doen. En dat we daar ook echt trots op zijn. Daarin zijn we als bouwsector soms wat te nuchter."

Als mensen eenmaal binnen zijn, kun je niet rustig achteroverleunen. Goede begeleiding is onmisbaar. Jongeren willen zich blijven ontwikkelen en dat moet goed gefaciliteerd worden. "Het is belangrijk steeds een goed beeld te hebben of iemand in zijn kracht staat", aldus Van Kooten. "Het draait allemaal om signaleren, herkennen en erkennen. Dat vereist steeds een persoonlijke invulling."

Vrijheid en vertrouwen

Een starter begeleiden vraagt leiderschap met oog voor vrijheid en ondersteuning. Van Bakel: "Hoewel ze graag willen, is het zaak niet te snel te veel verantwoordelijkheid te geven. Het draait vooral om ruimte, vrijheid en vertrouwen. En als het misgaat, lossen we het samen op. Zo trainen we mensen om beter te worden." Een veilige werkomgeving is hierbij cruciaal, top-down sturen werkt niet meer. Van Kooten: "Leidinggeven in de huidige situatie is geen functie, maar een proces. Een leider moet goed kunnen luisteren en de vraag achter de vraag zoeken. Dit alles vanuit verbinding en met oog voor elkaars belangen. Daarbij zijn energie en motivatie van mensen veel belangrijker dan een bepaald profiel."

Luister mee

Wil je meer weten, luister dan podcast 36 over 'De nieuwe generatie ondernemers over leiderschap' integraal of een van onze andere De bouw maakt het podcasts op bouwendnederland.nl/podcast.

10 MANAGEMENT-VRAGEN AAN...

DIRK JAN VAN DEN BRINK

Het in Ede gevestigde Bouwbedrijf Kreeft is al ruim 128 jaar een begrip in de regio. Ontwikkeling, nieuwbouw, onderhoud en restauratie - de pijlers van dit bedrijf - vormen samen met zijn 130 medewerkers een stabiele factor. Vooruitkijken, innoveren en vernieuwen waarbij circulair bouwen de leidraad is en er op een vooruitstrevende manier positieve duurzaamheidseffecten gestimuleerd worden, dat is het motto. "Circulair bouwen is dé toekomst", aldus Dirk Jan van den Brink, directeur van Bouwbedrijf Kreeft.

1 Het beste advies ooit gekregen

Zorg dat je agenda niet te vol gepland is, zodat je ruimte en tijd hebt voor collega's en jezelf. Flexibiliteit geeft rust. Dat is dus iets wat momenteel nog niet lukt gedurende de dag, maar het is altijd fijn om te weten waar nog winst te behalen is.

1

2

2 Mijn motto

Zorg voor balans in dingen die je wel en niet of minder leuk vindt om te doen. Dus: zaken die je energie geven en energie kosten. Als ik dan kijk naar bovenstaand antwoord, kan ik wel concluderen dat ik mijn werk nog steeds erg leuk vind en het motto blijkbaar weinig prioriteit geeft. Nee zeggen blijft moeilijk.

3

3 Het onderscheidend vermogen van mijn bedrijf

Onze focus op continuïteit voor de lange termijn en de opdrachtgevers, contracten en projecten die we daarbij zoeken. Daarnaast onze spreiding in Ontwikkeling, Nieuwbouw, Onderhoud en Restauratie. In tijden van recessie zal als eerste onze omzet in ontwikkeling en de nieuwbouw van koopwoningen minder worden, maar kunnen we onze focus verleggen naar bijvoorbeeld sociale huurwoningen, scholen en andere projecten voor (semi-) overheden. Onze onderhoudscontracten zijn meerjarig en daarin zijn we sowieso minder conjunctuurgevoelig.

4

4 De belangrijkste ontwikkeling voor de toekomst van de bouw en infra

De verschuiving naar circulaire bouwmethoden en materialen, die duurzaamheid maximaliseert en afval minimaliseert. Hierdoor wordt de sector echt groen en toekomstbestendig. De bewustwording en inperken van onze CO₂-footprint is zeer belangrijk.

5

5 Het mooiste aan de bouw en infra

Het zien ontstaan van een visie op papier die uiteindelijk uitgroeit tot tastbare gebouwen die de omgeving verrijken en het dagelijks leven van mensen veranderen. Het is mooi om te zien welke impact we als sector hebben.

6

6 De belangrijkste eigenschappen voor succes als directeur

Ik hoop dat als jullie deze vraag aan mijn collega's stellen en dat zij dan onder andere de volgende punten benoemen. Dat wij als directie mensen het vertrouwen geven om fouten te mogen maken en daarvan te leren. Samenwerking, transparantie, kwaliteit en dus niet tevreden zijn met een 'zesje'. En dat wij, waar nodig, klaar staan om te helpen.

7

7 Medewerkers motiveren is een kwestie van...

Respect en erkenning, persoonlijke betrokkenheid, duidelijke communicatie en het bieden van kansen voor groei en ontwikkeling.

8

8 Het meest trots op tot nu toe

Te veel om op te noemen. Als ik één ding moet noemen is dat denk ik ons eigen bedrijfspan. Volgens mij is ons gebouw een goede weerspiegeling van het bedrijf dat we willen zijn en uitstralen.

9

9 Meest overschatte ontwikkeling in de bouw of infra

Mijn mening is dat alle ontwikkelingen en innovaties bijdragen aan vooruitgang. Wel heb ik het idee dat bij veel mensen leeft dat de versnelling van de woningbouw voornamelijk zit in de standaardisatie en industrialisatie. Natuurlijk is dit een van de innovaties waar we op in moeten zetten, maar de versnelling zit nog meer in het proces voorafgaand aan de bouw. Daarnaast zijn er ook veel inbreidingslocaties waar industrialisatie maar voor een klein deel mogelijk is. Flexibiliteit in ontwerp en bouwmethodiek zal noodzakelijk blijven.

10

10 Het woord dat ik niet meer kan horen

Parttime! We leven in een land waar meer werken niet loont. De prikkel om een stapje extra te doen is er in deze maatschappij al vanaf jonge leeftijd niet meer. Daarnaast heb ik er eerlijk gezegd nog wel een paar, haha.

"IMPACT NIEUWE OMGEVINGSWET LIJKT VOORLOPIG MEE TE VALLEN"

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet ingegaan met de daaraan verbonden Wkb. Dat heeft ook gevolgen voor (infra)bouwbedrijven. "De impact van de Omgevingswet op de bedrijfsvoering is na alle voorbereiding op zich niet heel groot. De vergunningaanvraag is met het nieuwe digitale loket helder. Maar we houden bij leden en overheid de vinger aan de pols voor eventuele verbeteringen. Inmiddels komen de eerste suggesties van leden hiervoor binnen", zegt Martijn Verwoerd, beleidsadviseur publiekrecht van Bouwend Nederland.

Na wat politieke en organisatorische vijven en zessen werken de bouw- en infrasector sinds 1 januari 2024 met de Omgevingswet. Iedere gemeente heeft één omgevingsplan in plaats van tientallen en soms honderden. Dit plan is globaler dan het bestemmingsplan oude stijl. Het biedt meer ruimte aan eigen initiatieven van burgers en bedrijven en bevat regels over het gebruik van gronden en bouwwerken, het bouwen en het in stand houden van bouwwerken.

Eén vergunning

Martijn Verwoerd: "Per bouwproject vraag je voortaan digitaal meestal nog maar één vergunning aan voor meerdere activiteiten/ werkzaamheden. Het systeem zorgt er automatisch voor dat de deelaanvragen bij de juiste instanties en overheden terechtkomen." Het blijft wel mogelijk om het aanvraagproces op te knippen en de vergunning voor bepaalde delen van het project later aan te vragen. Ook vooroverleg met de gemeente is mogelijk. De bouwer mag op de meeste aanvragen binnen acht weken een beslissing verwachten. Die termijn kan eenmalig met zes weken worden verlengd. De uitgebreidere procedure van 26 weken wordt toegepast als een aanvraag niet past binnen het omgevingsplan.

Handreiking

In sommige gevallen is het nodig om de omgeving te betrekken voordat een aanvraag wordt ingediend. Nogmaals Verwoerd: "Alle ins en outs over 'wat, wanneer, door wie en hoe?' is op onze website te lezen in de Handreiking participatie bij bouw- en infrastructuurprojecten. In sommige gevallen moet je een bouwveiligheidsplan maken en een veiligheidscoördinator aanwijzen. Om te kijken of dat verplicht is, vult de opdrachtgever en/of aannemer een risicomatrix in. Afhankelijk daarvan is het opstellen van een bouwveiligheidsplan en de aanstelling van een veiligheidscoördinator verplicht.

Bouwend Nederland spreekt met leden over de eerste ervaringen met de nieuwe werkwijze. Verwoerd: "Ledenervaringen nemen we mee in onze gesprekken met het ministerie. Hoe sneller we eventuele kinderziektes signaleren en oplossen, hoe beter we de voortgang in het bouwen kunnen garanderen. De impact op de bedrijfsvoering lijkt mee te vallen en niet heel groot te zijn. Leden praktisch bijstaan is zo kort na de invoering onze eerste prioriteit. Op bouwennederland.nl zijn ook webinars over de nieuwe Omgevingswet te vinden."

Meer informatie

iplo.nl

bouwennederland.nl/actueel/onderwerpen-a-z/omgevingswet

Contactpersoon

Martijn Verwoerd

Beleidsadviseur publiekrecht

m.verwoerd@bouwennederland.nl

KLACHTEN OVER DE KWALITEIT VOOR OPLEVERING

Geregeld komen de juristen van Bouwend Nederland Advies geschillen tegen waarbij een opdrachtgever al tijdens de bouw en voor de oplevering klaagt over de kwaliteit van het werk, sommeert tot herstel én soms overgaat tot buitengerechtelijke ontbinding. Zo ook in onderstaande geschil waarbij wij een van onze leden hebben bijgestaan voorafgaand aan én in een procedure bij de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen.

De casus

Het werk betreft een renovatie van een monumentaal pand en bestaat uit het verrichten van schilderwerk, het vervangen van diverse kozijnen, het plaatsen van twee nieuwe dakkapellen en twee VELUX-dakramen. De aanneemsom bedraagt iets meer dan honderdduizend euro. De bouwtijd werd vooraf ingeschat op iets meer dan een maand.

Gedurende de uitvoering klaagt de opdrachtgever over de kwaliteit van het schilderwerk, het herstel van de schoorstenen en de geplaatste dakkapellen. Er vindt een bespreking plaats waarbij de opdrachtgever een oplevering van het schilderwerk binnen een week na de bespreking eist en eveneens eist dat de schilder op zijn aanwijzing herstelwerkzaamheden dient uit te voeren. Een week na dit gesprek ontvangt de aannemer een ingebrekestelling en eist de opdrachtgever herstel op korte termijn. Kort daarna inspecteren de door de opdrachtgever ingeschakelde experts het schilderwerk, het dak en de gevel. Zij begroten de herstelkosten van de gebreken aan het dak en de gevel op ruim 20.000 euro.

De opdrachtgever laat enkele dagen later weten dat de steiger binnen een week zal worden afgebroken; hij gaat ervan uit dat de herstelwerkzaamheden dan voltooid zijn. Na wat heen en weer gemail – waarbij de opdrachtgever een laatste hersteltermijn van drie weken voor het kerstreces stelt en de aannemer benadrukt nog immer het werk te willen voltooien – ontbindt de opdrachtgever de overeenkomst en stelt hij de aannemer aansprakelijk voor alle (gevolg)schade die hij denkt te lijden. Er is niet tijdig hersteld.

De aannemer betwist het terecht zijn van de ontbinding en stelt dat het juist de opdrachtgever is die de overeenkomst heeft beëindigd. Daarom moet volgens de aannemer op grond van een beëindiging door de opdrachtgever worden afgerekend.

Het komt dan aan op de afrekening van het werk omdat de overeenkomst is beëindigd. Vervolgens laat de opdrachtgever een expertiserapport opstellen waarbij het uitgevoerde werk wordt gewaardeerd op ongeveer 45.000 euro. De aannemer is van mening dat dit bedrag hoger moet zijn. Een procedure volgt.

Vonnis

De Arbitrator is van mening dat de tijd die de opdrachtgever de aannemer heeft gegeven om het werk alsnog deugdelijk uit te voeren niet te kort is. De aannemer is daarmee zijn verplichtingen niet nagekomen en dus moet worden afgerekend op basis van de voor de aannemer duurdere afrekeningsmethode die hoort bij ontbinding.

De Arbitrator stelt de waarde van het uitgevoerde werk vast, rekening houdend met herstelkosten van niet deugdelijk uitgevoerde werkzaamheden. Indien ook nog rekening wordt gehouden met de reeds gedane betalingen door de opdrachtgever moet de aannemer uiteindelijk nog een klein bedrag aan de opdrachtgever terugbetalen.

Getrokken lessen

Ook indien er geen strakke bouwtijd is afgesproken, kan er door het stellen van een hersteltermijn door de opdrachtgever op enig moment sprake zijn van een situatie waarin de opdrachtgever de overeenkomst toch kan beëindigen. Als het gaat om de waarde van het werk en herstelkosten is het goed om tegenover de rapporten van de opdrachtgever voor een eigen onderbouwing te zorgen (lieft door een contra-expertise). Zorg sowieso dat je aanwezig bent bij een eventuele inspectie van een door de opdrachtgever ingeschakelde expertise als je daarvoor bent uitgenodigd.

Laat ten slotte eventuele ergernis met betrekking tot de wijze van communiceren of het gedrag van de opdrachtgever je niet afhouden van het uitvoeren van herstel of voltooiing van het werk. Dat werkt alleen maar in je voordeel.

Contactpersoon

Marc Theuns

Adviseur Bouwrecht

m.theuns@bouwendnederland.nl

REGIO NOORD

BIJEENKOMSTEN

bouwennederland.nl/regios/regio-noord

Maart

- 13 Contactgroep Veiligheid
- 18 Regiobijeenkomst 'Samen beter aansluiten'
- 19 Contactgroep Digitalisering
- 21 Initiatiefcommissie
- 27 Bewust Veilig Dag

April

- 04 Regiovergadering noordelijke bestuurders
- 11 Bouw en Infra Inclusief Award
- 11-12 Meerdaagse technische excursie Platform Infra Noord
- 16 InnovatieAtelier
- 18 Landelijke bestuurdersdag
- 18-20 Meerdaagse excursie Jong Bouwend Nederland
- 19 ALV afdeling Groningen

Mei

- 23 Excursie Initiatiefcommissie
- 24-25 Meerdaagse excursie afdeling Drenthe
- 29 Contactgroep HR

Juni

- 04 Regiodag Noord
- 07 Onderwijsdag van de Bouw
- 08 Dag van de Bouw
- 11 Arbeidsmarktconferentie Noord
- 12 Contactgroep Veiligheid
- 13 Contactbijeenkomst Platform Infra Noord
- 13 Zomerbijeenkomst Jong Bouwend Nederland
- 17 Contactgroep Digitalisering
- 21-22 Meerdaagse excursie noordelijke bestuurders
- 28 Bouwrally afdeling Friesland

Juli

- 5 Ledenbijeenkomst afdeling Groningen

WORD JIJ OOK LID VAN JBN?

Sinds een aantal maanden maak ik deel uit van het regionale bestuur van Jong Bouwend Nederland. Een mooi moment om in deze column nader kennis te maken en uit de doeken te doen waarom ik een bestuursfunctie bekleed.

Sinds vorig jaar ben ik werkzaam bij het ingenieursbureau MUG waar ik mij als projectleider Milieu bezighoud met vraagstukken over bodemonderzoek en -saneringen. Zo kunnen wij opdrachtgevers met een passend advies inzicht geven in de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem en te faciliteren in het bouwen 'in schone grond', daar kabels te trekken en/of rioleringen aan te leggen.

Het was destijds de directeur van mijn voormalige werkgever Jansma Drachten die mij aanmoedigde om van 'JBN' lid te worden. Zelf vervulde hij (en nog steeds) diverse bestuursfuncties binnen Bouwend Nederland. Mijn toenmalige collega stroomde uit JBN en volgens mijn directeur was dat wel iets voor mij. Door corona konden we niet veel bij elkaar komen, maar na de pandemie is de draad weer opgepakt.

Sinds augustus 2023 ben ik betrokken in een algemene bestuursfunctie, en op termijn mag ik als penningmeester over de financiën waken. Inkomsten en uiteraard uitgaven voor onder meer onze regiodagen en bijeenkomsten: zaken die goed bijgehouden moeten worden. Reden voor mij om zitting te nemen als bestuurslid is de rol die we mogen hebben om ook de nieuwe generatie bouwers met elkaar te kunnen verbinden en een stem te kunnen geven, deze vervolgens te laten horen binnen het grote(re) Bouwend Nederland en daarbuiten.

Los van de regiodagen houden we jaarlijks meerdaagse excursies. Zo reizen we dit voorjaar naar België alwaar we in onder meer Vandecasteele Houtimport in Kortrijk bezoeken. Een kijkje in de keuken van onze Vlaamse vakbroeders, als het ware.

Ben je jong en wil je JBN-lid worden? Neem dan contact met ons op. We kijken uit naar een nadere kennismaking en wellicht treffen we elkaar op een van de aanstaande bijeenkomsten!

Martin Piersma

Jong Bouwend Nederland Regio Noord

Bouwend Nederland Advies: Één loket voor al jouw vragen

Vragen over bouwrecht, aanbestedingen of cao? Stel ze aan onze deskundige adviseurs!

Als ondernemer in de bouw en infra loop je regelmatig tegen vragen aan waarop je direct een antwoord nodig hebt. Maar hoe kom je bij de persoon die dat antwoord weet? Met Bouwend Nederland Advies heb je één loket waar je met al je vragen terecht kunt, ongeacht of het gaat om bijvoorbeeld loondoorbetaling bij ziekte, juridische geschillen met opdrachtgevers, of arbeidsrecht. Onze specialisten staan voor je klaar.

- ✓ Mail je vraag naar advies@bouwennederland.nl en ontvang uiterlijk de volgende werkdag een reactie.
- ✓ Tweedelijns dossierbehandeling voor € 135,- per uur, na schriftelijk akkoord.
- ✓ Leden beoordelen onze juridische ondersteuning met een 9!

Meer weten?

Ga naar bouwennederland.nl/advies, bel naar **079 3 252 250** of mail naar advies@bouwennederland.nl.

“WE WERKTEN SAMEN MET HART VOOR HETZELFDE DOEL”

Het eerste Maggie's Center van Nederland is eind december 2023 opgeleverd op het terrein van het UMCG in Groningen. Rottinghuis' Aannemingsbedrijf, Trebbe, Van Wijnen Groningen, BAM Bouw en Techniek en Homij Installatietechniek hebben dit project gerealiseerd als Bouwcombinatie Maggie's. Een samenwerking die in meerdere opzichten bijzonder was.

De oplevering is inmiddels al een paar maanden geleden, maar het enthousiasme van Wout van Vilsteren is nog onverminderd groot. Als bestuurder van Rottinghuis' Aannemingsbedrijf, onderdeel van VolkerWessels, ziet hij het hele project als bijzonder en uniek.

Tegen kostprijs

Stichting Maggie's Center Nederland biedt met Maggie's Center een plek waar mensen die met kanker te maken hebben (gehad) samen met hun partners, familieleden en vrienden kosteloos terecht kunnen voor psychosociale hulp en begeleiding, als aanvulling op de medische zorg die het ziekenhuis kan bieden. De stichting benaderde VolkerWessels of zij iets konden betekenen voor de realisatie van het Maggie's Center in Groningen.

Naar aanleiding van dit verzoek nam VolkerWessels contact op met Rottinghuis met de vraag of zij hieraan een steentje zouden willen bijdragen. “Een op de drie mensen krijgt te maken met kanker,” vertelt Van Vilsteren. “Zoveel mensen kunnen dus ook baat hebben bij het Maggie's Center. Maar in de huidige markt is het lastig om zo'n project te realiseren binnen het budget van de stichting.”

Soepele samenwerking

Rottinghuis ging vervolgens om tafel met Trebbe en Van Wijnen Groningen, waar meteen enthousiast werd gereageerd op het plan om

het Maggie's Center gezamenlijk te realiseren. Ook Homij Installatietechniek, dat onder VolkerWessels valt, sloot zich aan. “Later haakte ook BAM aan. We hebben afgesproken om het project tegen de kostprijs, zonder winsttoegemerk, te realiseren. Dat is uniek.”

Elk bedrijf had een eigen taak in het hele project. Zo verzorgde Trebbe de uitvoering, leverde Van Wijnen een werkvoorbereider, BAM de BIM-modellieur en Rottinghuis de projectleider. “Je ziet eigenlijk nooit dat meerdere grote bedrijven één relatief klein project realiseren, maar de samenwerking verliep heel goed. We hebben allemaal hart voor de bouw en gezamenlijk gingen we voor het uiteindelijke doel.”

Warm hart

Waardevol waren de donaties van sponsors en partijen zoals onderaannemers en leveranciers, die Maggie's Center ook een warm hart toedragen. “Mede hierdoor is het uiteindelijk gelukt om het eerste Maggie's Center van Nederland te realiseren.”

Wout vindt het belangrijk dat dit gebouw er nu is. Hij hoopt dat veel mensen er de steun vinden die ze nodig hebben. En dat er later meerdere locaties van Maggie's Center komen in Nederland. En voor wat betreft de samenwerking tussen de bedrijven? “We kennen elkaar nu en weten dankzij deze samenwerking dat we elkaar kunnen helpen en versterken, mocht die gelegenheid zich nog eens voordoen.”

Contactpersoon
Sander Wubbolts
Regiomanager
s.wubbolts@bouwennederland.nl

BEVINGSSCHADE: COMPLEXE REGELS, MAAR ZINVOL WERK

In Groningen moeten heel wat huizen en gebouwen hersteld, versterkt en verduurzaamd worden, als gevolg van aardbevings schade. Een complexe opgave, alleen al doordat er steeds weer nieuwe regelingen komen. Die zorgen soms voor vertraging. Maar het is mooi om als sector bij te dragen aan herstel en perspectief, zegt Sander Wubbolts, regiomanager van Bouwend Nederland Noord.

Al meer dan tien jaar komen er steeds nieuwe programma's voor schadeherstel, versterking en nu ook verduurzaming in het aardbevingsgebied. Het meest recente is Nij Begun (Gronings voor 'nieuw begin') van 2023. Dit programma bestaat uit vijftig maatregelen en vloeit regelrecht voort uit de parlementaire enquête die vorig jaar februari werd afgerond. Voor de bouwsector zijn op dit moment vooral maatregel 28 en 29 relevant, zegt Wubbolts. Beide regelingen worden nog uitgewerkt.

Maatregel 28 geldt voor woningen waarvan de eigenaren na 1 september vorig jaar hebben getekend voor een zware of middelzware versterking en waarvoor ze minstens vier maanden uit hun huis moeten. Wubbolts: “Deze regel houdt in dat hun woning wordt voorbereid op aardgasvrij. Dat gebeurt vooral met een goede isolatie, passend bij de duurzaamheidsstandaard. Dit werk wordt 100 procent vergoed. De maatregel wordt uitgevoerd door de Nationaal Coördinator Groningen.”

Maatregel 29 geldt voor alle Groningers en inwoners van drie Noord-Drentse gemeenten, of ze nu wel of geen bevingsschade hebben aan hun woning. “Ook bij deze maatregel kan de woning worden geïsoleerd tot de duurzaamheidsstandaard. Bewoners moeten

de helft van de investering zelf betalen. De andere helft komt uit ISDE-gelden en aanvullende subsidie. Mocht je in een wijk zitten waar minstens 30 procent van de woningen wordt versterkt, dan kun je de volle 100 procent vergoed krijgen tot de genoemde standaard, vanuit deze zelfde maatregel 29.”

En dat zijn dan nog maar twee maatregelen uit de nieuwste serie van vijftig. Vele andere regelingen en uitvoeringsprogramma's gingen er de afgelopen jaren al aan vooraf. Wubbolts: “Voor onze leden is het heel complex om overzicht te behouden, en voor ons ook. Wij houden voor onze leden zo goed mogelijk de actuele programma's, maatregelen en ontwikkelingen bij. Andersom vertellen wij aan regionale en landelijke tafels wat wij van onze leden horen over de praktische uitwerking van regelingen.”

Wubbolts benadrukt de positieve kant van het herstelwerk. “Veel van onze leden halen hier werk uit – al is het nog niet altijd een continue werkstroom – in een tijd dat ander werk onzekerder is. Het is mooi om als bouwsector te kunnen bijdragen aan de oplossing. Onze leden zijn al elf jaar uitermate betrokken bij deze omvangrijke opgave. We zien dat het voor verlichting zorgt bij bewoners als het bouwbedrijf eenmaal aan tafel zit en plannen concreet maakt. Daar zijn we heel trots op.”

Contactpersoon
Sander Wubbolts
Regiomanager
s.wubbolts@bouwennederland.nl

FRYSLÂN ZET ALLE ZEILEN BIJ OM WONINGOPGAVE TE REALISEREN

De provincie Fryslân ligt goed op koers in het realiseren van de provinciale Woondeal. Toch wordt het nog een klus om de afspraken tot en met 2030 te realiseren, vertelt Aafke Postma, senior beleidsadviseur Wonen bij de provincie Fryslân. Om op stoom te blijven, ondersteunt de provincie gemeenten en woningcorporaties bij het maken en realiseren van bouwplannen.

Fryslân krijgt er tussen 2022 en 2030 17.700 woningen bij. Althans, dat is de afspraak die in 2023 is gemaakt tussen minister, gemeenten en provincie Fryslân. De provincie maakt op verzoek van de minister met andere partijen plannen voor nog eens 3.000 woningen. De Friese Regionale Woondeals zijn onderdeel van het landelijke plan om tot 2030 900.000 extra woningen te realiseren.

De eerste twee jaren, 2022 en 2023, gingen voortvarend, vertelt beleidsadviseur Aafke Postma. "We hebben tot nu toe gerealiseerd wat afgesproken is. Er zijn ruim 4.000 nieuwbouwwoningen toegevoegd. Door herbestemming en transformatie van bestaande gebouwen hebben we zelfs iets extra's kunnen doen. De komende jaren wordt het spannend, nu bouwmaterialen duurder zijn geworden en de rente hoger is. We zullen alle zeilen moeten bijzetten om de ambities te realiseren, zeker voor voldoende betaalbare woningen."

Gebundelde subsidieaanvraag

De provincie doet er alles aan om gemeenten en woningcorporaties te helpen bij hun bouwplannen. Postma: "Een voor Nederland uniek initiatief is dat de Friese gemeenten samen een aanvraag hebben gedaan bij de rijksregeling Woningbouwimpuls. Die regeling is vooral geschikt voor stedelijke gebieden. Wij hebben voor elkaar gekregen dat het ministerie meewerkt aan een gebundelde aanvraag voor 700 woningen, verdeeld over elf gemeenten en vijftien projecten in de

dorpen. De provincie heeft de gemeenten ondersteund bij het doen van die aanvraag." De reactie op de subsidieaanvraag wordt dit voorjaar verwacht.

De provincie pleit daarnaast bij het Rijk voor meer investeringsruimte voor woningcorporaties én voor meer structureel geld voor gemeenten. "Corporaties kunnen alleen maar bouwen en verduurzamen als ze daar ook over een paar jaar nog geld voor hebben. Bij gemeenten zien we dat ze vaak te weinig mensen vast kunnen aannemen voor het begeleiden van woningbouwprojecten, inclusief de vergunningverlening omdat ze te weinig structurele middelen van het Rijk krijgen."

Landschap koesteren

De provincie staat daarnaast Friese gemeenten bij als ze een potentiële bouwlocatie willen beoordelen. "We koesteren de waarde van ons landschap en ons erfgoed én we willen nieuwe woningen bouwen. Veel gemeenten vragen ons al in een vroeg stadium mee te kijken naar locaties, zodat we samen kunnen verkennen wat wél kan." Allerlei instrumenten moeten de komende jaren tegelijk worden ingezet om vaart te houden in de kwalitatief goede woningbouw, zegt Postma. "Samen met gemeenten, corporaties en marktpartijen zetten we de schouders eronder om zo snel mogelijk de goede woningen op de goede plek te krijgen."

Contactpersoon
Sander Wubbolts
Regiomanager
s.wubbolts@bouwennederland.nl

REGIO OOST

BIJEENKOMSTEN

Bouwendnederland.nl/regios/regio-oost

Maart

- 14 Algemene Ledenvergadering afdeling Zwolle/ Genemuiden
- 14 Voorjaarsbijeenkomst afdeling Stedendriehoek/ Salland
- 20 WKB classroom (3)
- 20 WKB classroom (3)
- 27 Bewust Veilig Dag
- 28 Ledenvergadering afdeling Zuid-Oost Gelderland

April

- 15 Jaarvergadering afdeling Zuid West Veluwe
- 18 Bijeenkomst Digitalisering - Van der Valk Deventer

Mei

- 16 Excursie Infra Platform Oost naar Ameland
- 21 Zero Emissie Evenement met VolkerWessels
- 27 Algemene Ledenvergadering afdeling Achterhoek

Juni

- 04 JBN Regio Oost
- 06 Strategische HR-bijeenkomst - Van der Valk, Deventer
- 07 Onderwijs Dag van de Bouw
- 08 Dag van de Bouw
- 20 Ledenvergadering afdeling Zuid-Oost Gelderland
- 27 Regiobijeenkomst Oost

HAVOP, TRAINEESHIPS EN MBO4-STAGES

Bouwmensen Almelo speelt als opleidingsbedrijf een essentiële rol in de regionale bouwwereld. Kort door de bocht is onze kerntaak om VMBO-schoolorverlaters de vaardigheden van metselen, timmeren en tegelzetten bij te brengen. Op onze gevel staan de namen van meerdere bedrijven die zich bezighouden met opleidingen ten behoeve van de bedrijfstak bouw. Dit gaat verder dan alleen het VMBO: zo brengen we groep 7-leerlingen in een vroeg stadium met de techniek in aanraking, helpen wij afgestudeerden HBO Bouwkunde en geven we onderwijs aan volwassenen.

Onlangs zijn we met HavoP begonnen, een uniek traject waarbij Havo 4/5-leerlingen het bedrijfsleven ingaan. Tijdens deze pilot loopt een kleine groep Havisten een aantal dagen stage in ons opleidingscentrum en in het bouwbedrijf, zij snuffelen zodoende aan de praktijk. De eerste reacties zijn erg positief!

Daarnaast zijn we bezig met een traineeship voor afgestudeerden HBO Bouwkunde en Bouwtechnische Bedrijfskunde. Tijdens hun studie lopen deze studenten wel stage maar te weinig en zo bestaat altijd de kans dat zij na hun afgeronde opleiding een andere branche inslaan. Met een traineeship van twee jaar bij drie bouwgerelateerde bedrijven inclusief een persoonlijk ontwikkelingstraject willen we hen voor de sector behouden.

Als laatste lopen MBO4-leerlingen bouw/infra via Bouwtalent stage. We hebben het zo afgesproken dat deze studenten eenzelfde beloning ontvangen van de 300 deelnemende bedrijven in de regio Twente. Alle bedrijven dragen hetzelfde bij. Zo ontstaat er ook geen onderlinge concurrentie om stageplekken.

Op deze manier hebben we alle routes te pakken om de hele range - van basisschoolleerlingen tot bouwplaats- en kadermedewerkers tot volwassenenonderwijs - voor de (regionale) bouwbranche te interesseren én te behouden.

Robert Herman

Directeur Bouwmensen Almelo

Hegeman Holding omarmt het IJsland-model

MINDER UREN WERKEN, MEER PLEZIER, HETZELFDE SALARIS

Wie wil dat nou niet: 36 uur per week werken en betaald krijgen voor 40. Hegeman Holding in Nijverdal stapte begin vorig jaar in overleg met de OR - en in navolging van IJsland - over op een kortere werkweek tegen hetzelfde salaris. En wat blijkt, het welzijn van de medewerkers verbeterde en het korte verzuim nam drastisch af bij een gelijkblijvende productie. Directeur Frank Hegeman vertelt hoe. "Het werkt twee kanten op: medewerkers hebben tijd om tot rust te komen en wij hebben gemotiveerd personeel."

Nee, de Hegeman Holding met onder andere Aannemingsmaatschappij Hegeman, Jansman Bouw, Aarts Bouw en WVG Ontwikkeling als werkmaatschappen is geen geitenwollen sokken- onderneming. "Wij moeten net als ieder ander commercieel bedrijf onze productie halen", zegt directeur Frank Hegeman. "Maar dat kan op verschillende manieren. Bij Hegeman kiezen wij ervoor om dat met meer rust en vrije tijd voor onze ruim 200 vaste medewerkers te doen. Dit zorgt zowel op kantoor als op de bouwplaats voor een betere balans tussen arbeid en rust, werk en privé."

Binden en boeien

Elk bouw- en infrabedrijf zal het herkennen. Het is moeilijk goede vakkrachten te vinden, maar net zo moeilijk om ze te behouden. Twee jaar geleden stelde directeur Frank Hegeman zichzelf de vraag: "Hoe

kan ik mijn medewerkers nog beter binden en boeien?" Hij zegt: "Je moet als moderne werkgever je best doen om je mensen te interesseren voor het werk dat ze doen. Een hoger salaris bindt mensen aan je bedrijf, maar is slechts van tijdelijke aard. Het betekent niet automatisch dat je je personeel ook nog boeit. Ons IJsland-model doet dat wel, met als mogelijke bijvangst dat meer mensen geïnteresseerd zijn om lid te worden van de Hegeman-familie."

Efficiënt

Het idee is niet nieuw. Tussen 2015 en 2019 mochten op initiatief van de IJslandse overheid bij wijze van proef 2.500 werknemers met behoud van salaris korter gaan werken (van een 40- naar een 36-urige werkweek). Gevolg was meer tijd voor hobby's, een daling van het aantal stressgerelateerde klachten en een betere werk-privébalans. "Dit verklaart meteen de naam Het IJsland-model", zegt HR-medewerker Loes Runneboom. "Dat zijn we gaan onderzoeken", vult HR-manager Marita Spenkelink aan. "We hebben samen met de ondernemingsraden van de werkmaatschappijen nagedacht over werkroosters, arbeidsvoorwaarden, urenverantwoording, parttimers, behoud van pensioenopbouw, evaluatie, verlof, werkdruk, ziekte en andere zorgen. We hebben eventuele gevolgen in kaart gebracht om één en ander zo goed, efficiënt en werkbaar mogelijk te maken."

21 dagen

Hegeman: "Om de productie te halen, moet de bezettingsgraad bij alle werkmaatschappijen op peil blijven. Tien procent minder werken is bij fulltimers vier uur per week. Het uta-personeel kan kiezen voor die wekelijkse vier uur of acht uur per twee weken. Het bouwplaatspersoneel werkt één hele dag in de veertien dagen minder". Reden hiervoor is het groepsvervoer. Spenkelink: "Verder blijven we gewoon acht uur per dag werken." Hegeman: "Iedere dag een uur korter werken betekent dat je thuis eerder aan de aardappels zit. Een hele dag of dagdeel extra vrij betekent dat je meer tijd hebt voor dingen waar anders alleen plaats voor is in het weekend." Runneboom: "Wij doen dit voor alle 42 volle werkweken waarin geen vakanties of feestdagen zijn gepland. Dan gaat het over 21 dagen of 42 halve dagen."

Het IJsland-model werd door het personeel zeer enthousiast ontvangen. Spenkelink: "Collega's waren overrompeld en dachten eerst aan een grap. Maar al gauw wilden ze meedenken en met elkaar de schouders eronder zetten." Hegeman: "Uiteindelijk is een handboek opgesteld en zijn we 1 januari 2023 begonnen." De eerste ervaring is dat het korte ziekteverzuim inderdaad lager is dan voorheen. Gevraagd naar de grootste uitdaging benoemen directie en HR-medewerkers unaniem de personeelsplanning. Hegeman: "Kantoor was minder moeilijk dan de bouwplaats. Onze insteek was in eerste

instantie dit een jaar uit te proberen. In die periode hebben we er naar de buitenwacht toe ook niet mee te koop gelopen. Uiteindelijk hebben we in november 2023 besloten deze werkwijze voor in ieder geval een jaar en hopelijk voor altijd te omarmen."

Mountainbike

Van medewerkers wordt verwacht dat ze privé-afspraken als dokter- en tandartsbezoek zoveel mogelijk in eigen tijd te plannen. Ook kunnen Hegeman en de medewerker de vrije dag in gezamenlijk overleg eventueel binnen dezelfde week te verschuiven als het werk of de privésituatie daar om vraagt. Opsparen van (halve) dagen is niet mogelijk, het gaat juist om het structurele rustmoment. En wat doet directeur Frank Hegeman zelf met de nieuwe vrije tijd? "Ik zit gelukkig weer wekelijks op mijn mountainbike."

Contactpersoon

Mayra Schoolen

Adviseur sociale zaken

m.schoolen@bouwendnederland.nl

IN GESPREK MET... CEES VAN DILLEN

Voor de volgende editie legt Cees van Dillen de volgende vraag voor aan Francis van Haren van Bouwbedrijf Van Grunsven B.V.: "Hoe is het om als niet-familieid van een familiebedrijf een directiepositie te bekleden? Wat zijn de voors en tegens?"

Bouwbedrijf Van Dillen wordt al 300 jaar van vader op zoon overgedragen. "Tot de dag van nu hebben al die generaties zich aangepast aan de eisen van de tijd. Ik denk dat we daar als onderneming ook goed in zijn. We zijn er in ieder geval continu mee bezig."

"We zien onszelf nog altijd als start-up." Dat is het verrassende antwoord van directeur/eigenaar Cees van Dillen op de vraag naar het onderscheidende vermogen van het sinds 1724 bestaande bouwbedrijf. "We richten ons structureel op de uitdagingen die op ons pad komen." Het is vanuit deze filosofie dat het familiebedrijf met inmiddels 130 medewerkers bij de eerste tekenen van duurzaam bouwen vijftien jaar geleden bewust investeert in houtskeletbouw en duurzame oplossingen en installaties. "We kunnen nog steeds vanuit vakmanschap bouwen," aldus Van Dillen. "Maar met de mensen en middelen van nu."

Engineering en prefab

Van Dillen werkt nauw samen met constructeurs en ontwerpers. "Als je de productontwikkeling via engineering doet, werk je veel meer vanuit een standaard bouwmethode. Voordeel is dat je zo veel minder faalkosten hebt, minder improvisatie op de bouw en een betere kwaliteit. Je bouwt als het ware steeds beter en sneller waardoor je veel beter de bouwkosten in de hand houdt."

Van Dillen: "Net als veel collega's nu, bouwden wij vroeger zonder verdere inbreng wat de architect had getekend. Op de keper beschouwd is dat best gek. Alsof je als opdrachtgever voor een nieuwe auto eerst naar de industrieel ontwerper gaat en daarna pas naar de fabrikant." Door de samenwerking tussen bouwbedrijf, ontwerpers en constructeurs worden de wensen en plannen van de opdrachtgever al in de ontwerpfase meegenomen in het productieproces. De kant-en-klare geprefabriceerde bouwdelen hoeven dan op locatie alleen maar te worden gemonteerd. Voor Van Dillen is deze werkwijze de leidraad van het nieuwe bouwen. De onderneming produceert de prefab bouwdelen in de gecontroleerde omgeving van de eigen Prefab Fabriek Culemborg (voor prefab woningen) en Timmerfabriek (voor kozijnen, ramen en deuren). "Op die manier kunnen we al onze eigen producten weer afhankelijk op klantspecificatie tot in de puntjes verzorgen."

Een hogere standaard

Het bouwbedrijf wordt door deze werkwijze in de sector al zo'n tien jaar gezien als 'innovatief'. Dat is echter niet waar het Van Dillen om gaat. "Ik vind het veel belangrijker dat meer bedrijven professionaliseren en op eenzelfde manier gaan werken. Alleen zo bereiken we als sector een hogere kwaliteit en verlagen we de materiaal- en faalkosten. Dit vertaalt zich in lagere bouwkosten terwijl je met elkaar een hogere standaard haalt. Deze werkwijze verdient navolging en moet branchebreed worden opgepakt." Dat is ook de reden dat Van Dillen de kennis over houtskeletbouw en prefab bouwen graag deelt. Van Dillen: "Naast de eigen productie produceren we ook voor collega-bouwers. Dat vergroot onze markt waardoor we meer armslag krijgen om nog beter te investeren in duurzame prefab productietechnieken."

REGIO RANDSTAD NOORD

BIJEENKOMSTEN

Bouwennederland.nl/regios/regio-randstad-noord

Maart

- 14 Bijeenkomst alle commissies + complete besturen 2 jongerenkernen JBN Noord-Holland
- 14 Jaarvergadering Midden-Holland
- 14 Regiodag Utrecht/Het Gooi
- 15 Bedrijfsbezoek JBN Duinstreek Noord-Holland Noord
- 20 Innovation Dinner: Skills/leercultuur Bouwlab Haarlem
- 27 Generatietheater
- 27 Bewust Veilig Dag

April

- 04 Jaarvergadering afdeling Veenendaal
- 09 Kennissessie Gooi en omgeving
- 10 40-jarig jubileum Espeq afdeling Noord-Holland Noord
- 11 excursie afdeling IJmond-Kennemerland
- 11 Diversiteits Award
- 17 Innovation Dinner: Sustainable factory Bouwlab Haarlem
- 18 Ledenvergadering afdeling Zaanstreek-Waterland
- 18 Voorjaarsledenvergadering afdeling Noord-Holland Noord

Mei

- 16 Reguliere vergadering afdeling Veenendaal
- 22 Innovation Dinner: Robots cobots Bouwlab Haarlem
- 23 Excursie bouwproject + diner JBN Duinstreek Noord-Holland Noord
- 30 Regiodag Noord-Holland

Juni

- 04 Ciams bijeenkomst
- 07 Onderwijs dag van de Bouw
- 08 Dag van de Bouw
- 11 Ledenbijeenkomst afdeling Gooi en omgeving
- 13 Jaarvergadering afdeling Midden-Nederland
- 13 Jaarvergadering afdeling Amsterdam
- 19 Buitenactiviteit afdeling Noord-Holland Noord
- 20 Jaarvergadering afdeling Noord-West Utrecht
- 21 Sportief uitje JBN Duinstreek Noord-Holland Noord
- 28-29 Excursie afdeling Midden-Holland

Juli

- 04-05 Excursie Infraplatform RRN
- 04 Bootuitje IJmond-Kennemerland
- 05 Avondbijeenkomst met partners afdeling Veenendaal

NIEUWTJES

Ik ben blij dat ik deze column mag schrijven. Ik heb namelijk wat nieuwtjes: ik word in april 2024 opa, we hebben in Epe een stacaravan gekocht en ik word voorzitter van Bouwend Nederland, afdeling Noord-Holland Noord. Drie afzonderlijke zaken waar ik blij van word. Zaken die op het eerste oog niets met elkaar te maken hebben, maar voor mij hangen ze echter erg samen.

Onze kleinzoon groeit namelijk op in een wereld die anders is dan de wereld waarin ik ben opgegroeid. De vooruitzichten op het gebied van klimaat en de daarmee samenhangende maatschappelijke en economische ontwikkelingen zijn minder rooskleurig dan voor mij het geval was.

Wij wonen in Alkmaar. In de stacaravan te Epe hou ik in ieder geval droge voeten als het langdurig hard regent (nog los van de stijgende zeespiegel). De effecten van de warmere, drogere zomers (gebrek aan drinkwater, gevaar van bosbranden) zijn daar echter veel groter.

De klimatologische, maatschappelijke en economische veranderingen zijn voor mij de primaire reden om voorzitter van de vereniging Bouwend Nederland Noord-Holland Noord te worden. De bouw gaat namelijk op allerlei namelijk geconfronteerd worden met die komende uitdagingen. We moeten daarom als sector anders gaan denken en handelen. Niet wijzen naar de politiek of naar onze opdrachtgevers. Niet wachten op wet- en regelgeving. Door zelf initiatieven te nemen, innovatief te zijn, kennis te delen en ons te richten op lange termijn doelen pakken we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

De vanzelfsprekendheid van het verleden is immers geen garantie voor de toekomst.

Ferry van Wilgenburg

Voorzitter Bouwend Nederland
Afdeling Noord-Holland Noord

ALLIANTIE VERSTERKING MARKERMEERDIJKEN: VEILIG WONEN EN WERKEN IN NOORD-HOLLAND

De recente wateroverlast in Monnickendam en Volendam onderstreept het belang van goede dijken. Nu de zeespiegel stijgt en er via de rivieren meer water ons land binnenstroomt, is waterbeheer in het Markermeer en IJsselmeer een uitdaging. Uit een toetsing bleek echter dat de Markermeerdijken niet aan de huidige veiligheidsnormen voldoen. Tijd voor actie dus. De Alliantie Markermeerdijken werkt momenteel hard aan ruim 33 kilometer dijkversterking tussen Hoorn en Amsterdam.

De dijken tussen Hoorn en Amsterdam beschermen een gebied met 1,2 miljoen Noord-Hollanders en 25 miljard euro aan economische waarde. De Alliantie Markermeerdijken helpt dit gebied beter te beschermen. In de alliantie werkt Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier nauw samen met een combinatie van Boskalis, KWS en Van Hattum & Blankevoort.

Alliantiemanager Kees Uiterwijk Winkel is een groot voorstander van deze manier van samenwerken. "Een alliantie is een goede aanpak voor complexe projecten met veel betrokken partijen en belanghebbenden. We bundelen alle kennis en ervaring om de beste oplossingen te realiseren. Als alliantie hebben we echt een gezamenlijk doel waar we gelijkwaardig en in een goede professionele sfeer naartoe werken. Dit geeft iedereen energie."

Droge voeten?
De bouw maakt het!

Veel complexiteit

Die energie is nodig omdat het project heel wat uitdagingen kent. Uiterwijk Winkel: "De complexiteit is groot. Het versterken van de dijken is door de uitgestrektheid van het werkgebied niet eenvoudig. Zo verschillen de huidige dijken en de bodemgesteldheid per locatie. Verder werken we deels in bewoond gebied en willen we de overlast voor bewoners beperken. Omgevingsmanagement en communicatie zijn daarom cruciaal. Bovendien moeten we rekening houden met de cultuurhistorische waarde van de dijken en de natuur."

Maatwerk noodzakelijk

Om het project behapbaar te houden, is het opgedeeld in vijftien modules met elk hun eigen ontwerp. "De verschillen per locatie maken maatwerk noodzakelijk, zowel technisch als organisatorisch", zegt Uiterwijk Winkel. "Zo plaatsten we in Volendam damwanden op acht meter afstand van huizen. Om bewoners en de lokale infrastructuur minimaal te belasten zijn werkbanen in het Markermeer aangelegd. Meer dan 90% van het werk gebeurt vanaf het water."

Dat de dijkversterking gemeenten naast meer veiligheid ook kansen biedt, is in Hoorn bewezen. "Daar ligt nu een oeverdijk voor de bestaande dijk. Op die oeverdijk ligt een stadsstrand waar inwoners van Hoorn kunnen recreëren. Deze zogenoemde meekoppelkansen worden betaald door de initiatiefnemer. De toekomstige fiets- en wandelverbinding van Hoorn tot Amsterdam is daar ook een voorbeeld van, vanuit de Provincie Noord-Holland."

Op stoom

Het project is volgens Uiterwijk Winkel goed op stoom. "Het project wordt medio 2027 afgerond en we zitten nu over de helft van de tijdsplanning. Bijna alle modules zijn in uitvoering en in Hoorn is al een deel opgeleverd. Het is mooi te zien dat alles wat we in Nederland weten over watermanagement hier samenkomt. Zo zorgen we samen dat iedereen veilig kan blijven wonen en werken achter de Markermeerdijken."

Contactpersoon
Joost Swaan
Regiomanager Regio Randstad Noord
j.swaan@bouwendnederland.nl

"ONDERHOUD WESTERTOREN IS KROON OP ONS WERK"

Al vier generaties lang bouwt en restaureert de familie Witte in de binnenstad van Amsterdam. Roy Witte (29) is sinds dit jaar directeur van Witte Bouw. Het bedrijf werkt momenteel aan een bijzondere klus: het groot onderhoud van de monumentale Westertoren. 'Hier hadden we vijf jaar geleden alleen maar van kunnen dromen.'

'De Parel van de Jordaan' zongen Johnny Jordaan en Willy Alberti. Anne Frank leefde zich vanuit haar onderduikadres aan het carillon. Op allerlei manieren is de Westertoren geroemd en bezongen. Om diezelfde toren in de steigers te zetten en groot onderhoud te mogen plegen is 'een heel grote eer', zegt Roy Witte. Hij trad in januari aan als directeur van Witte Bouw, als vierde generatie van een bouwersfamilie. "Vanaf mijn overgrootvader tot nu, zo lang zijn we al actief in de binnenstad van Amsterdam. Qua werkzaamheden is het onderhoud van de Westertoren voor ons niet uitzonderlijk. We restaureren vaak monumentale panden. Tegelijk is het natuurlijk wel heel bijzonder om aan de slag te zijn op de meest bezongen toren van de stad, die ook de hoogste kerktoeren is."

De medewerkers van Witte Bouw hebben de toren in februari 2023 in de steigers gezet. Ze streven ernaar dat de toren halverwege komende zomer weer in volle glorie is te zien. "We doen het buitenschilderwerk, herstel van het voeg- en metselwerk, herstel van de natuursteen en herstel van het loodwerk. En dat tot een hoogte van 86 meter – daar staan we niet elke dag. Als het erg hard waait kunnen we bovenin niet aan het werk, maar daar hebben we gelukkig niet veel last van gehad."

Witte is ontzettend trots dat juist zijn bedrijf – zij het nog onder zijn voorganger – is geselecteerd voor het groot onderhoud van de Westertoren. "Dit is natuurlijk een opdracht waar je als binnenstedelijk bedrijf voor gaat op het moment dat zo'n aanbesteding op de markt komt. We doen veel restauraties in en om de stad, maar dat geldt ook voor de andere bedrijven die hebben meegedaan."

Een van de pluspunten van Witte Bouw is de compacte steigerbouw. "We hebben een hele kleine bouwplaats door een niet-traditionele steigerindeling. We hebben de steiger zo gebouwd dat de stoep en de straat van de Prinsengracht voor 90 procent open zijn tijdens de bouw."

Witte vindt het 'fantastisch' om als mkb-bedrijf voor zijn geselecteerd. "De afgelopen vijf jaren is ons bedrijf enorm gegroeid. Dat was niet ons doel, maar is min of meer organisch gegaan. Gelukkig is het ook gelukt om goede medewerkers te vinden zodat we konden groeien. Vijf jaar geleden hadden we van deze klus alleen maar kunnen dromen. Dat we 'm nu mogen uitvoeren, waarderen we enorm."

Contactpersoon
Joost Swaan
Regiomanager Regio Randstad Noord
j.swaan@bouwendnederland.nl

"We staan niet elke dag op 86 meter hoogte"

Jonge aannemer Mayert Kistemaker nam deel aan cao-onderhandelingen

“LEERZAAM, VERFRISSEND EN GRAAG NOG EENS”

Bestuurslid Mayert Kistemaker nam vorig jaar deel aan de onderhandelingen over de cao 2024. Als 'jonkie' van 34 jaar maakte hij het circus voor het eerst mee. Hij verbaasde zich over dingen en mensen, leerde onderhandelen en wil een volgende ronde weer graag aanschrijven.

Kistemaker is directeur van het familiebedrijf dat zich onder zijn vader steeds meer specialiseerde in funderingsherstel, kelderbouw en restaureren van (voornamelijk Amsterdamse) panden. De aannemer uit Zwaag was al actief in Jong Bouwend Nederland toen hij in 2020 tot het algemeen bestuur toetrad. “Mijn vader had moeite met alles en iedereen die had doorgeleerd en dingen op papier deed. Dat werd mij met de paplepel ingegoten. Ik ben bestuurswerk gaan doen om eigenlijk te laten zien dat je wél mee kan praten en wél dingen kan veranderen. Meewerken aan een nieuwe cao is dan natuurlijk de kers op de taart voor iemand als ik,” zegt de West-Fries.

Leerpuntje

Een van dingen die Kistemaker verbaasde was de inzet van de gesprekken met vakbonden FNV en CNV. “Ik had verwacht dat het vooral financiële onderhandelingen zouden worden. Flauw gezegd: wat pingelen en dan weer door. Maar het ging veel vaker over opleidingen, flexibel werken of veiligheid. Dat was wel een inzicht voor mij. We kwamen niet uit korter werken, maar weer wél om samen de veiligheid te vergroten. Vreemd eigenlijk dat werkgevers en werknemers daar tot deze cao apart mee bezig waren.”

Kortere werkweek

Kistemaker erkent dat hij wel eens met samengeknepen billen zat als het over kostenplaatjes ging. “Ik berekende dan stilletjes wat een voorstel zou betekenen voor mijn bedrijf met twaalf fte. Ik wil als jonge ondernemer natuurlijk geld verdienen en van hogere loonkosten word ik niet blij. Een ander voorbeeld is de gewenste kortere werkweek. Ik baseer mijn afschrijving van materieel op een werkweek van 40 uur. Liever nog op 48 uur, met overwerkgeld erbij. Dan is het best wel lastig om over kortere werkweken te praten, hoor. Maar als jonge mensen korter willen werken, dan is dat hun goed recht. Daar hebben we als branche gewoon mee te dealen. Roepen dat ze werkschuw zijn, lost niks op.”

Betrokkenheid

Op de vraag of Kistemaker opnieuw zou willen meepraten over een volgende cao, hoeft hij niet lang na te denken. “Zeker wel! Het is belangrijk werk, ik heb veel geleerd en ik vond de betrokkenheid van alle gesprekspartners in de bouw en infra verfrissend. Samen zo intensief over zaken als inkomen, opleiding en veiligheid praten: dat is toch mooi?”

Contactpersoon

Wessel Schuurman

Verenigingsmanager Regio Randstad Noord

w.schuurman@bouwendnederland.nl

REGIO RANDSTAD ZUID

BIJeenKOMSTEN

Bouwendnederland.nl/regios/regio-randstad-zuid

Maart

- 12 Bestuursvergadering afdeling Midden Zuid-Holland
- 14 Bezoek Onderwijsinstellingen Westland
- 19 Bestuursvergadering afdeling Duin- en Rijnstreek
- 20 Bijeenkomst Water en BNL
- 27 Bewust Veilig Dag

April

- 04 Marktdag Infra
- 15 Bestuursvergadering Regio Randstad-Zuid
- 16/17 Brussel
- 25 Voorjaars ALV Drechtwaard met JBN activiteit

Mei

- 13 Bestuursvergadering Jong Bouwend Nederland Regio Randstad-Zuid
- 14 Bestuursvergadering afdeling Midden Zuid-Holland
- 21 Bestuursvergadering Infraplatform
- 22 Bestuursvergadering afdeling Bouwend Rijnmond
- 23 Regiodag Regio Randstad-Zuid
- 23 Regiovergadering
- 23-25 JBN weekend

Juni

- 03 Bestuursvergadering Regio Randstad-Zuid
- 07 Onderwijsdag van de Bouw
- 08 Dag van de Bouw
- 18 Bestuursvergadering afdeling Midden Zuid-Holland
- 18 Bouwplaatsbezoek Infraplatform RRZ
- 20 Bestuursvergadering afdeling Drechtwaard

Juli

- 01 Bestuursvergadering Jong Bouwend Nederland Regio Randstad-Zuid
- 02 Bestuursvergadering afdeling Duin- en Rijnstreek
- 03 Bestuursvergadering afdeling Bouwend Rijnmond

SCHURENDE GENERATIEVERSCHILLEN

Een twintiger op kantoor achter zijn laptop met AirPods in en een zestiger met een niet-lullen-maar-poetsen-mentaliteit: generatieverschillen op de werkvloer zijn steeds meer een thema. Mede door de digitalisering zijn de verschillen groot en dit kan voor wrijving zorgen.

Ook bij ons zijn generatieverschillen merkbaar. Zo hebben wij Generatie X (1956-1970, de 'intern gepensioneerden'): loyaal, hard werken en niet zeuren. Maar ook Generatie P (1971-1985) vind je bij ons. Beschouw hen als 'hippies', zoekend naar levensgeluk en liever werkend voor een leidinggevende dan voor een baas. Dit is ook de eerste generatie die uit de voeten kan met nagenoeg alle mobile devices.

Zelf ben ik Millennial (Generatie Y, 1986-2000), digitaal georiënteerd en daardoor efficiënter dan eerdere generaties. Dit heeft ook een keerzijde: 'wij' ervaren last van prestatiedruk en keuzestress met soms een burn-out tot gevolg. Dus wat is nu efficiënter?

De nieuwste Generatie Z (2001-2015) is die van de jobhoppers. Zij werken het liefste met oortjes in (snel afgeleid) en hechten naast het werk waarde aan contact met collega's. Door het hoge aanbod van banen en het gemak van digitaal solliciteren neigen ze ertoe snel te switchen.

Vorig jaar ben ik toegetreden tot het regionale bestuur van Jong Bouwend Nederland, en sinds kort ben ik hiervan de voorzitter. Wij merken dat er steeds meer interesse is om inzicht te krijgen in de verschillende generaties om zo een beter beeld te krijgen van elkaars behoeften.

Mijn vrouw bouwt momenteel aan Generatie Alpha. Uiteraard ben ik benieuwd wat deze generatie ons brengt. Al met al denk ik dat elke generatie sterke en zwakke punten heeft. Ik ben ervan overtuigd dat alle generaties iets van elkaar kunnen opsteken mits je goed communiceert en naar elkaars behoeften luistert.

Remy van Holst

Mede-eigenaar Bouwbedrijf Jongorius

Voorzitter Jong Bouwend Nederland Regio Randstad Zuid

“ALS PREFAB BRUGGENBOUWER BEN JE BOUWPAKKET-DENKER”

Prefab bouw wordt voor woningbouw wel eens de toekomst genoemd. In de bruggenbouw is prefabricage echter bepaald niet nieuw. Zowel Haasnoot Bruggen uit Rijnsburg als Gebr. De Koning uit Papendrecht heeft er al ruime ervaring mee.

Al meer dan een eeuw is Gebr. De Koning actief in de weg- en waterbouw. Naast funderings- en damwandconstructies maakt het Papendrechtse bedrijf ook betonwerken. Een deel daarvan wordt prefab geproduceerd, waaronder bruggen en viaducten. “We maken die ook wel in-situ, maar het prefab aandeel wordt steeds groter”, zegt projectleider Marcel de Keizer. Zijn werkgever beantwoordt daarmee aan een groeiende vraag in de markt. “Nederland is superdruk, waardoor bouwen al snel als overlast wordt ervaren. Daarom wil men op locatie zo min mogelijk werkzaamheden. Het antwoord is dan bouwen in de hal en monteren op de plek waar het moet komen.”

“Het is ook een kwestie van duurzaamheid”, zegt Ingrid Haasnoot van Haasnoot Bruggen uit Rijnsburg. “Efficiënter materiaalgebruik, minder afval, minder reisbewegingen. En minder ziekte en ongevallen doordat het meeste werk veilig in geconditioneerde ruimtes wordt gedaan.” Het familiebedrijf waar zij directeur-eigenaar van is, is ruim 60 jaar oud en gespecialiseerd in bruggenbouw. “En dat doen we al meer dan 50 jaar uitsluitend prefab.”

Combinatie van materialen

Beide bedrijven maken hun bruggen in een productiehal. Daar worden de verschillende onderdelen geproduceerd en gemonteerd. Materialen die ze voor de productie gebruiken, zijn hout, beton, staal en composiet. Omdat de prefab bruggenbouw bij Gebr. De Koning onderdeel is van de betontak van het bedrijf, moet dát materiaal er altijd wel aan te pas komen. “Een brug van bijvoorbeeld alleen maar hout komt bij ons minder vaak voor”, zegt De Keizer. Hout is juist waar het allemaal mee begon voor Haasnoot Bruggen. “En met de komst van het FSC-keurmerk leveren wij uitsluitend FSC-hout waarvoor wij al 27 jaar een certificaat hebben. Maar we passen inmiddels alle materialen toe. Ook omdat we van staal de mooiste ontwerpen kunnen maken. Composiet doen we wel steeds minder. Wij hebben meer vertrouwen in traditionele materialen (hout, staal en beton) voor bruggenbouw. En we zien ook dat de vraag naar composiet afneemt, omdat het niet recyclebaar is en daarom geen duurzame keuze.”

Uitgebreid voortraject

Het succes van prefab bouw valt en staat met het voortraject, het reken- en tekenwerk dus. Prefab-bruggenbouwers moeten dus al bij het ontwerp rekening houden met het productieproces van de brugonderdelen, het transport én de montage. Vandaar de keuze om die specialisten zelf in dienst te hebben. “Dan heb je de kwaliteit van de ontwerpen en technische tekeningen in eigen hand”, zegt Haasnoot.

“Daarnaast kunnen we onze klanten een enorme vormvrijheid bieden; elke brug is maatwerk.”

De Keizer ziet nog wel voordelen in seriematige productie, zoals bij prefab woningbouw. “Als je bepaalde bekistingen vaker zou kunnen gebruiken, dan kan dat veel tijd in het voortraject besparen, en dat scheelt in kosten en in prijs.” In het noodzakelijke uitgebreide voortraject schuilt wel een klein nadeel. “Je kunt niet zo makkelijk op het laatste moment dingen aanpassen.”

Prefabricage

Zowel Haasnoot Bruggen als Gebr. De Koning zitten in het segment van 5 tot 100 meter. Dat is niet omdat je met prefab bouw geen grotere bruggen kunt maken. Volgens De Keizer zit er qua afmetingen niet zoveel verschil tussen wat je prefab en in-situ kunt bouwen. “De beperkingen in formaat zitten meer in de afmetingen van de productiehallen en de vrachtwagens of pontons waarmee de onderdelen naar de bouwlocatie worden vervoerd. Maar als je er een bouwpakket van maakt met allemaal losse onderdelen, zou het uiteindelijke formaat niet moeten uitmaken. Aandachtspunt blijft wel dat je, als de brug groter is dan de hal, geen proefmontage kan doen voordat het kunstwerk op transport gaat.”

Breed assortiment

Het portfolio van Haasnoot Bruggen is zeer uitgebreid. “We maken alle soorten bruggen, van voetgangers- en fietsbruggen tot en met zware stalen verkeersbruggen; zowel vaste bruggen als ophaalbruggen.” En er komen ook steeds meer zaken zoals elektromechanische bediening, slagbomen, hydraulische aandrijvingen en grond- en straatwerk bij. “Omdat opdrachtgevers erom vragen; ze willen ontzorgd worden. Zo hebben we in Best een brug over het kanaal gemaakt waarbij we de aanvaarbeveiliging voor de beroepsvaart in de taluds hebben verwerkt.” Gebr. de Koning is gespecialiseerd in complexere verkeers- of spoorviaducten voor ProRail. “Maar we doen ook bijzondere bruggen, zoals de hybride hout-beton bruggen die we voor een woonwijk in Yerseke hebben ontworpen en gerealiseerd. Bewegende bruggen doen we beperkt. Het zou wel interessant zijn om dat meer uit te breiden, het geeft extra dynamiek aan ons werk.”

Contactpersoon

Hessel Heins-Wunderle

Regiomanager

h.heins@bouwendnederland.nl

IN GESPREK MET... COR DE JONG

Acceleratie inzetten op het gebied van verduurzaming én het aantrekken van jongeren in de bouw? Directeur Cor de Jong van Bakker Arkel heeft wel een idee hoe je dat kunt doen. Sterker nog, het bouwbedrijf uit de Alblasserwaard brengt dat idee al volop in de praktijk. "Eigenlijk zijn het twee vraagstukken, maar je kunt ze allebei met één antwoord oplossen: maak er een puzzel van."

Drie vestigingen heeft Bakker Arkel. Naast de hoofdvestiging in Arkel zit het bouwbedrijf ook in Bergambacht en in Capelle aan den IJssel. "Die laatste twee vooral om dicht bij het werk te zitten; in de Krimpenerwaard hebben we namelijk 10.000 huurwoningen in onderhoud en in Rotterdam 30.000." Een duurzame keuze dus, en zo maakte Bakker Arkel er meer. "We zijn aan het overstappen op elektrische bussen, in Arkel zijn we al van het gas afgegaan en voor ons nieuwe pand in Capelle aan den IJssel gaan we bodemwarmte en zonnepanelen gebruiken." Een van de redenen voor de verduurzamingsstappen is het personeel. "Vooral jongeren willen bij een bedrijf werken dat aandacht besteedt aan verduurzaming, daar een visie op heeft."

Meedenkers

Als specialist in onderhoud van huurwoningen doet Bakker Arkel veel energierenovatie. "Energietransitie, isoleren, maar ook ecologische maatregelen zoals het beschermen of stimuleren van biodiversiteit. Vooral om dat laatste kunnen mensen wel eens lacherig doen, maar mijn ervaring is dat jongeren het erg interessant vinden om er mee bezig te zijn. Bij Bakker Arkel betrekken we onze jonge medewerkers bij het bedenken van oplossingen. En niet met een verhaal dat het wel moet omdat anders de wereld naar de knoppen gaat. Dat is te ver van hun bed. Als je ze een vraagstuk voorlegt dat zowel bouwkundige, installatietechnische als duurzaamheidscomponenten heeft, dan wordt het ineens leuk."

Lol in de bouw

Voor Cor is het glashelder. "Juist die verduurzamingsvraagstukken zijn een mooie uitdaging voor jongeren, zowel het als het bedenken en ontwikkelen als het uitvoeren en bouwen. Het maakt de bouw interessanter voor ze en daarmee kun je de jeugd vanaf de scholen naar je toetrekken. Dat is belangrijk want we hebben jongeren nodig om de verduurzaming te versnellen. Zij zijn bijvoorbeeld veel verder in datamanagement dan wij ouderen. We groeien wel mee maar zijn lang niet zo snel en ver. Leer daarvan en laat ze hun meerwaarde tonen. Geef ze verantwoordelijkheid, laat ze meedenken en acteren op waar ze goed zijn. Dan krijgen ze er schik in."

Voor de komende editie legt Cor een vraag voor Raymond Kelfkens van Van Omme & De Groot. "Ik las laatst in een artikel over het doorbouwakkoord Rotterdam hoe jij en de wethouder hamerden op samenwerking. Wat versta je nou precies onder 'samen' want bij uitdagingen gaat het toch al snel weer over stijging van rente en materiaalkosten?"

REGIO ZUID

BIJEENKOMSTEN

Bouwendnederland.nl/regios/regio-zuid

April

- 09 Brabantse BouwBite, thema: Netcongestie en energie delen (digitaal), Oost-Brabant
- 16 Contactgroep Meewerkend partners afdeling Brabant Mid-West, Breda
- 17 Bijeenkomst Infra Leden, Limburg

Mei

- 16 Bouwcafé Duurzaamheid/ Mobiliteit, Limburg
- 23 Ledenbijeenkomst. Thema; instroom, onderwijs en jongeren, Afdeling Brabant Mid-west

Juni

- 07 Onderwijsdag van de Bouw, Landelijk
- 08 Dag van de Bouw, Landelijk
- 13 Brabantse Bouwbite. Thema: Cyber Crime/ digitale Veiligheid
- 13 Special Contactgroep Personeel, Heeswijk Dinther
- 19 Special Contactgroep Personeel, Breda
- 21 Finale innovatie op Locatie, TU Eindhoven
- 25 Bouwplaatsbezoek Brabant Midwest
- 26 Bouwplaatsbezoek Brabant Midwest
- 27 Bouwplaatsbezoek Brabant Midwest
- 27 Regionale Bestuurdersdag

EEN STAPJE ACHTERUIT DOET WONDEREN!

In 1978 richtte mijn vader aannemers- en timmerbedrijf Braspenning op. Los van zijn doordeweekse werkzaamheden zag ik hem in de avonden én in het weekend ploeteren. Gemiddeld besteedde hij 70 uur per week aan zijn bedrijf, inclusief de administratie. Onlangs heb ik het bedrijf overgenomen, net zoals ik zijn manier van werken heb overgenomen.

In mijn optiek niet meer dan een 'vanzelfsprekendheid' om het papierwerk ook in de avonden en weekend uit te voeren, toch? Totdat mijn omgeving mij wees op de werk-privébalans. Via onder meer Petra Landmeter ben ik toen met een 40-uurstraject in aanraking gekomen. Tijdens een dergelijk traject wordt een bepaalde (bedrijfs)vraag centraal gezet en ontvang je gratis 40 uur advies over hoe kleine aanpassingen in je organisatie tot efficiency kunnen leiden. Niet makkelijk overigens, wanneer je als kleine ondernemer gedwongen wordt een stap achteruit te zetten en 'van een afstand' naar je eigen bedrijf te kijken of bepaalde zaken inderdaad wel zo 'vanzelfsprekend' zijn. We hebben onze handen immers al vol aan de alledaagse beslomeringen.

Mede dankzij dit 40-uurstraject heb ik mijn tijdsverdeling inzichtelijk gemaakt en heb ik mijn werkweek tot zo'n 60 uur weten in te dikken. In deze 60 uur word ik min of meer gedwongen om op een vast moment 5 à 6 uur aan mijn administratie te besteden. En het werkt! Het besef dat niet alleen productieve uren belangrijk zijn; het geeft rust in mijn hoofd.

Vooraf voor kleinere ondernemers die vaak in de waan van de dag leven, werkt een 40-uurstraject meer dan verhelderend. Het biedt op korte termijn een oplossing voor kleine dingetjes. Omdat een dergelijk traject wordt gesubsidieerd door zowel de provincie als de brancheorganisatie, betaalt de tijd die je erin steekt zich binnen no-time terug.

Jan Braspenning

Directeur aannemers- en timmerbedrijf Braspenning

BOUWTALENT ZUID BLIJFT INVESTEREN IN DUALE HBO-TALENTEN

Het tekort aan goed opgeleid talent in de bouw en infra is geen verrassing. De huidige schaarste is al jaren geleden voorspeld. Bouwend Nederland nam op alle opleidingsniveaus initiatieven voor meer instroom. BouwTalent richtte zich toen op een duale hbo-opleiding. Susan Kerckhoffs was hierbij betrokken en werd later directeur van stichting BouwTalent Zuid. Met een enthousiast team begeleidt ze al 20 jaar studenten en zij-instromers naar een hbo-leerwerktraject. Ze werkt hierbij nauw samen met bouw- en infrabedrijven en Avans Hogeschool.

"Er zijn duidelijke structurele oorzaken voor het tekort aan vakmensen in de bouw", geeft Kerckhoffs aan. "Van demografische ontwikkelingen tot extra complexiteit in projecten. Hierdoor blijft meer instroom van midden en hoger kader nodig. BouwTalent Zuid gaat die uitdaging aan en behartigt het collectieve belang van de bouw- en infrasector. Dat doen we vanuit een onafhankelijke positie met een focus op duaal hbo-onderwijs. We zitten letterlijk in huis bij Avans en bieden persoonlijke begeleiding."

Duaal maatwerk

De kerntaak van de stichting is werving en intake, matchen van studenten en begeleiding. Momenteel volgen zo'n 70 studenten een leerwerktraject. Kerckhoffs: "De duale variant is altijd maatwerk. Omdat onze doelgroep divers is, moeten we buiten de kaders denken. Bijvoorbeeld met mbo 4-studenten of havisten, maar nu ook met een speciale focus op zij-instromers. Deze mensen willen een carrièreswitch maken en komen vanuit verschillende sectoren. Studenten variëren van een filiaalhouder van een retailbedrijf en een ex-piloot tot een architect met wortels in Peru."

Contactpersoon

Karin Oomen

Adviseur onderwijs & arbeidsmarkt

k.oomen@bouwennederland.nl

De kandidaten die via BouwTalent Zuid een leerwerktraject volgen, maken een bewuste keuze en zijn zeer gemotiveerd. Maar ze hebben veel begeleiding nodig. "Zij-instromers moeten soms inkomensverschillen overbruggen of hebben hoge kosten van een tweede hbo-opleiding. We proberen samen steeds passende oplossingen te vinden." Om hoge studiekosten te voorkomen en mensen toch gediplomeerd te laten uitstromen, wil de stichting in september samen met het Koning Willem I College beginnen met een duale mbo-opleiding. "Ook werkenden van het niveau van onze leerwerkbedrijven kunnen beginnen aan deze opleiding."

Durf te investeren

BouwTalent Zuid investeert continu in werving van nieuw talent. Sinds eind 2023 liep een social mediacampagne die al leidde tot gesprekken met 25 kandidaten. "We blijven studenten aannemen en plaatsens. Ze hebben dan wel een leerwerkplek nodig. Hierbij zijn bouw- en infrabedrijven onmisbaar. Succesvolle instroom vraagt van hen ook durf om te investeren. In onzekere tijden merken we soms wat koudwatervrees."

Alle talent benutten

Het blijft volgens Kerckhoffs cruciaal om vooruit te kijken. Door het woningtekort en verduurzaming blijven vakmensen voorlopig nodig. Het Aanvalsplan Techniek is een mooi voorbeeld van een gezamenlijk actieplan met een visie. "Zo'n visie is ook noodzakelijk voor de invulling van hbo-functies. Dit betekent samen met bouwbedrijven en onderwijsinstellingen vanuit een integrale blik naar de toekomst kijken. De oorzaken van het tekort kunnen we niet meteen wegnemen. We kunnen wel proberen alle talenten te benutten, ook als we daarvoor bredere doelgroepen moeten aanspreken. En tegen bedrijven wil ik graag zeggen: leerwerkplekken zijn altijd welkom."

JONG BOUWEND NEDERLAND DENKT GRAAG MEE OVER DE TOEKOMST VAN DE BRANCHE

Het bestuur van Jong Bouwend Nederland, regio Zuid. Van links naar rechts: Lars van Engelen, Marcel van Hest, Bas Valk en Tom van de Wetering (staand) Hugo Wolfs, Matthias van Burg, Robbert van Helvoirt en Petra Landmeter (zittend)

Sinds 1 januari is het bestuur en de ondersteuning van Jong Bouwend Nederland in regio Zuid gewijzigd. Een van de dingen waar de nieuwe voorzitter Matthias van Burg zich samen met zijn medebestuurleden voor gaat inspannen, is een betere verbinding met Bouwend Nederland. "Een wens die van beide kanten komt", aldus de kersverse leidsman.

Zowel Jong Bouwend Nederland als Bouwend Nederland vinden een goede onderlinge verbinding heel belangrijk. Heel veel zaken waar de 'senioren' nu over praten en koers in kiezen, zijn immers niet vandaag of morgen uitgevoerd en afgedaan. "Tegen de tijd dat de effecten van keuzes merkbaar zijn, is de jongere generatie aan bod als ondernemers en bestuurders", zegt Van Burg. "Wij gaan er in ons werk dus mee te maken krijgen. Daarom denken en praten we graag mee over onderwerpen als duurzaamheid, instroom, enzovoorts."

Samen de puzzel leggen

Hij is blij dat die wens niet alleen maar bij 'zijn' club leeft. "Bouwend Nederland voelt dat zelf ook zo. Jullie zijn de toekomst, zeggen ze, dus laat je horen en vertel wat je vindt." Uiteraard gebeurt dat al, benadrukt hij. "Als Jong Bouwend Nederland hebben we een zetel in zowel het regiobestuur als het landelijk bestuur van Bouwend Nederland. Maar één zetel is misschien wat mager." Hoe die verbinding beter kan, dat is nog wel een puzzel. JBN regio Zuid gaat daar de komende tijd mee aan de slag, en liefst niet alleen. "Als we het allemaal beter willen, dan moeten we niet op elkaar gaan zitten wachten."

Zinvolle bijeenkomsten

Die verbinding verbeteren is niet het enige dat wat JBN op de agenda heeft staan. Elk jaar worden er vier events georganiseerd met boeiende onderwerpen. Zoals de bijeenkomst in Eindhoven vorig jaar, waar de leden een heleboel informatie kregen over AI en Chat GPT. Wat is het, wat kun je er mee, wat zijn de voordelen en wat de risico's. "Actuele onderwerpen dus, die ons als jongeren bezighouden en waar we iets aan hebben." Overigens wordt met zo'n event ook al de band met Bouwend Nederland aangehaald, 'senior'-leden zijn op het life changing event eens per jaar van harte welkom. "En dat werkt, in Eindhoven waren ook vanuit Bouwend Nederland een hoop deelnemers."

Waardevol netwerk

Nog een belangrijk punt van aandacht voor de komende periode is het ledenbestand. Zodra je 40 jaar wordt, kun je geen lid meer zijn van Jong Bouwend Nederland. Instroom van jonge leden is dus cruciaal. Vandaar de oproep aan jonge ambitieuze mensen in de bouw om lid te worden. "En niet alleen voor de gezelligheid. Bij Jong Bouwend Nederland tref je leeftijdsgenoten die allemaal in dezelfde levensfase zitten, zowel qua werk als privé. Je kunt er heel veel aan hebben om kennis en ervaringen met elkaar te delen."

Contactpersoon

Petra Landmeter

Verenigingsmanager Afdeling Brabant Mid-West

p.landmeter@bouwennederland.nl

“Samen
uitdagingen
het hoofd
bieden”

LID AAN HET WOORD

De vergrijzing, energietransitie en veiligheid: de infrasector kampt met diverse uitdagingen. “Tijd om onze koppen bij elkaar te steken. Alleen zo kunnen we deze uitdagingen aanpakken”, aldus Mario Goossens, directeur BESIX Infra Nederland en lid van Bouwend Nederland.

BESIX Infra Nederland is als aannemingsbedrijf actief in wegebouw, rioleringsaanleg, milieusanering en de aanleg van publieke ruimtes. Het bedrijf verwerkt asfalt in wegen, heeft een asfaltproductiefaciliteit en een eigen laboratorium. Hier ontwikkelt en test BESIX Infra Nederland asfaltmengsels. Door proefmonsters van asfaltkernen te analyseren en via een eigen methode de slijtage te meten, kan BESIX Infra Nederland voorspellen wat de levensduur van asfalt is. Als asfaltspecialist voert BESIX Infra Nederland grote regionale projecten uit zoals het meerjarig Variabel Onderhoud Verhardingen en Kunstwerken op het perceel Zuid-Oost (VOVK-ZN). Daarnaast werkt het bedrijf nauw samen met entiteiten in de internationale BESIX Group.

Meer vraag, minder kennis

“In Nederland zijn we eraan gewend dat onze infrastructuur tiptop in orde is. Maar we moeten wel met z'n allen zorgen dat dit zo blijft”, zegt Mario Goossens. “Dat is een uitdaging, want de vraag naar infrabouwers neemt toe, zeker in Limburg waar veel projecten om de waterveiligheid te verbeteren op de rol staan. Ondertussen neemt de hoeveelheid uitvoerende specialisten juist af. Dat komt door de vergrijzing en de opdrogende aanwas van schoolverlaters en zij-instromers.” BESIX Infra Nederland probeert de vakkennis op peil te

houden door op te leiden en kennis te delen. “Met collega's en leveranciers, maar ook met opdrachtgevers. Want gemeenten en provincies hebben eveneens te maken met minder projectleiders en toezichthouders.”

Samen voor duurzaam

Ook op het vlak van duurzaamheid en veiligheid loopt de infrasector tegen uitdagingen aan die gezamenlijke oplossingen vereisen. Goossens: “Asfaltproductie is onze grootste CO₂-vervuiler. Wij hebben onze uitstoot teruggedrongen door asfalt op een lagere temperatuur te produceren en bieden nu standaard deze lage warmtemix aan.” Als voorzitter van het Infraplatform Limburg en lid van de Vakgroep Bitumineuze Werken speelt BESIX Infra Nederland een grote rol in het stimuleren van schoon en emissieloos bouwen. “We delen de aanpak van voorbeeldgemeentes met hun Limburgse evenknieën, zodat zij weten hoe ze door innovaties en slimme werkmethodeken duurzamer kunnen werken. Bijvoorbeeld door in bouwteams de leverancier en opdrachtgever eerder bij projecten te betrekken.” Daarnaast maakt BESIX Infra Nederland samen met branchegenoten het werk veiliger. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde. Niemand kiest in zijn zoektocht naar een nieuwe baan voor een onveilige werkplek. Daarom is veiligheid ook belangrijk om als branche een aantrekkelijke werkgever te blijven.”

Goossens laat zich allermindst afschrikken door de actuele uitdagingen. “Als we als branchegenoten samenwerken, is er altijd wel een oplossing te vinden. Hoe mooi is het als je later kunt zeggen: kijk eens wat we met z'n allen voor elkaar hebben gekregen!”

**Een scherp energiecontract,
goede voorwaarden en service.
Neem contact met ons op.**

+31 850 870 721 | Ceresstraat 13 | 4811CA Breda

Uw voordelen

Op elk moment het juiste energiecontract met scherpe tarieven

Energiecontracten voor uw bedrijf, bouwplaats en medewerkers

Extra korting op vastrecht en levering

In één oogopslag alle energie-informatie beschikbaar

Automatisch nieuw verlengingsaanbod

10% korting op uurloon adviesdiensten

Atlas Power and Gas is ook graag uw gesprekspartner voor technische en organisatorische uitdagingen op het gebied van verduurzaming.

“ALS JE HET PIEKVERMOGEN ONDERVANGT, IS EEN LAGERE AANSLUITING VOLDOENDE”

Kijken we naar de CO₂-emissies van een bouwproces, dan is er veel winst te halen in het transport en de inzet van materieel. Wilbert van Beek is bij BAM Materieel Lelystad verantwoordelijk voor de installaties en voorzieningen op de bouwplaats. Hij ziet schoon en emissieloos bouwen als een motivatie om te innoveren. Zo deed BAM samen met QuinteQ Energy een proef met een vliegwiel als duurzame batterij om het piekvermogen van een torenkraan op te vangen.

De (lokale) overheid stelt steeds meer eisen rondom emissieloos bouwen. Denk hierbij aan lage emissiezones in de steden en zelfs emissieloze binnensteden per 2025. Dit sluit ook aan bij de strengere eisen rondom de stikstofuitstoot om vergunningen rond te krijgen. Daarnaast komt emissieloos bouwen in steeds meer aanbestedingen terug. Zo wordt in de bouw- en utiliteitssector bij ongeveer 13% van de aanvragen een plan van aanpak emissieloos bouwen als gunningscriterium opgenomen. Dat percentage zal de komende jaren ongetwijfeld flink groeien. Volgens projectcoördinator Wilbert van Beek van BAM Materieel in Lelystad begint schoon en emissieloos bouwen bij inzicht in het verbruik en dus de CO₂-emissies op de bouwplaats. “Uit onze metingen blijkt dat het totale verbruik op een bouwplaats best meevalt, maar dat de inzet van liften en torenkranen voor grote piekmomenten zorgt. Je zoekt dus naar manieren om de pieken op te vangen. Als dat lukt, is een lagere aansluiting voldoende.”

Vliegwiel om piekvermogen op te vangen

Een van de innovaties die BAM onderzoekt om vermogenspieken op te vangen, is het vliegwiel van QuinteQ Energy. Oorspronkelijk ontwikkeld voor de ruimtevaart, wordt de toepassing ervan nu verbreed naar de bouw. Van Beek: “Het vliegwiel is in feite een kinetische batterij. Met een elektrische motorgenerator wordt het wiel in beweging gebracht. Door de rotor steeds harder te laten spinnen, laadt de batterij op. En door het vliegwiel af te remmen, wordt de beweging weer omgezet naar elektriciteit.” In december 2023 werd het vliegwiel getest in de Sluisbuurt in Amsterdam waar BAM bijna 770 woningen voor studenten en jongeren bouwt. “Het vliegwiel draait in een compacte container en was snel opgebouwd en aangesloten. Dat ging heel goed. Helaas werd het benodigde vermogen voor de torenkraan in deze proef niet gehaald. De pieken waren in de praktijk toch anders dan in de gecontroleerde omgeving van het lab”, vertelt Van Beek. Het vliegwiel wordt nu verder ontwikkeld, eind 2024 verwacht QuinteQ een productiemodel te hebben.

Accu's en prefab meterkasten op de bouwplaats

Het opvangen van piekvermogen is ook noodzakelijk vanwege de congestie op het net. Het elektriciteitsverbruik in Nederland was vorig jaar niet hoger dan in de tien jaar ervoor, maar er zijn steeds meer apparaten met hogere vermogens bijgekomen (waaronder elektrische

auto's, warmtepompen en boilers). Daar komt bij dat zonnepanelen vrijwel tegelijkertijd hun opgewekte elektriciteit aan het net leveren. En als de dynamische elektriciteitsprijs laag is, willen gebruikers met zo'n contract op dat moment hun elektrische voertuigen opladen. Daar is het elektriciteitsstelsel niet op ontworpen. Van Beek: “Vorig jaar hebben we 146 bouwaansluitingen aangevraagd waarvan we er slechts negen op tijd hebben gekregen. Daarom sluiten we onze torenkranen, die inmiddels allemaal elektrisch zijn, op een accupakket aan. Daarnaast werken we vaak met prefab meterkasten. Zodra de begane grond vloer klaar is, kun je die gebruiken als bouwplaatsaansluiting. Na oplevering is het de meterkast voor de woning.”

Ervaringen uitwisselen met andere bedrijven

Op elke bouwplaats staat natuurlijk ook wel een bouwkeet. BAM Materieel heeft alle 450 units voorzien van een warmtepomp. Van Beek: “Op een aantal units hebben we ook zonnepanelen gelegd, maar de opbrengst daarvan is heel beperkt.” Kijken we naar het transport, dan gaat heel BAM over op elektrisch vervoer. Dat geldt zowel voor de personenwagens als de bestelwagens. Vanwege lange levertijden en de nog beperkte beschikbaarheid van geschikte wagens, gebruikt BAM in de tussentijd biobrandstof HVO100. Van Beek volgt alle ontwikkelingen rondom opslag en opwek van energie nauwgezet. Daarnaast wisselt hij kennis en ervaringen uit binnen de KOMAT-commissie Bouwplaatsinrichting (Kontaktgroep Materieel van Bouwend Nederland). “Ik vind het hartstikke leuk en interessant om hiermee bezig te zijn! Je merkt het ook bij anderen, iedereen staat ervoor open om ervaringen uit te wisselen. In de verdere toekomst wordt energimanagement waarschijnlijk belangrijker dan energie besparen. Dan betalen we voor de infrastructuur en wordt elektriciteit nagenoeg gratis.”

Meer informatie

Contactpersoon
Pascal Kregting
Beleidsadviseur
p.kregting@bouwendnederland.nl

CSRD

Voor grote bedrijven wordt het steeds belangrijker om inzicht te krijgen in de CO₂-emissies. Het wordt voor hen namelijk vanaf 2025 verplicht om over deze zogeheten scope 3-emissies te gaan rapporteren vanuit CSRD, de Europese rapportagewetgeving. Wanneer je met grote bouwers samenwerkt, kunnen zij jou (als ketenpartner) vragen naar jouw CO₂-emissies. Het loont dus zeer de moeite om de CO₂-uitstoot van je materieelpark goed bij te houden.

RENAULT SCENIC E-TECH 100% ELECTRIC

car of the year 2024
finalist

vanaf **€ 42.470¹**
tot 3% ledenkorting exclusief
voor Bouwend Nederland leden

- ✓ rijbereik tot 625 km
- ✓ leverbaar met 60 kW en 87 kW batterijen
- ✓ laden met 22kW AC of maximaal 150kW DC
- ✓ 545 l bagageruimte en 1.100 kg aanhangergewicht (geremd)
- ✓ gemaakt met gerecyclede materialen en zelfs tot 90% recyclebaar
- ✓ routeplanner geïntegreerd in Google maps²

1. vanafprijs € 42.470 betreft de Renault scenic e-tech 100% electric ev60 170 comfort range evolution en is een consumentenadviesprijs inclusief onvermijdbare kosten. 2. Google, Android Auto, Google Maps, Waze en andere merken zijn handelsmerken van Google LLC. aantrekkelijke Bouwend Nederland ledenvoordeel-conditions zijn exclusief van toepassing voor leden van Bouwend Nederland. getoond model kan afwijken van standaarduitvoering. drukfouten en wijzigingen voorbehouden.

renault.nl

MJP DUURZAAMHEID: EEN TERUGBLIK

Het meerjarenprogramma Duurzaamheid loopt tegen zijn einde. De afgelopen drie jaar is er veel bereikt. We kijken terug met programmamanager Helen Visser.

Waarom is duurzaamheid zo belangrijk voor bouwbedrijven? Alle bouw- en infrabedrijven hebben met duurzaamheid te maken. Vanuit wet- en regelgeving die verder wordt aangescherpt, of door vragen en eisen vanuit opdrachtgevers en financiers. Daarnaast biedt duurzaamheid kansen om je te onderscheiden met nieuwe innovaties. Zo blijkt dat analyses van het Aanbestedingsinstituut dat er steeds vaker gegund wordt op duurzaamheid.

Hoe is die trend in duurzaam aanbesteden?

Het percentage aanbestedingen met duurzame gunningscriteria steeg van 35,2% in 2019 naar 48,2% in 2023. De meeste duurzame gunningscriteria gaan over de inzet van schone voertuigen en materieel of een bepaald certificaat. Dat is volgens ons nog wat beperkt. We willen graag dat duurzame innovaties van onze leden ook beloond worden. We blijven daar bij opdrachtgevers op sturen.

Duurzaamheid is een breed begrip, welke thema's staan centraal?

Binnen ons programma staan vier hoofdthema's centraal: energietransitie gebouwde omgeving, circulair bouwen, klimaatadaptatie en natuurinclusief bouwen. Denk bij thema energietransitie aan onze praktische handreiking over de Standaard voor woningisolatie en de Duurzame installatie keuzetool. Voor circulair bouwen hebben we veel bereikt met het Lenteakkoord 2.0. Een van de resultaten is de praktische handreiking Woningbouw met een lage MPG. Kijken we naar klimaatadaptatie en natuurinclusief bouwen, dan zijn we nog veel bezig met het scheppen van goede randvoorwaarden voor bedrijven. We merken wel dat het onderwerp leeft. De praktische bijeenkomsten van platform KAN trekken inmiddels vierhonderd deelnemers. Zij delen kennis en ervaringen rondom klimaatadaptief bouwen, wateroverlast, hittestress, biodiversiteit en natuurwaarde.

Waar ben je het meest trots op?

Bij zowel het Lenteakkoord 2.0 als het KAN Platform ontwikkelen we samen met andere branches praktische handreikingen aan de hand van innovatieve nieuwbouwprojecten. Die handreikingen zijn vervolgens de basis om beleid te verbeteren. We redeneren dus echt vanuit ervaringen in de praktijk van koplopers.

Welke wetgeving moeten bedrijven goed in de gaten houden?

Het kan best lastig zijn om je weg te vinden in nieuwe wetgeving en normeringen. Daarom maakten we voor mkb-bedrijven drie informatiepakketten gericht op Nieuwbouw, Renovatie en onderhoud en GWW. Daar staat alles in wat je moet weten. Voor grote organisaties geldt dat zij vanaf dit jaar een verplichte rapportage, de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), moeten opstellen. Voor mkb-bedrijven is de ingangsdatum 2026 en later. Toch is het óók als mkb'er slim om je eerder voor te bereiden op de CSRD. Bijvoorbeeld als je samenwerkt met andere partijen of leveranciers die al wél moeten voldoen aan de nieuwe richtlijn. Je kan bijvoorbeeld beginnen met het in kaart brengen van de CO₂-uitstoot van je materieelpark.

Contactpersoon

Helen Visser
Beleidsadviseur Duurzaamheid
h.visser@bouwendnederland.nl

Asielopvang Borger-Odoorn in ruim twee weken gerealiseerd

“DIT GAAT NIET OVER POLITIEK, DIT GAAT OVER MENSEN”

Arjan Ensink van Avitec

Sinds februari ontvangt de gemeente Borger-Odoorn tijdelijk 200 vluchtelingen in een nood-asielopvang. Waar een project van gelijke grootte in drie maanden wordt gerealiseerd, was deze locatie in tweeënhalve week tijd klaar. Ben Timmermans en Arjan Ensink van Avitec Infra en Milieu kijken met een trots gevoel terug op deze intensieve samenwerking met de buitendienstmedewerkers van de gemeente Borger-Odoorn. “Waar een wil is, is een weg. Als je maar in oplossingen denkt.”

Avitec is gevestigd in Nieuw-Buinen en heeft zo'n 150 tot 200 medewerkers in dienst. Het werkgebied ligt vooral in Drenthe en Groningen. Ensink: “Wij doen vooral infrastructurele werken in de breedste zin van het woord, zoals cultuurtechnische werken voor waterschappen, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer. Daarnaast doen we wegebouwkundige en rioleringsprojecten voor gemeenten en provinciën. Een van de prestigieuze projecten dat we onder de hamer hebben, is bijvoorbeeld de Grote Markt in Groningen. In opdracht van de gemeente Groningen zijn we bezig met de herinrichting.”

Avitec, voorheen Hoornstra, is in Doesburg door Jan Hoornstra opgericht. Toen er een tweede kantoor in Nieuw-Buinen werd geopend, liet de vader van de inmiddels oud-eigenaar Ben Timmermans zich samen met collega Hero Naaijer inkopen. Wanneer Ben in 1998 klaar is met de hts, gaat ook hij er aan de slag. Timmermans: “Later hebben we het bedrijf overgenomen en de naam gewijzigd in Avitec. We hebben een behoorlijke groei doorgemaakt, want naast wegebouwbedrijf zijn wij ook een recyclingbedrijf en is er een eigen groenafdeling. In 2023 is het bedrijf aan Arjan en een viertal collega's overgedragen.”

Ter Apel

Afgelopen kerstvakantie klopte de gemeente Borger-Odoorn aan met een wel heel bijzondere vraag. Ensink en Timmermans: “Iedereen ziet op het nieuws dat er in Ter Apel een enorm tekort is aan opvangplekken. Buurgemeente Stadskanaal vangt in een tijdelijke opvanglocatie 200 asielzoekers op met een bed en een maaltijd. De gemeente besloot dat stokje over te willen nemen en Ter Apel te ontlasten. Of wij samen met een aantal ondernemers uit de regio een complete opvanglocatie wilden inrichten. In tweeënhalve week.

Daar hoefden wij niet over na te denken. Bedenktijd kost namelijk weer een dag extra. En die tijd was er niet. Als je toen in Stadskanaal zag hoe schrijnend de situatie daar was, dan heeft niemand bedenktijd nodig. Daar wil iedereen zijn steentje aan bijdragen. En daar waren wij niet de enige in. In de omgeving was er voor deze noodsituatie draagvlak bij meerdere partijen, zoals de tentenbouwer, de cateraar, de wasserette en het beveiligingsbedrijf.”

Avitec regelt de civiele inrichting: terreinverharding, riolering, stroomvoorziening, wateraansluiting, douches, toiletten, bouwhekken en verlichting. Eigenlijk alles wat nodig is om mensen daar te kunnen opvangen. Jeroen van Broekhoven, directeur bij Fox Events, zorgt voor de tenten, catering, zoals lunch en warm eten, maar ook dat iedere dag de moltons en slaapzakken worden gewassen. Er komt veel bij kijken.”

Grote accu's

Bij zo'n omvangrijk project dat in een kort tijdsbestek moet worden gerealiseerd, komen ook uitdagingen voorbij. “Terwijl Nederland in januari op de schaats stond, stonden wij op het punt om de riolering aan te leggen met pvc-buizen. Maar die kunnen niet met vorst worden aangelegd. Toen moesten we op zoek naar een alternatief wat uiteindelijk polypropyleen is geworden. Het vraagt ook om behulpzaamheid van onze toeleveranciers. Zo heeft het waterleidingbedrijf de wateraansluiting in één week gerealiseerd, in plaats van de oorspronkelijke zes weken. De riolering en de wateraansluiting konden we snel aanleggen, maar de stroomcapaciteit was op die locatie niet beschikbaar. We werken nu met grote accu's, geleverd door Hybrid Power Units. Het mooie van dit project? Als alle neuzen dezelfde kant op staan, krijg je het voor elkaar.

Dat geldt ook voor onze eigen mensen en de medewerkers van de gemeente Borger-Odoorn. Zij worden blij van dit soort uitdagende projecten. Ze werkten op een werkterrein van zo'n 8.000 vierkante meter met veel mensen tegelijk. Dat vroeg om een goede, logistieke planning en afstemming, zodat we elkaar niet voor de voeten liepen en echt meters konden maken. Maar het is gelukt.”

Sinds 1 februari komen er elke dag bussen aan met vluchtelingen in Tweede Exloermond. Ze kunnen douchen, krijgen een slaapplek en eten. Timmermans en Ensink besluiten: “Dit gaat niet over politiek, maar over menswaardigheid. Deze mensen zijn al hier en die kunnen we niet buiten in de kou laten staan. Trots zijn wij op de samenwerking, dat je een project van dergelijke omvang in zo'n korte tijd kunt realiseren. Maar we zijn ook trots op onze mensen, want het betekende dat ze op zaterdag moesten werken. Iedereen zei volmondig ja.”

DUURZAAM BOUWEN
AAN VEILIGHEID EN KWALITEIT.

TEKST | BRANDY VAN GERVEN

VEILIGHEID | MAART 2023 | BNL | 39

HOCHTIEF, Ballast Nedam en Van Oord werken samen aan de uitbreiding van de Prinses Amaliahavens in opdracht van het Havenbedrijf Rotterdam.

VEILIG WERKEN IN DE BOUW MET EN DOOR INGEHUURD PERSONEEL

Bouwend Nederland, Governance Code Veiligheid in de Bouw en Aannemersfederatie Nederland willen samen met ABU en NBBU werk in de bouwsector veiliger maken. Zij ondertekenden eind 2023 het Convenant veilig werken in de bouw met en door ingehuurd personeel. Ton van de Minkelis en Geert van der Linde vertellen graag over hun motivatie.

Geert van der Linde, directeur HSE bij Ballast Nedam: "Op een bouwplaats lopen veel mensen rond. Medewerkers van de hoofdaannemer, onderaannemers, zzp'ers en ingehuurd personeel, onder wie arbeidsmigranten uit veel verschillende landen. Als hoofdaannemer heb je een zorgplicht naar al deze mensen. Ingehuurd personeel is soms kwetsbaar, omdat ze de Nederlandse taal niet altijd goed beheersen en/of een ander opleidingsniveau hebben. Daar moeten we dus extra aandacht voor hebben."

Ton van de Minkelis, directeur QHSE bij Van Oord, vult aan: "Op papier is veiligheid vaak goed geregeld, maar de uitvoerder loopt in de praktijk tegen allerlei situaties aan. Die probeert hij dan zo goed mogelijk te ondervangen. Met het convenant willen we de veiligheid van ingehuurd personeel op sectorniveau goed regelen."

Risico's herkennen

Vijf brancheorganisaties trekken hierin echt samen op, vertelt Van de Minkelis. "Aan de hand van leerprojecten gaan we – inleners én uitzendorganisaties – bekijken wat al goed gaat en welke knelpunten er zijn. Denk aan het basisveiligheidsniveau en vakmanschap, of aan

leiding en toezicht op de bouwplaats. We zoeken nog mkb-bedrijven die hieraan willen deelnemen. Dus laat het vooral weten als je interesse hebt!"

Van de Minkelis en Van der Linde kunnen zich voorstellen dat ook risicoperceptie aan bod komt. Van der Linde: "De top vijf van veiligheidsrisico's in de bouw is wel bekend: werken op hoogte, rijdend materieel, hijswerkzaamheden, elektriciteit en gevaarlijke stoffen. Maar herkennen medewerkers op de bouw deze risico's ook als zodanig? Dit thema wordt ook behandeld in een van de zes toolboxes voor de Bewust Veilig-dag op 27 maart aanstaande."

De kracht van persoonlijk contact

Als het in de krant over arbeidsmigranten gaat, dan gaat het meestal over eerlijk werken (arbeidsloon, werktijden, huisvesting). Van der Linde: "Eerlijk en veilig werken hangen met elkaar samen. Als ingehuurd personeel niet eerlijk wordt behandeld, zullen ze zich ook niet durven uitspreken." Wat Ballast Nedam zelf al doet om de bouwplaats veiliger te maken: "Wij sluiten alleen contracten met gecertificeerde uitzendbureaus, werken met de Generieke Poort Instructie en controleren aan de poort." Beide directeuren geloven sterk in de kracht van persoonlijk contact. Van de Minkelis: "In de ideale situatie ken je elkaars naam en maak je persoonlijk contact. Daarmee is al een wereld gewonnen." Ze zijn blij dat het convenant er nu ligt. "De komende jaren werken we nauw samen met de uitzendbranche om tot een stevig fundament voor veilig werken te komen. Het commitment van de betrokken partijen is groot, dus we hebben er vertrouwen in."

Meer informatie?

bewustveilig.com

Contactpersoon

Christel Peppelenbos

Beleidsadviseur Veiligheid

c.peppelenbos@bouwendnederland.nl

Profiteer van de voordelen
van een Consultancy abonnement!

Aboma Consultancy bv

Maxwellstraat 49^a

6716 BX Ede

Postbus 141

6710 BC Ede

T 0318 691920

info@aboma.nl

www.aboma.nl

De voordelen op een rij

- 1 gratis persoonlijke Abomafoon licentie (digitaal)
- 50% korting op de jaareditie van het Abomafoon boek
- Ontvangst van digitale Veiligheidsberichten
- Korting op de aanschaf van overige publicaties
- Korting op cursussen en opleidingen
- Toegang tot de helpdesk van Aboma Consultancy
- Korting op adviestarieven bedrijfsbegeleiding
- Deelname aan Aboma CONNECT (netwerkevenement)
- Vaste contactpersoon

NU MET
LEDENVOORDEEL

GLASKEUR: DE NIEUWE STANDAARD VOOR KWALITEIT IN GLAS

De glasbranche heeft met Glaskeur nu een keurmerk waar de hele sector beter van wordt. Glaskeur helpt glasbedrijven uit de hele keten – productie, handel en plaatsing – om te voldoen aan de Wkb. Klanten weten zo dat ze kwaliteit leveren en de geldende normen toepassen.

Toenemende werkdruk en een veeleisende markt deed het aantal klachten over geplaatst glas serieus toenemen. Meer dan ooit is het van belang goed opgeleide en gecertificeerde glaszetters in dienst te hebben. Veel klachten blijken te gaan over werk uitgevoerd door niet-georganiseerde en niet-opgeleide glaszetters. Met het keurmerk Glaskeur brengen we daar branche-breed verandering in.

Waar Glaskeur voor staat

Glaskeur is hét keurmerk voor de hele glasbranche. Bouwend Nederland-Vakgroep GLAS geeft de Glaskeur certificaten af, maar alle glasbedrijven in Nederland (zowel leden als niet-leden) komen ervoor in aanmerking. Het fundament van Glaskeur ligt in de jaarlijks terugkerende audit die een duurzame controleslag vormt voor de kwaliteit die glasbedrijven leveren.

De kwaliteitseisen voor Glaskeur zijn opgesplitst in twee takken: keurmerkeisen voor het plaatsen van glas én voor het produceren en leveren van glas. In beide gevallen zijn onder meer vakbekwaamheid, veiligheid, milieu en normen en certificering belangrijke criteria waarop wordt getoetst. De Certificering Commissie van Vakgroep GLAS herzielt de gestelde eisen regelmatig en past ze als nodig aan. Zo stemt Glaskeur altijd overeen met de op dat moment geldende normen en richtlijnen.

Glaskeur is er voor iedereen

Als glasbedrijf kun je de professionaliteit en certificering van glaszetters, -monteurs en/of -producenten etaleren wanneer je over Glaskeur beschikt. En vanwege de jaarlijkse audit weten klanten dat de kwaliteit die je aanbiedt altijd recent nog is gekeurd en op niveau bevonden.

Ook schilder- en timmerbedrijven of bijvoorbeeld kozijnbouwers hebben baat bij het Glaskeur. Ook zij zetten of monteren glas, maar dat zijn niet de primaire activiteiten van het bedrijf. Glaskeur geeft klanten dan het vertrouwen dat er ook in de beglazing kwaliteit wordt geleverd. Bovendien, en dit geldt weer voor iedereen die met beglazing werkt, Glaskeur helpt je sowieso om te voldoen aan alle wettelijke bepalingen en verplichtingen.

Aanvragen en vervolg

Glasbedrijven die in aanmerking willen komen voor Glaskeur geven zich op bij de Vakgroep GLAS. Er volgt dan een toelatingsonderzoek waar een bezoek aan het bedrijf bij hoort. Wil je ook het keurmerk aanvragen of meer informatie over Glaskeur? Neem dan contact op.

Contact

Vakgroep GLAS
Secretariaat
vakgroepGLAS@bouwendnederland.nl
Telefoon 079 - 32 52 220

Vertrouw op jezelf, verzeker je bij De Goudse

In de 100 jaar die we bestaan, zagen we vele succesvolle ondernemers. Wat hen verbindt? Dat ze ondernemen op hun eigen, unieke manier. En trouw aan zichzelf blijven.

Dat juichen we als ondernemende verzekeraar toe. En supporten we met zakelijke verzekeringsoplossingen die ook jou, als lid van Bouwend Nederland, in je kracht zetten.

Meer weten? Kijk op goudse.nl/bouwend-nederland of neem contact op met je verzekeringsadviseur.

Lang leve jouw manier!

Online marketing

Online marketing is niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Hoe val je op tussen alle andere bouw- en infra organisaties? Word jouw website goed gevonden door de zoekmachines? Hoe kun jij jouw positie in zoekmachines verbeteren? Hoe krijg je inzicht in het online gedrag van je bezoekers? En kennis van applicaties als Google Ads en Google Analytics helpt om online succesvol te zijn. In de training Online Marketing komen al deze onderwerpen aan bod.

Leer in drie dagen hoe je online succesvoller wordt

- ✓ Vergroot jouw online vindbaarheid
- ✓ Krijg inzicht in het online gedrag van jouw doelgroep
- ✓ Zet je eigen Google Ads campagne op

Ledenprijs € 800,- (excl. BTW)*
Niet ledenprijs € 1.050,- (excl. BTW)*

*de prijs van deze training geldt voor drie dagen

Generatie Z op de werkvloer

Generatie Z, zo noemt men ook wel de jongste generatie medewerkers. Gen Z is geboren tussen 2001 en 2015 en stroomt nu in op de arbeidsmarkt. Het werven en bovenal het behouden van jong talent vormt voor veel bouwbedrijven een uitdaging. Waarin verschilt Gen Z van andere medewerkers? En hoe speel je met je HR-beleid volop in op deze generatie? In deze training laten we zien hoe jij als bouw- infrabedrijf beter kunt aansluiten op de behoefte van de jonge medewerkers.

Stem jouw HR-beleid af op de belangrijke behoeften van de jongste generatie medewerkers

- ✓ Meer inzicht in belangrijke behoeften van Gen Z
- ✓ Creëer een omgeving waardoor je jonge medewerkers beter kunt behouden

Ledenprijs € 450,- (excl. BTW)
Niet ledenprijs € 735,- (excl. BTW)

Kijk voor alle actuele trainingsdata op onze website.

Meer informatie?

Wil je meer weten over de trainingen van onze Academy? Neem dan contact op via academy@bouwennederland.nl of bel 079 325 2133.

DOE DE MOEITE OM ELKAAR TE BEGRIJPEN

Hoe komt het dat het in dit welvarende landje ons nog steeds niet lukt om de groeiende vraag naar woningen bij te benen? En hoe komt het dat bouwbedrijven ondanks de enorme vraag naar nieuwe woningen toch te maken hebben met te weinig opdrachten?

Natuurlijk hogere rente en inflatie. Maar daar hebben we in het verleden vaker last van gehad. Maar er zijn genoeg zaken waar we rijk, gemeenten, bouwbedrijven, ontwikkelaars en corporaties wel wat aan kunnen doen. Een gemiddeld bouwproject duurt zo'n 10 jaar. 2 jaar duurt het bouwen van een huis. 1 jaar zijn we kwijt aan beroepsprocedures. En 7 jaar zijn we bezig met voorbereiden, overleggen, praten, rekenen. Waarom stellen we ons niet tot doel om die voorbereidingsperiode te halveren. En de productiviteit van de ambtelijk inzet te verdubbelen. Dan kunnen we met dezelfde hoeveelheid ambtenaren veel meer huizen bouwen. De voorbereidingskosten bij ontwikkelaars, bouwbedrijven en corporaties worden een stuk lager. Op sommige plaatsen lukt dit. Ontwikkelaars, bouwbedrijven, woningcorporaties en gemeenten komen samen in actie als een project vastloopt. Te weinig ambtelijke capaciteit dan zetten de marktpartijen hun mensen in. Een vastlopende businesscase. Dan stretcht de

ontwikkelaar zich maximaal en kijkt de gemeente of ze kostenverhogende kwaliteitseisen kunnen aanpassen of een financiële bijdrage kunnen leveren. Of dat een corporatie een groter aandeel in het project afneemt. Dit werkt alleen als marktpartijen, gemeenten en woningcorporaties elkaar vertrouwen (open boeken), elkaar rechtstreeks aan kunnen spreken en projectdoorbraken weten te realiseren. Dit is het idee achter Versnellingstafels. Dat moet geen nieuw praaticircuit worden. Het moet de plek worden waar doorbraken worden geforceerd. En waar ze er bij grote locaties niet uitkomen de hulp van de minister inroepen. Als de Regiewet, die nu in de Tweede Kamer ligt, wordt aangenomen kan de minister knopen doorhakken over bouwlocaties en bouwprogramma's. En zo tijdrovende bestuurlijke surpluses doorbreken.

En laten we ook geen kostbare tijd meer verliezen met vruchteloze en vreugdeloze discussies over binnenstedelijk of buiten stedelijk of grootschalig en kleinschalig bouwen. Het is allemaal nodig als we al die mensen die een huis zoeken willen helpen.

Een andere veel gehoorde ergernis is dat gemeenten met een beroep op de zo

noodzakelijke innovatie bij tenders of anterieure overeenkomsten aanvullende kwaliteitseisen stellen. Bouwbedrijven doen daar soms van harte aan mee omdat ze trots zijn op hun innovatie en blij zijn dat ze in de praktijk kunnen laten zien dat die werkt. Het is de vraag of zo'n gefragmenteerde aanpak in de praktijk niet tot kostenverhoging ipv tot grootschalige innovatie leidt. Bouwbedrijven, kennisinstellingen, woningcorporaties zouden samen met gemeenten een beperkt (bijvoorbeeld drie) aantal innovatie programma's vast moeten stellen. Bijvoorbeeld eentje over circulaire bouwmaterialen en eentje over industrialisering van de bouw. Gemeenten die extra eisen willen stellen om innovatie te bevorderen moeten zich beperken tot wat er in die programma's is afgesproken. Dat zorgt voor snellere innovatie tegen lagere kosten.

Zo lang er onvoldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn, sluiten we mensen uit. Dat mogen we niet accepteren. Laten we daarom de handen ineenslaan, vanuit de kracht van de publiek-private samenwerking waarin gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen de moeite doen elkaar te begrijpen.

Staf Depla & Bert van Delden

VBR: STRENGE EISEN AAN BETONREPARATIE

Wanneer er gebreken zijn ontstaan aan beton is het mogelijk deze te herstellen. Om de betonconstructie te beschermen en draagkrachtig te houden zijn veel verschillende technieken toepasbaar. De bedrijven die zijn aangesloten bij VBR (Vakgroep gecertificeerde BetonReparatiebedrijven) zijn alle KOMO-gecertificeerd op basis van BRL 3201-01 en 02. We gingen in gesprek met Chris Uittenbogaard, bestuurslid VBR, lid van het Gemeenschappelijk College van Deskundigen (CvD red.) Betonreparatie en eigenaar van het bedrijf SealteQ West.

Chris Uittenbogaard weet als geen ander wat het specialistische vakgebied betonreparatie inhoudt. "Feitelijk zouden we het moeten hebben over het herstellen, versterken en beschermen van betonconstructies. Hiervoor hebben we veel specialistische technieken tot onze beschikking. Dat varieert van de traditionele betonreparatietechnieken als handmatig repareren, spuitbeton en injecteren tot het constructief versterken en elektrochemisch beschermen van betonconstructies. Daarnaast hebben we de beschikking over een zeer brede range van oppervlaktebeschermingen in de vorm van (kunststof) coatingsystemen en andersoortige beschermingen. Ook waterdichting en het bestrijden van lekkages behoort tot het vakgebied van de allround 'betonreparatiespecialist'."

Strenge kwaliteitseisen

Eén van de voorwaarden voor VBR-bedrijven is het KOMO-procescertificaat op basis van de BRL 3201-01 en 02 (Het toepassen van specialistische instandhoudingstechnieken voor betonconstructies). "Het procescertificaat kenmerkt de kwaliteit van het totale proces binnen de gecertificeerde bedrijven. Met dit certificaat kunnen de VBR-leden hun opdrachtgevers het gerechtvaardigde vertrouwen geven dat het proces onder controle is. We beschermen en behouden de draagstructuren van onze woon- en kantoorgebouwen en onze vitale infrastructuur. Alle VBR-leden zijn gecertificeerd voor zowel deel 1 van de BRL dat het esthetische en technische herstel beschrijft, als deel 2 waarin het constructieve

herstel beschreven wordt. Dat soort specialistisch, kennisintensief en kritisch werk laat je als verantwoordelijk opdrachtgever toch niet over aan een ondeskundig en niet-gecertificeerd bedrijf?"

Procescertificering

Het ontwikkelen van het procescertificaat gebeurt niet van de ene op de andere dag. Hoe verloopt zo'n proces? "De VBR bestond in 2023 40 jaar. Destijds is het ook de VBR geweest die het initiatief heeft genomen voor de opzet van de BRL 3201", aldus Chris Uittenbogaard. "De laatste BRL 3201 is gebaseerd op de in Nederland van toepassing zijnde CUR Aanbevelingen 118 en 119. Deze geven de richtlijnen en uitgangspunten voor kwalitatieve betonreparaties. De BRL beschrijft daarnaast het kader en de eisen waaraan het gecertificeerde proces binnen de uitvoerende bedrijven moet voldoen."

"De certificerende instellingen (CI'en, red.) Kiwa, SGS Intron en SKG-IKOB auditeren de uitvoerende bedrijven en rapporteren aan het Gemeenschappelijk CvD Betonreparatie. Naast vertegenwoordigers van de uitvoerende bedrijven (VBR), de adviseurs voor betonreparatie (VABOR), de toeleveranciers (VLB), de OtBS en de Betonvereniging (opleidingen), hebben ook opdrachtgevers zoals RWS zitting in het CvD."

Op onze vraag hoe duurzaam het repareren van beton is, reageert Chris Uittenbogaard: "Wat is er nu duurzamer dan het verlengen van de levensduur van onze kostbare infrastructuur en gebouwde omgeving? Daarnaast hebben we de technieken en de kennis in huis om de objecten aan te passen aan de huidige (veiligheids-)eisen of het veranderde gebruik. Het past naadloos in de wensen en eisen die de huidige samenleving aan ons stelt."

De Vereniging gecertificeerde BetonReparatiebedrijven (VBR) heeft zich op 1 januari 2024 aangesloten bij Bouwend Nederland. De nieuwe naam is nu: Vakgroep gecertificeerde BetonReparatiebedrijven.

ONMISBAAR... VOOR ONDERNEMERS EN MANAGERS IN DE BOUW

REFURBISHED KANAALPLATEN

Geen refurbished smartphone, maar een kanaalplaat! VBI biedt refurbished oude kanaalplaten aan met een garantie als nieuw product. Gedemonteerde platen worden door de vloerenfabrikant beoordeeld en gecontroleerd. Ook de wapening wordt nauwkeurig gecheckt. De geogste platen worden eventueel op maat gezaagd en vervolgens voorzien van eps-isolatie. Overigens geeft VBI al een tijdje een retournamecertificaat om geleverde kanaalplaten terug te nemen aan het eind van de levensduur van een gebouw.

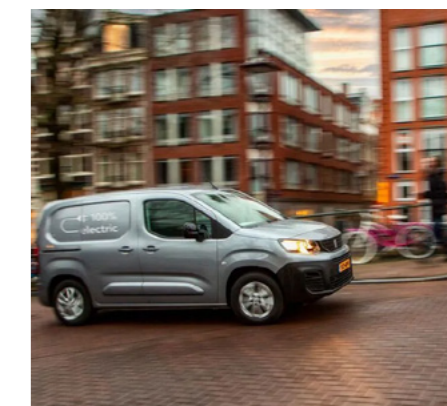
OUD TURBINEBLAD IN JE GEVEL

In Zuid-Zweden worden de turbinebladen van een buiten gebruik gesteld windpark van Vattenfall gebruikt in de gevel van een milieuvriendelijke parkeergarage in Lund. "Iets gewoon in de grond begraven dat perfect functioneel is, waarschijnlijk uit de beste materialen ter wereld bestaat en min of meer onverwoestbaar is, dat is een enorme verspilling", aldus architect Jonas Lloyd van Lloyd's arkitektkontor. De gezaagde turbinebladen zijn perfect voor een parkeergarage, omdat de muren open moeten zijn vanwege explosie- en brandgevaar. Er worden meer projecten gezocht...

EMISSIELOOS DE BINNENSTAD IN

Gemeenten mogen vanaf 1 januari 2025 een stadsgebied aanwijzen waar geen vervuulende bestelbussen en vrachtwagens mogen rijden. Hiermee willen gemeenten de fijnstof en CO₂-uitstoot in de steden verminderen. Met 'Switch to Electric' van Leaseplan lease je bij nu een diesel bestelbus die je later kunt inwisselen voor een elektrische bedrijfswagen. Voor het eerder inleveren rekent leaseplan geen kosten. Meer over dit onderwerp is te vinden op leaseplan.com/nl-nl.

SLIMME THUIS-BATTERIJ

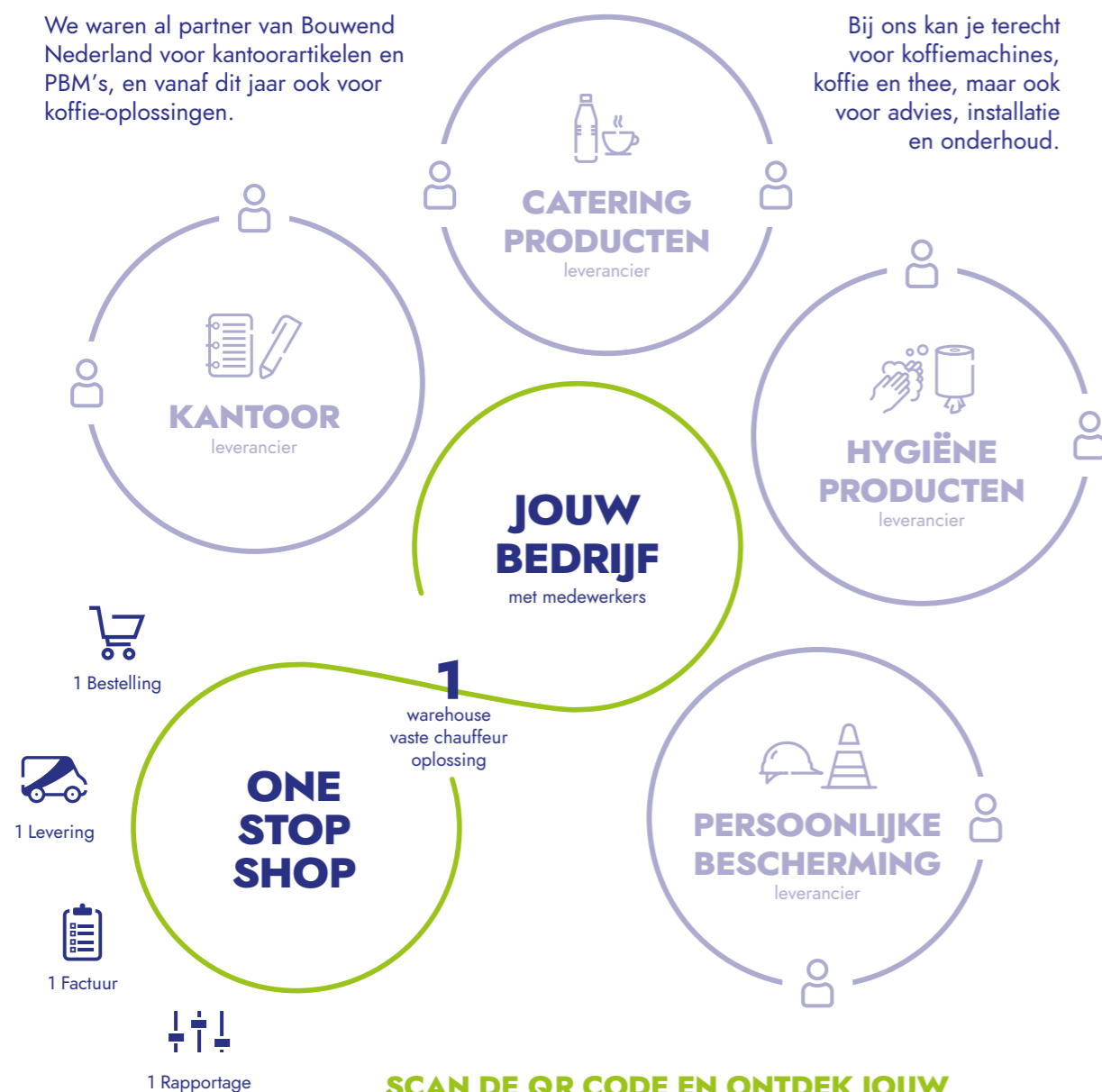
Op 18 december 2023 lanceerde energiemeetschappij NextEnergy de eerste slimme thuisbatterij die via een app direct is gekoppeld aan haar dynamische energiecontract. Dit zorgt ervoor dat energie automatisch wordt opgeslagen bij een hoog energie-aanbod. Bij een laag energie-aanbod laag kan de consument zijn eigen energie vanuit de batterij verbruiken. Of het wordt automatisch teruggeleverd en verkocht. Vooral handig als je zonnepanelen hebt. Het uiteindelijke doel van de energiemeetschappij is om een batterijcollectief te vormen dat bijdraagt aan het balanceren van het overvolle stroomnet.

JOUW ONE-STOP-SHOP VOOR DE WERKPLEK

We waren al partner van Bouwend Nederland voor kantoorartikelen en PBM's, en vanaf dit jaar ook voor koffie-oplossingen.

Bij ons kan je terecht voor koffiemachines, koffie en thee, maar ook voor advies, installatie en onderhoud.

SCAN DE QR CODE EN ONTDEK JOUW COFFEE SOLUTIONS VOORDELEN

BOUWEND NEDERLAND LEDENVOORDEEL:

- 25% korting op alle koffiemachines en all-in service.
- Bonenkoffie vanaf € 20,50 per kilo (€ 0,16 cent per kop koffie).
- Instantkoffie vanaf € 18,50 per 250 gram (€ 0,11 cent per kop koffie).
- 5% tot 15% staffelkorting op de koffieprijs op basis van verbruik.

Lyreco

POWERHOUSE

Jarenlang heb je op deze plaats kunnen lezen over de vele ontmoetingen die Fries Heinis had met jullie en in zijn column schreef hij wat hem daarbij opviel. Aan mij nu de eer om het stokje van hem over te nemen en jullie een inkijkje te geven in mijn werk.

Sinds 1 augustus werk ik als directeur dienstverlening bij Bouwend Nederland. In deze rol ben ik verantwoordelijk voor de evenementen die we organiseren, de trainingen die we aanbieden in de BNL Academy, de communicatie van onze vereniging en de ledenvoordelen die we jullie bieden. We gebruiken de kracht van ons collectief om mooie kortingen te bedingen bij onze ledenvoordeelpartners. Van bedrijfsauto tot telefonie en van verzekeringen tot kantoorartikelen. Wist je dat driekwart van

jullie al gebruikmaakt van onze ledenvoordelen? Bijna de helft van jullie verdient hiermee zelfs z'n lidmaatschapsgeld terug. Je kunt hier letterlijk je voordeel mee doen. Last but not least ben ik ook verantwoordelijk voor Bouwend Nederland Advies.

Over die laatste afdeling wil ik jullie nu wat meer vertellen. Want bij Bouwend Nederland Advies kun je op een laagdrempelige manier met veel vragen terecht. Via het telefoonnummer (079) 3 252 250 of door een e-mail te sturen aan advies@bouwendnederland.nl kom je in contact met onze ervaren specialisten. Zij kunnen je op veel terreinen kosteloos verder helpen, bijvoorbeeld als je vragen hebt over de nieuwe CAO, de Wkb, loondoorbetaling bij ziekte, aanbestedingen,

vergunningen, arbeidsrecht en natuurlijk bouwrechtelijke vragen over de oplevering, aansprakelijkheid, garanties, meer-minderwerk en wanbetaling. En dit is een te korte en lang niet volledige opsomming. Want Bouwend Nederland is een powerhouse met veel specialistische kennis op de onderwerpen die jullie werk aangaan. Dus aarzel niet om contact met ons op te nemen. Onze adviseurs staan je met plezier én met raad en daad bij. En als wij je niet verder kunnen helpen, kennen we vaak anderen die dat wel kunnen. Zo haal je het maximale uit je lidmaatschap.

Tot horens!

Niels Wensing
Directeur dienstverlening

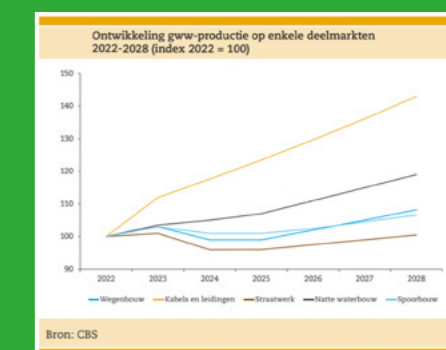
Bouwactueel

Ontwikkelingen infraproductie per deelsector

In de periode tot en met 2028 zien we verschillen tussen deelsectoren qua verwachte productieontwikkeling. De energietransitie zorgt naar verwachting voor een sterke groei in de deelsector kabels en leidingen. De investeringen op het gebied van waterkwaliteit en waterveiligheid zullen toenemen, waardoor de natte waterbouw zich als deelsector gunstig ontwikkelt. Krimp in de woningbouw zorgt er mede voor dat straatwerk en rioleringen in eerste instantie krimpen. Na verloop van tijd, als de woningproductie weer toeneemt, zullen ook deze deelsectoren naar verwachting weer groei laten zien.

Meer weten?

Lees de tweede herijking op de site van EIB of bekijk meer feiten en cijfers op bouwendnederland.nl/bouwactueel.

Bouwend Nederland

Switch to Electric

LeasePlan

Elektrische bedrijfswagen(s) interessant voor jou?

Vanaf 1 januari 2025 vervalt de ondernemersvrijstelling voor de bpm voor brandstof bedrijfswagens. LeasePlan helpt je om de overstap naar elektrisch rijden makkelijker te maken. Met 'Switch to Electric' lease je een diesel bedrijfswagen, die je later kosteloos kan inleveren voor een geschikte elektrische bedrijfswagen die je bij ons leest.

- ✓ Wij rekenen geen extra kosten voor het eerder inleveren van de diesel bestelbus.
- ✓ Heb je een geschikte elektrische bedrijfswagen gevonden? Switchen maar!
- ✓ Rijd altijd een nieuwe elektrische bestelbus.

Meer informatie over Switch to Electric of benieuwd naar de voorwaarden? Ga naar onze website of scan de QR-code.

What's next?

leaseplan.com/nl-nl

Meer weten?

Scan mij!

NIEUWE LEDEN

ORGANISATIE	PLAATS
Vos Vakwerk	ROSMALEN
Aycon Vastgoedmanagement B.V.	AMSTERDAM
Pas Bouw en Dienstverlening	WEZEP
Kuijten Creatieve Projecten B.V.	AMSTERDAM
Glasgilde	TYNAARLO
WVH Renovatie en Onderhoud BV	OIRSCHOT
Vellinga Project Realisatie B.V.	ZOETERMEER
Timmer- en Aannemersbedrijf Harleman B.V.	APELDOORN
Klaassen Energy	VORDEN
Mennbouw B.V.	HULSBERG
Bouwservice van der Meer	BROEK FR
Cia Bouwbedrijf B.V.	VIJFHUIZEN
Bruno Bouwt	NOORDEINDE NH
Martijn van den Braak Projectbouw BV	VINKEL
JuYa Bouw B.V.	EMMEN
Industrial Project Support	LEEUWARDEN
Handel en onderhoudsbedrijf C.J.L. Wagenaar B.V.	SNEEK
Karregat Bouw B.V.	VOLENDAM
Lakehouse Timber Constructions B.V.	BUITENKAAG
Vastgoed Isolatie B.V.	HOOGZAND
WS Bidco B.V.	LICHTENVOORDE
UCG B.V.	HAARLEM
Bouwbedrijf van Timmeren B.V.	KOLHAM
Bouwbedrijf Engbert	DRACHTEN
Bouwbedrijf Scholte op Reimer B.V.	VASSE
GBG Beheer B.V.	S-GRAVENHAGE
Grooten Bouw B.V.	NIEUW HEETEN
Klaassen Installaties	VORDEN
Installatie TCA B.V.	APELDOORN
Beton- en Vlechtbedrijf Hadek B.V.	BREUKELEN UT
De Dakterras Specialist B.V.	OUDEKERK AAN DEN IJSSEL
ECOtherma B.V.	HOLTEN
Bouw- en Aannemingsbedrijf Wulverhorst B.V.	WOERDEN
Acrobouw BV	LEEUWARDEN
Koning Bouw- en Aannemersbedrijf	VLAARDINGEN
Ploegmakers Groep B.V.	OSS
Vijfschaft Bouw & Ontwerp	BUNNE
SMC Management Group B.V.	HEERHUGOWAARD
De Witte Bouw 2000	HARLINGEN
De Verduurzaamgroep B.V.	HILVERSUM
Jakobesbouw.nl	BREUKELEN UT
PVD Grondwerken B.V.	NIEUWKUIJK
Jongens van Oranje B.V.	CASTRICUM
Pythagoras steigerbouw	KAPELLE
Aannemingsbedrijf Schaaf Alkmaar B.V.	ALKMAAR
De 7 Provincien B.V.	AMSTERDAM
AR Holding B.V.	ROSENDAAAL
BetoLinQ aannemers B.V.	HEESCH
DJC Project Services	ALKMAAR
Bouwservice JJ Lemmens	SUSTEREN
Kerstholt Tegelzetbedrijf & Afbouw B.V.	IJSSELSTEIN UT
Stukadoorsbedrijf Pennings	WINTERSWIJK
Glass Inside West Brabant B.V.	ETTEN-LEUR
Ad de Jong Glas	GELEEN
Bouwbedrijf De Lake B.V.	IJSSELHAM
De Deurenspecialist	LEIDEN
De Aanbouwspecialist B.V.	THOLEN
Schuren	ECHT
Confide B.V.	LUNTEREN
AABS Bouw- en Timmerbedrijf	TYNAARLO
Hendrickx-Horn B.V.	HORN
Bouwbedrijf J.H.L. van Laarhoven	MOERGESTEL
Universal Bouw B.V.	AALSMEER
DuseeBouw B.V.	TILBURG

ZOEK DE DIALOOG MET DE OVERHEID

Bouwen doe je samen. Met opdrachtgever, architect, onderaannemers. In dat spel spelen Rijk, provincie en gemeente vaak een cruciale rol op de achtergrond. Maar wanneer heeft u als verenigingsafdeling voor het laatst een gedeputeerde of Commissaris van de Koning gesproken? In Zeeland deden we dat op ons initiatief op donderdag 11 januari jl. in het Scheldekwartier in Vlissingen. Ook BNL-voorzitter Arno Visser en de lokale overheid schoven aan.

Een van de sleutelprojecten uit de Zeeuwse Woondeal om tot en met 2030 zo'n 16.500 woningen bij te bouwen, is de herontwikkeling van het oude fabrieksterrein van Koninklijke Schelde Groep tot het Scheldekwartier in Vlissingen. Markante gebouwen als de Timmerfabriek, de Zware Plaatwerkerij en de Scheldekraan krijgen een herbesteding. Het plan 'Koperslagerij' omvat 82 nieuwe woningen, waarvan 24 appartementen, 14 huurwoningen en 44 grondgebonden koopwoningen. Plan 'De Vesting' telt 43 eengezinswoningen met tuin en drie appartementen. Het gebied wint aan diversiteit met door diverse BNL-lidbedrijven gebouwde doorstroom- en levensbestendige woningen. We zijn trots op het Scheldekwartier en dat wilde onze BNL-afdeling aan provincie en gemeente laten zien. We delen het belang onze provincie op verantwoorde wijze te ontwikkelen en klaar te maken voor de toekomst. De onderlinge relatie met de provincie is goed, maar een informeel projectbezoek was tot nu toe uitgebleven.

Ons initiatief bleek een doorslaand succes. Bij de koffie hadden wij een informeel gesprek zoals bouw/infra en overheid veel te weinig voeren. We zijn te bedreven om onze kaarten voor de borst te houden. Door de focus te houden op elkaars belang en te praten in feiten en oplossingen, zag ik het onderling begrip voor elkaars positie groeien. Ook elkaars tekortkomingen zijn benoemd, met het vaste voornemen hieraan te werken. De aanwezigen hebben er een erg positief gevoel aan overgehouden. Dus afdelingscollega's, ook in uw provincie zijn er mooie projecten die een projectbezoek met overheden rechtvaardigen. Ik herhaal het nog maar een keer: bouwen doe je samen.

Vincent Blik is voorzitter van de Afdeling Zeeland en directeur/eigenaar van Bouwbedrijf Joziassie in Vlissingen

Op de foto v.l.n.r. wethouder Vlissingen Sal Cracau, projectleider Jeffrey Beenhouwer, wethouder Vlissingen Coen Bertijn, BNL-voorzitter Arno Visser en voorzitter afdeling Zeeland Vincent Blik. Voorts aanwezig: CvK Han Polman, gedeputeerde Wonen Dick van der Velde, netwerkregisseur Woondeal Guido van Goethem (tevens fotograaf) en medebestuurslid afdeling Zeeland Wim Deveneyns.

VOORDEELPARTNERS BOUWEND NEDERLAND 2024

DE BOUW MAAKT HET EN VIDEO LEGT HET VAST!

Metselaar Dennis bouwt sociale huurwoningen met een metselrobot
Dennis is metselaar bij Laudy Bouw & Ontwikkeling. Tegelijkertijd bestuurt hij een geavanceerde metselrobot. Dan rijst de vraag: mens of robot?

Asfaltsector kiest voor Warm Mix Asfalt

Oprachtgever en opdrachtnemer slaan massaal de handen ineen en kiezen voor Warm Mix Asfalt. Daardoor daalt het gasverbruik en neemt de CO₂-uitstoot af. Benieuwd hoe ze dat doen?

Van Vulpen boort onder duinen door op strand Wijk Aan Zee

Om duurzame energie vanuit de windmolenparken op zee naar land te transporteren moeten elektriciteitskabels gelegd worden. Voor de imagocampagne De bouw maakt het namen we een kijkje bij een gestuurde boring van Van Vulpen.

JUBILEA

Bouwend Nederland feliciteert de volgende bedrijven:

PODCAST #41: DE BOUW MAAKT HET: HOE WERK JE MET GENERATIE Z?

De kloof tussen bedrijven en de jongste generatie lijkt enorm... maar is dat ook echt zo? Is de kloof met Generatie Z te dichten, en wat is daarvoor dan de gouden tip? In aflevering 41 gaan Rutger van den Berg (onderzoeker bij Youngworks) en Arjo Riedijk (directeur van bouwbedrijf Weboma) hierover in gesprek.

Scan hier de QR-code voor de hele aflevering!

SELECTA NEDERLAND

Wij zijn in Nederland al sinds 1966 actief op het gebied van koffie en vending automaten met full service dienstverlening. Onze eigen Pelican Rouge branderij is te vinden in Dordrecht, waardoor we snel kunnen inspelen op de lokale voorkeuren. Naast Pelican Rouge bieden wij meer zeer gewaardeerde merken aan.

Wij serveren niet alleen koffie, snacks en drankjes: wij willen dat de klanten zich overal thuis kan voelen door passie en professionaliteit te combineren. Als Selecta willen we iedereen een geluksmomentje bieden.

DUURZAME KOFFIE

Het Selecta Coffee Fund (SCF) draagt bij aan duurzaamheidsinitiatieven in onze waardeketen, met de nadruk op het verbeteren van het levensonderhoud van koffieboeren, het bevorderen van sociale rechtvaardigheid in de lokale gemeenschappen en het in stand houden van bloeiende ecosystemen.

HERBRUIKBARE BEKERS

Vanaf 2024 zijn herbruikbare bekera's het nieuwe normaal. Bij Selecta hebben we verschillende opties om de single use bekera's te vervangen en kunnen we een wasservice aanbieden.

Kom in contact met ons:

www.selecta.com

BNL IN DE MEDIA DEC 2023/ FEB 2024

Flexibele schil

Respondenten uit de BouwMonitor zeggen wel vaker dat ze tijdelijk personeel moeten ontslaan. In april ging het om 6 procent, drie maanden later om 9 procent en in september om 12 procent. Ook stijgt het aantal respondenten dat minder zzp'ers inhurot steeds licht.

Al eerder dit jaar bleek dat er minder starters waren in de bouw, waarschijnlijk door de stagnerende bouwproductie. Bouwbedrijven kiezen ervoor om personeel te behouden en minder gebruik te maken van flexibele krachten. Dat maakt de vraag naar zzp'ers in de bouw minder, zo verklaarde beleidsadviseur Jaap van de Burgt van Bouwend Nederland. Die werkgelegenheid zal op de middellange termijn weer aantrekken, in lijn met de bouwproductie, zo denkt Van de Burgt. En dan verwacht hij dat het aantal startende zzp'ers ook weer toeneemt.

Dat er nog genoeg te doen is in de sector is duidelijk. Hoewel sommige bedrijven dus snijden in de flexibele schil, zijn er ook nog genoeg vacatures te vullen. Het afgelopen kwartaal steeg het aantal openstaande functies licht, naar 26.600.

Vastgoedmarkt 1 december

Bouwers kunnen er sinds 1 januari niet meer omheen. De Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) zijn na veel uitstel en debat ingegaan. Hoe gaat het de bouwsector af?

Bouwend Nederland zag in de eerste weken van het jaar in ieder geval nog geen constante stroom aan vragen binnenkomen. Volgens jurist Reina Uittenbogaard, die zich bij Bouwend Nederland bezighoudt met de Wkb, zijn de meest prangende vragen voor jaar al gesteld. "We hebben de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in voorlichting over de Wkb", zegt ze. Om de sector te helpen, organiseerde de brancheorganisatie tientallen bijeenkomsten en trainingen die door 1.250 bouwers werden bijgewoond. De overzichtspagina waarop alle nieuwe regels worden uitgelegd, werd afgelopen jaar 31.000 keer bekeken. Ook trok een podcastaflevering van Bouwend Nederland waarin Uittenbogaard te gast was meer luisteraars dan ooit. De spanningen lijken hun vruchten af te werpen: "De vragen die we nog wel krijgen, zijn hoofdzakelijk praktische vragen over uitzonderlijke situaties. Bijvoorbeeld over hoe je omgaat met een project waarbij de keukens casco wordt opgeleverd."

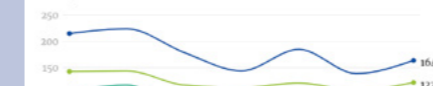
Cobouw 16 januari

Christel Peppelenbos, beleidsadviseur veiligheid bij Bouwend Nederland, vindt het een positieve uitkomst. "Maar het is wel een lichte daling", betrekt ze. "We zijn er nog lang niet."

Wart de misse om iedereen veilig thuis te krijgen is nog zeker niet geslaagd. In 2022 vielen er tien dodelijke slachtoffers in de bouw, zo becijferde de Nederlandse Arbeidsinspectie. De meeste ongevallen vinden plaats in de burgerlijke- en utiliteitsbouw en projectontwikkeling.

Slachtoffers van arbeidsongevallen, 2016-2022

In aantallen per 100.000 werknemers

Cobouw 4 januari

Bouwend Nederland waarschuwt dat de Arbeidsinspectie nu versneld haar handhavingsovername aanpast.

Geef cadeau Delen

De aanpassing geldt in eerste instantie voor machines met een dieselmotor <56kW. Deze moeten voortaan altijd een roetfilter hebben met een effectiviteit van minimaal 95%.

Werknemers die met of in de nabijheid van materieel met een dieselmotor werken, worden blootgesteld aan kankerverwekkende stoffen. Als werkgever ben je wettelijk verplicht om je werknemers en anderen in de omgeving hiervan te beschermen. De Nederlandse Arbeidsinspectie zal hier ook strenger op toezien.

BOUWMACHINES 23 januari

Minder gebouwd dan men wil

Bekend is dat er in Nederland al jaren minder woningen gebouwd worden dan de regering beoogt. Het steven is om er jaarlijks 100.000 huizen bij te krijgen, maar dat lukt niet. Een groot probleem betreft de vergunningen voor bouwlocaties. "Gemeenten en provincies steggelen soms al jaren over het aanwijzen van locaties", zei voorzitter Arno Visser van brancheorganisatie Bouwend Nederland vorige maand in gesprek met het ANP.

ING voorspelde eerder ook al een flinke krimp voor de bouwsector. Volgens economen van de bank staat de bouw onder druk door de hogere rente, een tekort aan bouwgrond en de stikstofwettelijkheid.

We kampen met een voorooris. Hoe is deze ontstaan en belangrijker nog: hoe lossen we het op? (video):

25 januari

Bouwend Nederland: Meer richten op doorstroom bij woningbouw

Gemeenten moeten niet alleen de nadruk leggen op het bouwen van betaalbare woningen om zo de woningnood in Nederland het hoofd te bieden. Door ook meer woningen in een iets duurder segment te bouwen, komt de doorstroom op gang, zei voorzitter van Bouwend Nederland Arno Visser in het televisieprogramma WNL op Zondag. "Uiteindelijk zijn starters daar het meest mee geholpen."

11 februari

De Telegraaf

NEUWS SPORT ENTERTAINMENT FINANCIËL VROUW LIFESTYLE MATUZZO

'Noodzakelijke kennis verdwijnt'
Bouwend Nederland zegt dat er 'structureel te weinig geld' is begroot voor de vervanging en renovatie van bruggen en sluisen, zegt een woordvoerder van Bouwend Nederland. "Het is langer dan wordt uitgezet, hoe hoger de kosten worden en hoe groter de kans op engelande overlast en afsluitingen voor weggebruikers. Bestuurders moeten dit niet langer voor zich uit schuiven." De bouw- en installatiebranche doen een oproep aan het nieuwe kabinet om snel stappen te zetten. "Dat zit hem in minder bureaucratie en meer geld. Het nieuwe kabinet moet fors investeren, anders loopt ons land vast", zegt Terpeza. Eerder gleette TNO al voor een 'infrastructuurofensie'.

Aanbesteding renovatie Van Brienenoordbrug weer vertraagd door hoge kosten

De prijsstelling van grondstoffen zit de renovatie van infrastructuur van Nederland ook dwars. Sinds de oorlog in Oekraïne is staal bijvoorbeeld duurder geworden, waardoor het kostplaatje van de stalen Van Brienenoordbrug er ineens heel anders uitziet. "De projecten worden vaak al jaren van tevoren begroot, waardoor Rijkswaterstaat er nu met de prijsverhogingen maar zit met de prijs", zo meldt een ingevuld.

24 januari

De risico's van grote infrastructurele projecten, zoals de renovatie van de Van Brienenoordbrug in Rotterdam, komen te vaak voor rekening van bouwbedrijven. Om de risico's af te dekken, rekenen bouwbedrijven hogere prijzen en wordt het project te duur.

"Het mislopen van de aanbesteding voor de renovatie en vernieuwing van de Van Brienenoordbrug, is exemplarisch voor wat er momenteel mis is in de infra-sector", zegt de voorzitter van Bouwend Nederland en voormalig president van de Algemene Rekenkamer Arno Visser.

Onderhoud voor duizenden bruggen

Hij weet als geen ander waar en hoe de problemen zijn ontstaan in de infra-sector. Jarenlang lag de nadruk op minder onderhoud en meer nieuwbouw. Toen Visser president was van de Algemene Rekenkamer vroeg hij meerdere keren aandacht voor het groeiende achterstallig onderhoud van bruggen en viaducten.

5 februari

'GEMEENTES EN PROVINCIES STRIJKEN FI KAAR IN DE HAREN'
Bekijken op YouTube

11 februari

stroomnet minder zwaar te belasten. Bijvoorbeeld door onderling uitwisselen van stroom op bedrijventerreinen te stimuleren. De lokale VNO-NGW-voorzitter zegt dat de werkgeversorganisatie in gesprek is met netbeheerders over mogelijke oplossingen.

Bouw moet wachten door stroomnetproblemen

Bouwbedrijven lopen ook tegen het probleem van het overvolle stroomnet aan, zegt Harold Lever, vakgroepvoorzitter bij Bouwend Nederland.

De problemen op het stroomnet betekenen volgens hem dat bouwprojecten soms niet kunnen worden opgeleverd. "Het is het allerlastigst als de bouw al is gestart maar een aansluiting niet kan. Dan is het gebouw al klaar maar kun je het niet met goed fatsoen opleveren want de opdrachtgever verwacht een gebouw met nutsvoorzieningen."

Bij het bouwen van woningen voorziet hij geen problemen voor het krijgen van een nieuwe aansluiting, omdat netbeheerders de schaarse ruimte op het net willen bewaren voor huishoudens. Tenzij het om grote nieuwbouwwijken gaat, die kunnen wel in de problemen komen.

20 december

De Telegraaf

NEUWS SPORT ENTERTAINMENT FINANCIËL VROUW LIFESTYLE MATUZZO

"Maar het stroomnetwerk dat het moet verwerken, loopt helemaal vast", constateert een woordvoerder van Vereniging Eigen Huis. "Het is vervelend als je niet je huis verkocht hebt, in een nieuwe woning wilt trekken en erop rekent dat je stroom krijgt, of juist ontgasen stroom aan het net kunnen leveren." Een noodregulering aan de nieuwbouw is bij schaarse het enige dat helpt, soms maandenlang.

Zwischouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) voorziet, ondanks enorme investeringen, de komende tien jaar transportchaos. Ook de eigen groene opwek van stroom, waar bedrijven massaal aan meedelen, loopt gevaar. Bedrijven raken het niet kwijt, aansluiters voeren een toernooi om aansluiting te krijgen, zegt netbeheerder om de benodigde stroom voor nieuwbouw te krijgen, bevestigd brancheclub Bouwend Nederland.

22 januari

NEUWS 21 januari 2024

Kennisinstituut EIB voorspelt krimp van 12.000 banen in bouwsector

Leestijd van ongeveer 2 minuten

De werkgelegenheid in de bouw neemt in twee jaar tijd waarschijnlijk met 12.000 banen af. Houwend Nederland kampt met een flink huizen tekort, zait de bouwproductie flink weg.

De sector is volgens het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) goed voor ongeveer een half miljoen voltijdse banen. Het precieze cijfer kan van jaar tot jaar verschillen. Zo kwamen er in 2023 nog 0.400 banen bij.

Na enkele jaren van hoge groei nam de Nederlandse bouwproductie het afgelopen jaar nog met 1,5 procent toe. Maar dit jaar zijn de vooruitzichten duidelijk somberder. Verwacht wordt dat de totale bouwproductie in 2024 met 3,5 procent afneemt.

Bij de nieuwbouw van woningen loopt de productie waarschijnlijk met 11 procent terug. De utiliteitsbouw, oftewel de bouw van gebouwen die geen woonbestemming hebben, doet het met een krimp van 10 procent nauwelijks beter.

accountant 25 januari

Bouwend Nederland vreest bouwstop: 'Extra eisen desastreus voor huizenzoekers en bouw'

INTERVIEW De bouw van broodnodige extra woningen dreigt helemaal stil te vallen als overheden verschillende eisen gaan stellen. Daarvoor waarschuwt voorzitter Arno Visser van Bouwend Nederland.

Dennis Naaktgeboren 10-02-24, 18:30. Laatste update: 10-02-24, 18:41

f X

Door aanvullende eisen over het percentage betaalbare woningen in een project en een gebrek aan locaties buiten de stad sneuvelen volgens hem diverse kansrijke woningbouwprojecten. Op zijn werkkamer in Zoetermeer roept hij demissionair minister De Jonge (Wonen) op in te grijpen bij provincies en gemeenten waar de bouw afgeremd wordt.

AD 10 februari

Zij lopen waarschijnlijk ook tegen dat probleem aan

-Elise Maarse, woordvoerder Bouwend Nederland

Klinkt goed. Toch zijn er meerdere redenen te bedenken waarom het plan zou stranden. Denk aan geld, regels en bouwgrond. "We zijn altijd op zoek naar goede vakkrachten. Die zijn goud waard", zegt branchevereniging Bouwend Nederland in reactie op het initiatief. Er is alleen een duidelijke 'maar'...

Volgens woordvoerder Elise Maarse ligt het probleem nu vooral op het gebied van gebrek aan bouwlocaties en vergunningverlening. "Daar ligt het stil en zonder vergunning mogen we niet bouwen. Dus als hij iemand vindt die wil meewerken aan zijn plan, lopen ze daar waarschijnlijk ook tegenaan."

Uit cijfers van het CBS blijkt dat in 2023 voor bijna 55.000 nieuwe te bouwen woningen een vergunning is afgegeven. Dat is 15 procent minder dan in 2022.

20 februari

Verhoogde korting bij Bouwend Nederland Brandstof!

Ledenvoordeel tankpas:

- Met 1 pas tanken bij duizenden stations
- Tot 13 cent korting per liter* en laagste prijsgarantie**
- 25% korting op carwash
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Paskosten vanaf € 8,95 per jaar (excl. BTW)

* Genoemde korting t.o.v. de landelijke adviesprijs per liter en incl. BTW
 ** Mocht de actuele pompprijs lager zijn dan de landelijke adviesprijs minus de directe korting, dan wordt de lage pompprijs berekend

Ledenvoordeel elektrische laadpas:

- Thuis, onderweg en snelladen met 1 pas
- 100.000 laadpunten in NL, 325.000 laadpunten in Europa
- Laden voor de scherpste prijs en tot 12 cent korting per kWh op snelladen
- Alles op 1 factuur, inclusief garantie van BTW-teruggave
- Tot 10% korting op laadpalen + installatie
- Paskosten vanaf € 1,59 per maand (excl. BTW)

Ook tanken en/of laden met voordeel?

Meer informatie en aanmelden:

www.brandstofcollectief.nl/BNL

COLOFON

BNL verschijnt vier tot zes keer per jaar in een oplage van 5.000 exemplaren. De pdf van verschenen edities is te vinden op www.bouwendnederland.nl. Naast BNL ontvangen de leden tweewekelijks de digitale nieuwsbrief met actuele informatie uit de vereniging, de markt en informatie die van belang is voor hun bedrijfsvoering.

Hoofredactie

Richard Massar & Brandy van Gerven - Koninklijke Bouwend Nederland

Coördinatie en eindredactie

Jacob-Jan Esmeyjer - Havana Orange

Opmaak

Mooijontwerp - www.mooijontwerp.nl

Druk

Damen Drukkers, Werkendam

Redactieadres

Koninklijke Bouwend Nederland
 T.a.v. redactie BNL
 Postbus 340, 2700 AH Zoetermeer
webredactie@bouwendnederland.nl
www.bouwendnederland.nl
 @BouwendNL

ISSN

2214-7438

Aansprakelijkheid

Bij het samenstellen van de inhoud van deze publicatie streeft Koninklijke Bouwend Nederland naar de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Bouwend Nederland sluit iedere aansprakelijkheid uit voor onjuistheden, onvolledigheden en eventuele gevolgen van het handelen op grond van informatie die door deze publicatie beschikbaar is.

Copyright

De informatie in deze publicatie kan worden gekopieerd voor persoonlijk gebruik, met uitsluiting van elke verdere verveelvoudiging, distributie, commercialiteit of exploitatie onder derden, tenzij voorafgaande toestemming van de auteur en/of Bouwend Nederland.

Adreswijzigingen

Adreswijzigingen kunt u mailen naar: ledenadministratie@bouwendnederland.nl

5 VOORDELEN VAN UW LIDMAATSCHAP VAN BOUWEND NEDERLAND

INFORMATIE EN ADVIES

Bouwend Nederland kent jouw sector als geen ander en is dus jouw adres voor informatie, praktische vragen en trainingen die jou helpen om je bedrijf naar een hoger plan te tillen. Heb je vragen over wet- en regelgeving (zoals de Wkb)? Wil je iets weten over personeelsbeleid? Of heb je een kwestie met een opdrachtgever? Bouwend Nederland staat je bij met raad en daad.

BRANCHEONTWIKKELING

Bouwend Nederland zorgt dat jij klaar bent voor de toekomst. Wij helpen je om in te spelen op onderwerpen als duurzaamheid, digitalisering, innovatie en maken ons hard voor het behoud en de instroom van voldoende (vak)krachten voor de sector.

BELANGENBEHARTIGING

Bouwend Nederland komt op voor jouw belangen. We hebben bijvoorbeeld contact met de lokale, regionale, landelijke en Europese overheid, het onderwijs en waterschappen. Zodat jij kunt doen waar je goed in bent: bouwen!

FINANCIËEL VOORDEEL

Door slim gebruik te maken van onze financiële ledenvoordelen, kun je jouw lidmaatschapskosten terugverdienen. Of zelfs meer dan dat.

NETWERKEN

Via Bouwend Nederland ontmoet je collega-bedrijven. Ook kun je ketenpartners en opdrachtgevers ontmoeten op de vele bijeenkomsten.

Zo haal je alles uit
je lidmaatschap!

LID WORDEN?

Bouwend Nederland kan je ontzorgen bij jouw dagelijkse bedrijfsvoering. Meld je vandaag nog aan via het aanmeldformulier op bouwendnederland.nl/word-lid-van-bouwend-nederland.

Heb je nog vragen
over de mogelijkheden
van het lidmaatschap?
Bel 079-32 52 158

Op zaterdag 8 juni 2024 organiseren we de 17e Dag van de Bouw. Dé dag waarop we bouwplaatsen en infraprojecten in heel Nederland openstellen voor publiek om te laten zien hoe mooi onze sector is.

BENIEUWD WAT HIER GEBEURT? KOM NAAR DE:

DAG VAN DE BOUW

8 JUNI 2024

DAGVANDEBOUW.NL

DE
BOUW
MAAKT
HET

DOE MEE EN MELD JE AAN

De organisatie van deze dag doen we samen. Jij stelt jouw bouwplaats open, wij vermelden dat op dagvandebouw.nl, helpen je met de promotie en geven tips voor de organisatie. En natuurlijk zorgen we voor zoveel mogelijk media-aandacht voor de Dag van de Bouw. Wil je daarnaast de bouwers van de toekomst enthousiasmeren voor de bouw en infra? Doe dan ook mee aan de 'Onderwijsdag van de Bouw' op 7 juni 2024. Meer info? onderwijsdagvandebouw.nl

Meld jouw project uiterlijk 1 mei aan op dagvandebouw.nl

Een initiatief van

BouwendNederland

DE
BOUW
MAAKT
HET